Shoqata Bamirëse Ehlu Bejti dhe As'habët

Vargu i librave që flasin për lidhjet e ngrohta mes familjes së Pejgamberit dhe shokëve të ti (5)

Puhiza miqësie dhe besnikërie në marrëdhëniet e ehli bejtit me tre kalifët

Alij ibën Hamd Et Temimi

Zv/kryetar i Qendrës për Hulumtime dhe Studime në El Mebarah

Puhiza miqësie dhe besnikërie në marrëdhëniet e ehli bejtit me tre kalifët

ترجمة كتاب

" نسائم الود والوفاء في علاقة آل البيت بالثلاثة الخلفاء"

إلى اللغة الألبانية

Alij ibën Hamd Et Temimi

Zv/kryetar i Qendrës për Hulumtime dhe Studime në El Mebarah

Titulli në arabisht: نسائم الود و الوفاء في علاقة آل البيت بالثلاثة الخلفاء
Titulli në shqip: **Puhiza miqësie dhe besnikërie në marrëdhëniet e ehli bejtit me tre kalifët**
Autor: **Alij ibën Hamd Et Temimi**
Përktheu: Enklid Pelari
Kryeradaktor: Rafet Zaimi

Redaktor fetar: Enver Azizi
Redaktor gjuhësor: Arian Koçi
Redaktor teknik: Suhejb Xhemaili

Botues: Bekir Halim

Shtëpia botuese "NuN"
rr.Petre Georgiev nr.6

1000 Shkup/Maqedoni
tel: +389 77 944 911

www.nun.com.mk

nunbotime@gmail.com

Alij ibën Hamd Et Temimi

PUHIZA MIQËSIE DHE BESNIKËRIE NË MARRËDHËNIET E EHLI BEJTIT ME TRE KALIFËT

Shkup, 2019

Pasqyrë e lëndës

Parathënie

Hyrje: Shpjegime paraprake rreth ehli bejtit dhe sahabëve

Tema e parë: Kush janë ehli bejti

Tema e dytë: Vlerat e ehli bejtit

Tema e tretë: Sqarimi i dogmës islame në lidhje me ehli bejtin

Tema e katërt: Sahabët dhe gradat e tyre dhe cili është besimi i muslimanëve në lidhje me këtë

Argumentet që flasin rreth vlerave të sahabëve

Çfarë ka ardhur në Sunetin e pastër rreth gradave të tyre

Tema e pestë: Nocioni i kalifatit

Kapitulli I

Lidhjet e Ebu Bekër Es Sidikut radijallahu anhu me ehli bejtin

Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimet që Ebu Bekri radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe anasjelltas

Lavdërimi i Imam Muhamed El Bakirit

Lavdërimi i Imam Zejd ibën Alij ibnul Husejni ibën Aliut radijallahu anhu

Tema e dytë: Hadithet që ehli bejti ka transmetuar rreth vlerave të Ebu Bekrit radijallahu anhu

1. Nderimi që Allahu xhele shanuhu i ka bërë umetit islam duke ia vendosur Ebu Bekrin radijallahu anhu kalif
2. Njeriu më i mirë që mund të zgjidhej si prijës pas të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem
3. Veprimtaria e tij radijallahu anhu bazohej në traditën pejgamberike sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ecuria e tij bazuar në metodologjinë pejgamberike
4. Ebu Bekri radijallahu anhu si vëlla i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe si shok i tij
5. "Bllokoni çdo kasolle përveç kasolles së Ebu Bekrit radijallahu anhu"
6. Lavdërimi që Ibën Abasi radijallahu anhu i ka bërë Ebu Bekrit radijallahu anhu
7. Shoqërimi i Ebu Bekrit me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem
8. Ibën Abasi radijallahu anhu përmend se Umeri radijallahu anhu i jep përparësi Ebu Bekrit radijallahu anhu ndaj vetes

9. I pari që bashkoi Kur’anin në libër
10. Prania e melaikeve bashkë me të radijallahu anhu në Luftën e Bedrit
11. Aliu radijallahu anhu e cilëson Ebu Bekrin radijallahu anhu si të sinqertë
12. Lavdërimi që Aliu radijallahu anhu i ka bërë kalifatit të Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhu
13. Ebu Bekri dhe Umeri radijallahu anhu janë zotërinjtë e burrave në parajsë
14. Pozita e Ebu Bekrit radijallahu anhu pas pozitës së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Tema e tretë: Emërtimi i ehli bejtit me pseudonimin Ebu Bekër radijallahu anhu

1- Ebu Bekër ibën Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu
2- Ebu Bekër ibën Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi
3- Ebu Bekër Alij (Zejnul Abidini)
4- Ebu Bekër ibën Musa (Elkadhim)
5- Ebu Bekër Alij (Er Rida) ibën Musa (El Kadhim) ibën Xhafer (Es Sadik)
6- Ebu Bekër Muhamed (Mehdiu i shumëpritur) ibnul Hasen Elaskeri, i njohur me pseudonimin ‘Ebu Bekri’

7- Ebu Bekër ibën Abdullah ibën Xhafer ibën Ebi Talibi
8- Ebu Bekër ibnul Hasen (Elmuthena) ibnul Hasen (Es Sebti) ibën Alij ibën Ebi Talibi
9- Ebu Bekër ibën Ebil Azmi ibën Abdullahu

Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Ebu Bekrit radijallahu anhu

1- Muhamed ibën Abdullahu, i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem
2- El Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu
3- Is'hak ibën Abdullah ibën Xhafer ibën Ebi Talibi
4- Muhamed (El Bakir) ibën Alij (Zejnul Abidin) ibnul Husejni
5- Musa (El Xhun) ibën Abdullah (El Mahd) ibnul Hasen (El Muthena) ibnul Hasen (Es Sebti) ibën Alij ibën Ebi Talibi
6- Is'hak ibën Abdullah ibën Alij ibnul Husejni ibën Alij ibën Ebi Talibi

Tema e pestë: Dyshimi i Fedekut

1. Hadithet e transmetuara
2. Kritika ndaj këtij dyshimi

3. Aliu radijallahu anhu gjatë kalifatit të vet nuk ua dha Fedekun fëmijëve të Fatimes radijallahu anhu

Kapitulli II : Prijësi i besimtarëve Umer ibën Hatabi radijallahu anhu

Tema e parë: Transmetimet që tregojnë se Umeri radijallahu anhu e lavdëron ehli bejtin dhe këta të fundit e lavdërojnë atë radijallahu anhu

1. Lavdërimi i imam Muhamed El Bakirit radijallahu anhu
2. Lavdërimi i imam Abdullah ibnul Hasen ibnul Hasen ibën Alij radijallahu anhu
3. Aliu radijallahu anhu këshillon Umerin radijallahu anhu

Tema e dytë: Transmetimet që vijnë rreth lavdërimeve që ehli bejti i ka Umer ibën Hatabit radijallahu anhu

1- I Dërguari sal-lAllahu alejhi ve sel-lem konsultohet me Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhu
2- Shoqërimi që ai radijallahu anhu i ka bërë Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem
3- Rastet kur Umeri radijallahu anhu ia ka qëlluar
4- Qetësia flet me gjuhën e Umerit radijallahu anhu

5- Umeri radijallahu anhu është personi më i mirë i këtij umeti, pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe Ebu Bekrit radijallahu anhu
6- Ebu Bekri dhe Umeri radijallahu anhu janë zotërinjtë e burrave në xhenet
7- Pranimi i këshillës prej shokëve të vet
8- Respekti që Ibën Abasi radijallahu anhu kishte ndaj Umerit radijallahu anhu dhe përpjekja që ai radijallahu anhu ka bërë për të përfituar prej tij radijallahu anhu
9- Devotshmëria e Umerit radijallahu anhu
10- Pozita e lartë e Umerit radijallahu anhu
11- Lëvdatat që Aliu radijallahu anhu ka bërë në adresë të Umerit radijallahu anhu

Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Umerit radijallahu anhu

1. Umer Eletraf ibën Alij ibën Ebi Talibi
2. Umer ibnul Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi
3. Umer ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi
4. Umer (Eleshref) ibën Alij (Zejnul Abidin) ibnul Husejn Esh Shehidi
5. Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Umerit radijallahu anhu
6. Muhamed ibën Abdullahu, i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

7. Ummu Kulthum e bija e Alij ibën Ebi Talibit

Kapitulli III: Prijësi i besimtarëve Uthman ibën Affani radijallahu anhu

Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimin që Uthmani radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe lavdërimet që këta të fundit i kanë bërë atij radijallahu anhu

1- Lëvdatat që Aliu radijallahu anhu i ka bërë Uthmanit radijallahu anhu

Tema e dytë: Transmetimet që kanë ardhur nga ehli bejti në lidhje me vlerat e Uthmanit radijallahu anhu

1- Uthmani është një njeri prej të cilit melaiket kanë turp
2- Sikur njerëzit të mos kërkonin gjakun e Uthmanit radijallahu anhu, do gjuheshin me gurë
3- Dashuria që Aliu radijallahu anhu ka për Uthmanin radijallahu anhu e pastron figurën e tij nga të pasurit gisht në këtë çështje
4- Uthmani radijallahu anhu është prej njerëzve të cilët i ka begatuar Zoti xhele shanuhu
5- Uthmani radijallahu anhu është nga njerëzit të cilët kanë besuar, më pas i janë frikësuar Zotit, më pas kanë besuar, më pas i janë frikësuar Zotit

6- Aliu radijallahu anhu dhe Aishja radijallahu anha mallkojnë vrasësit e Uthmanit radijallahu anhu

Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Uthmanit radijallahu anhu

1- Uthman ibën Alij bin Ebu Talibi

Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Uthmanit radijallahu anhu

1- Rukijah dhe Ummu Kulthumi, dy vajzat e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem
2- Ummul Kasimi, vajza e Hasenit të birit të Hasenit, i biri i Alij ibën Ebi Talibit
3- Fatimja, vajza e Husejn (Esh Shehidi) ibën Alij ibën Ebi Talibit
4- Is'hak ibën Abdullah ibën Alij ibnul Husejni ibën Alij ibën Ebi Talibi
5- Ummu Kulthum, vajza e Abdullah ibën Xhafer ibën Ebi Talibit
6- Ibrahim ibën Abdullah ibnul Hasen ibnul Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi

Konkluzione

Referenca dhe burime kryesore

Parathënie

Me të vërtetë lëvdatat dhe falënderimet janë vetëm për Allahun xhele shanuhu, Atë e falënderojmë dhe vetëm prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë. O Allah, ne kërkojmë strehim te Ti nga të ligat e vetvetes dhe nga veprat e këqija që mund të veprojmë sepse atë që e udhëzon Ti, ai është i udhëzuari, ndërsa atë që e humbet Ti, askush nuk e udhëzon dot. Dëshmoj dhe deklaroj se nuk ka të adhuruar tjetër me hak pos Allahut xhele shanuhu dhe dëshmoj gjithashtu se Muhamedi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem është rob dhe i Dërguari i Tij.

Falenderimet i takojnë Allahut xhele shahunu, që ka thënë në librin e Tij: "**Sa u përket besimtarëve të parë, prej muhaxhirëve dhe ensarëve. Allahu është i kënaqur me ata dhe me të gjithë të tjerët që i pasuan me vendosmëri e përkushtim në besim; edhe ata janë të kënaqur me Atë. Allahu ka përgatitur për ata kopshte nëpër të cilat rrjedhin lumenj dhe ku do të jetojnë përgjithmonë. Kjo është fitorja madhështore!"** (Surja Et Teube: 100)

A mund të ketë referencë më të mirë për sahabët radijallahu anhu sesa referenca hyjnore? A ka kënaqësi më të madhe me veprimtarinë e tyre

sesa kënaqësia hyjnore? Allahu xhele shanuhu ka përcaktuar se pasimi i tyre radijallahu anhu është prej shenjave të udhëzimit dhe kënaqësisë hyjnore.

Historia ka pësuar shumë devijime nisur nga ajo se disa njerëz pretendojnë se ndërmjet sahabëve radijallahu anhu dhe ehli bejtit ka pasur armiqësi të zjarrta. Krejt e kundërta është e saktë, pasi siç thotë edhe Allahu xhele shanuhu: "**Ata që janë me të janë të ashpër ndaj jobesimtarëve e të mëshirshëm midis tyre"** (El Fet'h: 29). Gjithashtu, Allahu xhele shanuhu u flet atyre në suren Hadid duke u thënë: "**Allahut i përket trashëgimia e qiejve dhe e tokës. Nuk janë të barabartë ata që kanë shpenzuar dhe kanë luftuar para fitores me ata që kanë shpenzuar dhe kanë luftuar më pas. Ata kanë shkallë më të lartë, mirëpo Allahu u premton të gjithëve më të mirën (xhenetin). Allahu e di mirë atë që bëni ju**." (El Hadid: 10). Prandaj, Allahu xhele shanuhu nuk i shkel premtimet e Tij: "**jeni umeti më i mirë që keni dalë te njerëzit"** (surja Alu Imran: 110), dhe nisur nga kjo asnjë besimtar nuk i vë në dyshim ato thënie e as thëniet e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-

lem, të tilla si: “**njerëzit më të mirë janë ata të shekullit tim, më pas ata që i pasojnë...”**[1].

A nuk janë familja e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe shokët e tij radijallahu anhu prej ‘besimtarëve të parë’, prej ‘shekullit më të mirë’, prej heronjve çlirimtarë dhe degë të një rrënje të vetme?

Për Allah, mes tyre ekzistonte dashuria, respekti dhe vlerësimi reciprok, gjithashtu ka pasur krushqi, afrimitet dhe bashkëpunim në lartësimin e fesë, në mbështetjen e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe në luftimin e plëngprishësve. Prandaj duhet që çdo njeri i vetëdijshëm, të cilit i intereson feja, të ruhet nga shpifjet që u bëhen atyre.

Në faqet në vazhdim do të shpalosim disa transmetime dhe argumente fetare e historike, të cilat hedhin dritë mbi marrëdhëniet e ehli bejtit me tre kalifët; Ebu Bekrin, Umerin dhe Uthmanin radijallahu anhu. Gjithashtu do të hidhet dritë mbi vlerësimet reciproke që ata i kanë bërë njëri-tjetrit, me qëllim theksimin e respektit dhe dashamirësisë që ata rezervonin për njëri-tjetrin dhe s’kishte si të

[1] Transmeton Buhariu (3650, 3651) në kapitullin: Vlerat e sahabëve, në temën: Vlerat e shokëve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

ishte ndryshe. Sahabët e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem përpiqeshin ta zbatonin amanetin që ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem la për familjen e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, kur tha në Gadir ham[1]: **"Ju kujtoj Zotin në lidhje me familjen time, ju kujtoj Zotin në lidhje me familjen time!"** E tha tri herë[2].

Po ashtu ehli bejti i njohin meritat dhe kontributet që sahabët radijallahu anhu kanë dhënë për mbrojtjen dhe mbështetjen e fesë dhe për hixhretin që ata kanë bërë, për lënien e fëmijëve dhe familjes me qëllim lartësimin e fesë dhe përkrahjen e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem[3].

Në këtë studim *-që e kam referuar në seminarin e tretë të mbajtur me temë 'Të parët në fe', të organizuar nga Ministria e Vakëfeve dhe Çështjeve Islame në shtetin e Kuvajtit-* jam shprehur qartë dhe pa ekuivokë për temën në fjalë, përndryshe kjo çështje s'ka nevojë për argumente nisur nga qartësia që ka.

[1] Vend midis Mekës dhe Medinës.
[2] "Sahih Muslim" (2408) në temën: Vlerat e Ali ibën Ebi Talibit radijallahu anhu.
[3] "Sahih Muslim" (2408) në temën: Vlerat e Ali ibën Ebi Talibit radijallahu anhu.

Kur rrënjët të mbijnë nga degët

as dielli nuk vlen më shumë se kandilat.

Apo si thotë poeti tjetër:

Kush qëndron me pozitë mbi diellin

nuk e ngre dot atë asgjë e as e ul.

Ajo që mund të bëjmë në këtë pjesë është që të faktojmë disa çështje të padukshme, pasi ato të dukshmet janë të qarta, konsensuale dhe s'kanë nevojë për fakte, argumente apo arsyetime.

A mund të sjellësh argumente për ata që i ka lavdëruar Kur'ani famëlartë?! Që i ka edukuar Pejgamberi i nderuar sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Të cilët kanë luftuar deri në frymën e fundit për të ngritur flamurin e fesë? Si mund të nevojiten argumente për ata njerëz që gjakun e kanë përzier me xhihadin? Që trupin e tyre e kanë çuar në hixhret? Që pasurinë e kanë investuar të gjithën për këtë fe, ndërsa shtëpitë dhe familjen e kanë sakrifikuar në dobi të saj?

Si mund të japim argumente që marrëdhëniet e tyre kanë qenë të përsosura, ndërkohë që Allahu xhele shanuhu në Kur'an i ka lavdëruar dhe

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në hadith ka folur mirë për ta?

Asnjë arsyetim s'mund të vlejë

nëse për ditën lypsen argumente.

Kjo do të ishte logjika e thjeshtë dhe e saktë në qoftë se nuk do të ishin futur dyshime, në qoftë se nuk do të ishte ndezur fitili i trazirave dhe në qoftë se nuk do të ishin përdorur intrigat. Shkaqet dhe burimet e të cilave kuptohen, ata që kanë interesa për të vënë shkopinj nën rrotë njihen dhe ata që i hedhin benzinë këtij zjarri dihen.

Nisur nga kjo u detyruam që të bënim një sqarim të qartë dhe të prezantonim nocionet dhe përkufizimet e sakta, ashtu si nga ana tjetër u përpoqëm maksimalisht që të faktonim dashurinë dhe miqësinë në katër boshte:

1- Lavdërimi, konsiderata dhe mbrojtja që ata i bënin njëri-tjetrit, pasi nuk mund të të lavdërojë vetëm se ai që të do, po ashtu edhe të të mbrojë apo të të ndihmojë.
2- Hadithet që ehli bejti kanë transmetuar në lidhje me gradët edhe vlerat e tre kalifëve, pasi nëse nuk do të ishin dakord me këtë gjë, atëherë nuk do t'i përcillnin.

3- Emërtimi me emrat e tyre tregon se urrejtja s'ka ekzistuar, përndryshe s'mund të përdorej emri i atyre që ata urrenin.
4- Krushqitë brez pas brezi midis tyre tregojnë për dashurinë e arrirë që ata kanë pasur për njëri-tjetrin.

Nga ana tjetër, kam kundërshtuar dyshimin e përhapur se Ebu Bekri radijallahu anhu i ka bërë padrejtësi Fatimes radijallahu anhu në lidhje me çështjen e Fedekut -edhe pse kjo çështje dukshëm është një farsë e kotë- sërish e kam trajtuar atë në mënyrë të qartë.

Këtë studim e kam ndarë në parathënie dhe tre kapituj:

Hyrje: Shpjegime paraprake rreth ehli bejtit dhe sahabëve

- Tema e parë: Kush janë ehli bejti
- Tema e dytë: Vlerat e ehli bejtit
- Tema e tretë: Sqarimi i dogmës islame në lidhje me ehli bejtin
- Tema e katërt: Sahabët dhe gradat e tyre dhe cili është besimi i muslimanëve në lidhje me këtë
- Tema e pestë: Nocioni i kalifatit

Kapitulli I: Lidhjet e Ebu Bekër Es Sidikut radijallahu anhu me ehli bejtin

- Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimet që Ebu Bekri radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe anasjelltas
- Tema e dytë: Hadithet që ehli bejti ka transmetuar rreth vlerave të Ebu Bekrit radijallahu anhu
- Tema e tretë: Emërtimi i ehli bejtit me pseudonimin Ebu Bekër radijallahu anhu
- Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Ebu Bekrit radijallahu anhu
- Tema e pestë: Dyshimi i Fedekut

Kapitulli II: Prijësi i besimtarëve Umer ibën Hatabi radijallahu anhu

- Tema e parë: Transmetimet që tregojnë se Umeri radijallahu anhu lavdëron ehli bejtin dhe këta të fundit e lavdërojnë atë radijallahu anhu
- Tema e dytë: Transmetimet që vijnë rreth lavdërimeve që ehli bejti i ka Umer ibën Hatabit radijallahu anhu
- Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Umerit radijallahu anhu

- Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Umerit radijallahu anhu

Kapitulli III: Prijësi i besimtarëve Uthman ibën Affani radijallahu anhu

- Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimin që Uthmani radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe lavdërimet që këta të fundit i kanë bërë atij radijallahu anhu
- Tema e dytë: Transmetimet që kanë ardhur nga ehli bejti në lidhje me vlerat e Uthmanit radijallahu anhu
- Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Uthmanit radijallahu anhu
- Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Uthmanit radijallahu anhu

Në fund, lutemi që Allahu xhele shanuhu të na begatojë ne edhe ju me dashurinë për ta, me pasimin e tyre dhe na bashkoftë bashkë me ta nën shoqërinë e Pejgamberit të Tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në xhenetin e lartë Firdeus... Amin!

Hyrje: Shpjegime paraprake rreth ehli bejtit dhe sahabëve

- Tema e parë: Kush janë ehli bejti
- Tema e dytë: Vlerat e ehli bejtit
- Tema e tretë: Sqarimi i dogmës islame në lidhje me ehli bejtin
- Tema e katërt: Sahabët dhe gradat e tyre dhe cili është besimi i muslimanëve në lidhje me këtë
- Tema e pestë: Nocioni i kalifatit

Hyrje: Shpjegime paraprake rreth ehli bejtit dhe sahabëve

Tema e parë

Kush janë ehli bejti?

(familja e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem)

Në lidhje me këtë çështje ka shumë mendime të dhëna prej dijetarëve të nderuar, mirëpo më i gjerë dhe më i godituri është mendimi se ehli bejt janë ata që rrjedhin prej fisit Beni Hashim, pasi atyre u është bërë e ndaluar përfitimi prej lëmoshës (sadakasë). Kjo bazohet në atë që transmeton Muslimi nga Zejd ibën Erkami radijallahu anhu kur thotë: "...Nisi të ligjëronte njëherë i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në një burim të quajtur Khamma, që gjendet midis Mekës dhe Medinës. Pasi falënderoi Allahun xhele shanuhu dhe e lavdëroi Atë dhe pasi këshilloi e përkujtoi, tha: **"Edhe unë jam njeri, prandaj ndoshta shumë shpejt do të vijë i dërguari i Zotit tim dhe unë do t'i përgjigjem** (meleku i vdekjes)**. Unë ju kam lënë dy gjëra me peshë, e para: Libri i Zotit, në të cilin gjendet udhëzim dhe dritë, prandaj merreni atë dhe kapuni fort pas tij"** dhe nxiti për librin e

Zotit xhele shanuhu dhe na stimuloi për të. Më pas shtoi: **“Familja ime (ehli bejti), ju kujtoj me emrin e Zotit për familjen time, ju kujtoj me emrin e Zotit familjen time.” “**E kush janë familja e tij (ehlil bejti)?” Atëherë iu përgjigj atij Husejni, njëri nga transmetuesit e hadithit: “Familjarët e tij janë ata të cilëve u është bërë e ndaluar lëmosha pas tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.” Atëherë tha: “E kush janë ata?” U përgjigj: “Familja e Aliut, familja e Akilit, familja e Xhaferit, familja e Abasit...[1]”

Ndër argumentet që e vërtetojnë këtë është se Abdulmutalibi ibën Rrabiah ibnul Harith ibnu Abdilmutalibi dhe Elfedl ibnul Abasi radijallahu anhu kanë shkuar njëherë të dy së bashku te Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem për t’i kërkuar atij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem që t’i emëronte në drejtimin e fondeve të sadakave, me qëllim që të përfitonin pasuri për t’u martuar, por ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u tha atyre: “**Sadakaja nuk i duhet fisit të Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, sepse ajo është prej papastërtive të njerëzve.”**[2]

[1] “Sahih Muslim” (2408) në kapitullin: Vlerat e sahabëve, tema: Vlerat e Aliut radijallahu anhu.
[2] Transmeton Muslimi (1076).

Prej kësaj thënieje mësojmë se djemtë e xhaxhait të Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem janë si djemtë e Aliut, Xhaferit, Akilit, djemtë e Abasit, fëmijët e Ebi Lehebit, të Elharith ibën Abdulmutalibit e të tjerë anëtarë të fisit të tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem që u bënë muslimanë.

Bashkëshortet e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem janë prej ehlul bejtit

Allahu xhele shanuhu thotë: "**Qëndroni në shtëpitë tuaja e mos i zbuloni stolitë tuaja, ashtu si zbuloheshin në kohën e padijes. Falni namazin, jepni zekatin dhe bindjuni Allahut dhe të Dërguarit të Tij! O familje e Pejgamberit! Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht.**" (El Ehzab: 33)

Në ligjërimin kur'anor duket qartë se bashkëshortet e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem janë pjesë e familjes së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Kjo nuk përjashton femrat e tjera që mund të bëjnë pjesë në ehli bejt sepse ajo që merret në konsideratë është ligjërimi i përgjithshëm dhe jo shkaku specifik.

Ibën Abasi radijallahu anhu ka thënë, siç transmeton Ikrimeja në këtë ajet, se ky ajet ka

zbritur për gratë e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem[1].

Bejhakiu radijallahu anhu transmeton në "Es Sunen" nga Ummu Selemeja radijallahu anha se ka thënë: "Në shtëpinë time ka zbritur ajeti: "**Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht"** (El Ehzab: 33). Pas zbritjes së tij i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i dërgoi lajm Fatimes, Aliut, Hasanit dhe Husejnit duke u thënë: "Këta janë prej familjes sime (ehli bejt)." I thashë: "O i Dërguari i Allahut, a nuk jam edhe unë prej familjes tënde (ehlu bejt)?" Më tha sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: "Po, në dashtë Allahu xhele shanuhu." Ebu Abdullahu ka thënë: "Ky është hadith i saktë dhe me burra të besuar..." Në këtë kontekst kanë ardhur dëshmi të shumta, ndërsa në kundërshtim me të kanë ardhur disa hadithe që nuk vërtetohen. Gjithashtu edhe në Kur'an ka argumente të qarta për atë që synuam, pasi edhe vetë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e ka përgjithësuar nocionin e familjes duke futur aty edhe bashkëshortet e veta sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

[1] "Sijeru a'lami en Nubela" (380/2). Recensuesi thotë se zinxhiri i tij është i mirë.

Gjithashtu prej Ummu Selemes radijallahu anhu transmetohet se teksa Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ishte njëherë në shtëpinë e tij, i vjen Fatimja radijallahu anhu me ushqim në dorë. Atëherë tha: "**Thirre bashkëshortin tënd dhe dy fëmijët e tu**." Ajo shton: "Kështu vjen Aliu radijallahu anhu, Hasani dhe Husejni radijallahu anhu. Pasi hynë, u ulën pranë tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe filluan të hanë në atë ushqim. Ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem qëndronte në një shtrat të vetin, poshtë vetes kishte të palosur një stof prej Hajberi. Ndërkohë unë po falesha në dhomë -shton Ummu Seleme- kur Allahu xhele shanuhu shpalli: "**Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht."** (El Ehzab: 33). Kështu mori cepin e stofit dhe i mbuloi ata me të, më pas nxori dorën e tij duke shënjuar qiellin dhe tha: "**O Zoti im! Ata janë familja ime dhe fisi im, largo prej tyre papastërtinë dhe pastroji plotësisht! O Zoti im! Ata janë familja ime dhe fisi im, largo prej tyre papastërtinë dhe pastroji plotësisht!"** Më pas -shton Ummu Selemeja- futa kokën time në shtëpi dhe thashë: "A jam edhe unë me ju, o i Dërguari i Allahut sal-

lAllahu alejhi ve sel-lem?" Ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u përgjigj: "**Ti je në hair, ti je në hair.[1]"**

Gjithashtu prej saj transmetohet se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem mbuloi njëherë me një stof Hasanin, Husejnin, Aliun dhe Fatimen radijallahu anha dhe më pas tha: "**O Zoti im! Këta janë familja ime dhe të veçantët e mi, largo prej tyre papastërtitë dhe pastroji tërësisht!"** Atëherë Ummu Seleme tha: "Po unë a jam prej tyre, o i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem?" Ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: "**Ti je në hair.[2]"**

Këtë mendim e citon edhe Ibën Kajjimi në librin "Xhelaul Efham", në faqet 311-333, mbështetur në mendimin që thotë se edhe bashkëshortet bëjnë pjesë në familjen e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: "*Bashkëshortet e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem bëjnë pjesë në familjen e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, sepse me ato s'mund të martohet askush gjatë kohës që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka qenë gjallë e as pas vdekjes së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Po ashtu ato do të jenë bashkëshortet e tij edhe në botën tjetër. Ky është shkaku që ato qëndrojnë në pozitat e trashëgimtarëve të tij sal-*

[1] Tek Imam Ahmedi në: Vlerat e sahabëve (996).
[2] "Sunenu Et Trimidhi" (699/5), hadithi (3871).

lAllahu alejhi ve sel-lem, prandaj edhe thënia e saktë është -ky është gjithashtu edhe mendimi i imam Ahmedit radijallahu anhu- se edhe atyre u ndalohet lëmosha pasi ajo është prej papastërtisë së njerëzve. Kështu Allahu xhele shanuhu i ka ruajtur ato dhe familjen e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem prej papastërtive të njerëzve.

*Sa çudi kur e mendon! Si nuk mund të futen bashkëshortet e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem te ky hadith: "**Sadakaja nuk i lejohet Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe familjes së Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem"**[1], ndërkohë mund të futet te këto hadithe: "**O Allah! Furnizoje familjen e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me ushqim!**[2]**"; në thënien e tij në rastin e kurbaneve: "**O Allah! Largoji këto nga Muhamedi dhe familja e Muhamedit!"**[3]; dhe në këtë thënie të Aishes radijallahu anha: "**Asnjëherë nuk është ngopur me bukë familja e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem**[4]**"; dhe në thënien e tij sal-lAllahu*

[1] Sahih Muslim 1072

[2] Transmeton Muslimi 1055 nga Ebu Hurejra radijallahu anhu në kapitullin e Zekatit, tema: Të kënaqurit dhe të qenurit i ngopur.

[3] Sunenu Ebu Davud nr. 1750 në kapitullin "El Menasik". Këtë hadith e saktëson shejh Albani

[4] Me tekst përafërsisht kështu ka ardhur në Sahihul Buhari 5416, në kapitullin e ushqimeve, tema: Çfarë hante i dërguari Zotit sal-lAllahu

*alejhi ve sel-lem: "**O Zot! Dërgo salavate mbi Muhamedin dhe familjen e Muhamedit**[1]**"**?! Duke ditur se ato janë prej papastërtive të njerëzve, atëherë bashkëshortet e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem janë më parësore për t'u ruajtur prej tyre.*

*Nëse dikush thotë**:** Nëse sadakaja do të ishte e ndaluar për to, atëherë kjo gjë do të ishte bërë e ndaluar edhe për robëreshat e tyre, pasi në një hadith të saktë transmetohet se Berriras iu dha si lëmoshë njëherë mish, të cilin ajo e hëngri dhe Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk e ndaloi atë nga kjo gjë, duke ditur se ajo ishte robëresha e Aishes radijallahu anha.*

*Përgjigjja**:** Ky është argumenti që japin ata të cilët ua lejojnë bashkëshorteve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem përfitimin nga sadakaja. Përgjigjja ndaj këtij dyshimi është se ndalimi i sadakasë ndaj grave të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk vjen në mënyrë të drejtpërdrejtë, por rrjedh nga ndalimi i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem për të përfituar prej*

---

alejhi ve sel-lem dhe shokët e tij radijallahu anhu. Sahih Muslim 2970 në kapitullin e Zuhdit ver Rrakaik.

[1] Sahihul Buhari 2797 në kapitullin e Tefsirit, tema: Allahu dhe engjëjt dërgojnë salavate mbi pejgamberin.

sadakasë. Sadakaja për to ishte e lejuar përpara se ato të takoheshin me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Prandaj meqë ato janë degëzim i këtij ndalimi, gjithashtu edhe ndalimi që i bëhet skllavit është rrjedhim i ndalimit që i bëhet zotërisë së tij. Kështu meqë ndalimi ndaj familjes së Hashimit është baza, atëherë kjo sjell ndalimin e sadakasë për robërit e tyre dhe meqë ndalimi ndaj bashkëshorteve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem është vetë derivat, atëherë kjo gjë nuk e thekson derivimin edhe te robërit e tyre, sepse i bie të jetë dega e degës.

*Gjithashtu kanë thënë: Allahu xhele shanuhu ka thënë: "***O gratë e të Dërguarit! Ato prej jush që bëjnë ndonjë turp të hapur, do të kenë ndëshkim të dyfishtë; kjo për Allahun është e lehtë. Ndërsa atyre prej jush që binden ndaj Allahut e të Dërguarit të Tij dhe bëjnë vepra të mira, Ne do t'u japim shpërblim të dyfishtë e u kemi përgatitur begati të mëdha. O gratë e të Dërguarit! Ju nuk jeni si gratë e tjera. Nëse i frikësoheni Allahut, mos flisni me përkëdheli, që të mos ju dëshirojë ai që ka zemër epshore, por flisni drejt dhe në mënyrë të ndershme! Qëndroni në shtëpitë tuaja e mos i zbuloni stolitë tuaja, ashtu siç zbuloheshin në kohën e padijes!**

Falni namazin, jepni zekatin dhe bindjuni Allahut e të Dërguarit të Tij! O familje e Pejgamberit! Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht. Mbani në mendje ato që lexohen në shtëpitë tuaja prej shpalljes së Allahut dhe urtësisë (pejgamberike)! Me të vërtetë, Allahu është Bamirës i pakufishëm dhe di çdo gjë." (Surja Ahzab: 30-34). *Më pas kanë shtuar: Pra, janë futur në familjen e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem sepse ky ligjërim i përmend ato në të gjithë kontekstin dhe nuk lejohet që në asnjë vend ato të nxirren prej tij*." Mbaron thënia e Ibën Kajjimit.

Unë mendoj se nga Ibën Ebi Melikeh transmetohet se Halid ibën Seidi dërgoi njëherë tek Aishja radijallahu anha mish lope dhe ajo radijallahu anha e ktheu atë duke thënë: "Unë jam prej familjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe neve nuk na lejohet sadakaja[1]."

[1] "Musannef ibën Ebi Shejbeh" (429/2), me numër 10708.

Tema e dytë

Vlerat e ehli bejtit

Fillimisht është thënia e Allahut xhele shanuhu: "**Në të vërtetë, Allahu do që ta largojë prej jush papastërtinë dhe t'ju pastrojë plotësisht."** (El Ahzab: 33)

Gjithashtu transmeton Muslimi në sahihun e tij prej Zejd ibën Hajjanit, i cili ka thënë: "Shkuam njëherë së bashku me Husejn ibën Sebrrah dhe Umer ibën Muslimin te Zejd ibën Erkami radijallahu anhu. Kur u ulëm tek ai, Husejni tha: "O Zejd, të ka gjetur mirësi e madhe. Ke parë të Dërguarin e Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ke dëgjuar hadithet e tij, ke luftuar me të sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, je falur pas tij, me të vërtetë që të ka gjetur o Zejd mirësi e madhe, ndaj na trego çfarë ke dëgjuar nga i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem." Ai tha: "Vëllezërit e mi, me të vërtetë që jam në moshë madhore, më është afruar afati, kam harruar shumë gjëra që kam dëgjuar prej Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, prandaj çfarë t'ju flas pranojeni, çfarë jo, mos më ngarkoni më shumë" dhe shtoi: "Një ditë filloi të na fliste Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në një burim që quhet Khamma dhe që gjendet midis

Mekës dhe Medinës. Pasi falënderoi Allahun xhele shanuhu dhe e lavdëroi Atë dhe pasi këshilloi e përkujtoi, tha: **“Edhe unë jam njeri, prandaj ndoshta shumë shpejt do të vijë i dërguari i Zotit tim dhe unë do t’i përgjigjem** (meleku i vdekjes)**. Unë ju kam lënë dy gjëra me peshë, e para: Libri i Zotit, në të cilin gjendet udhëzim dhe dritë, prandaj merreni atë dhe kapuni fort pas tij”** dhe nxiti për librin e Zotit xhele shanuhu dhe na stimuloi për të. Më pas shtoi: **“Familja ime (ehli bejti), ju kujtoj me emrin e Zotit për familjen time” -**tri herë. Atëherë i tha Husejni: **“**E kush janë familja e tij (ehli bejti), o Zejd? A nuk janë bashkëshortet e tij pjesë e familjes së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem?” Atëherë iu përgjigj atij Husejni: “Bashkëshortet e tij janë pjesë e ehli bejtit, por ehli bejt janë ata të cilëve u është bërë e ndaluar sadakaja.” Atëherë tha: “E kush janë ata?” U përgjigj: “Familja e Aliut, familja e Akilit, familja e Xhaferit, familja e Abasit.” Pastaj pyeti sërish: “Të gjithë këtyre u është bërë a ndaluar sadakaja?” Tha: “Po[1].”

Gjithashtu është ajo që transmeton Buhariu në sahihun e tij: “Nga Ebi Hamid Es Saidij radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “O i Dërguari i

[1] “Sahih Muslim”, tema: Vlerat e sahabëve, tema: Vlerat e Aliut radijallahu anhu, me numër 2408.

Allahut, si mund të dërgojmë ty salavate?" Atëherë ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: Thoni: "**Allahumme sal-li ala Muhamed ve ezvaxhihi ve dhurrijetihi, kema salejte ala ehli Ibrahime, ve barik ala Muhamed ve ezvaxhihi ve dhurrijetihi, kema barekte ala ehli Ibrahimi ineke hamidun Mexhid.** (O Allah, mëshiroje Muhamedin, bashkëshortet dhe pasardhësit e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ashtu si mëshirove Ibrahimin, gjithashtu begatoje Muhamedin, bashkëshortet dhe pasardhësit e tij ashtu si begatove familjen e Ibrahimit, Ti je i denjë për madhështi plot lavdërim[1].)

Në një nga shtyllat më bazike të Islamit na është obliguar që të dërgojmë salavate mbi familjen e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Ndër argumentet është edhe hadithi i transmetuar nga prijësi i besimtarëve Umer ibën Hatabi radijallahu anhu kur thotë: "**Çdo shkak dhe lidhje farefisnore ndërpritet Ditën e Gjykimit, përveç shkaqeve dhe lidhjeve të mia farefisnore[2].**"

[1] "Sahihul Buhari", kapitulli: Da'vatet; tema: A i dërgohet salavat Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, me numër 3660.

[2] E transmeton Taberani në "El Mu'xhemul Euset" (5606), nga hadithi i Umerit radijallahu anhu. Në lidhje me këtë hadith shejh Albani në "Es Silsileh Es Sahihah", 85/5 2036, thotë: "Transmeton Abdullah ibën Abasi, Umer ibnul Hatabi, Elmisver ibën Mekhrameh dhe Abdullah ibën Umer radijallahu anhu."

Tema e tretë

Sqarimi i dogmës islame rreth ehli bejtit

S'ka dyshim se dega e Hashimive është eliksiri i brezave, po ashtu dashuria që muslimanët kanë për ta rrjedh nga dashuria që ata kanë për Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Prandaj, kjo gjë është një obligim për të cilin besimtari shpërblehet, nëse e kryen. Kjo gjithashtu bazohet edhe te vlerat, kontributet dhe afrimiteti që ata kanë me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem si dhe për shkak të porosive dhe stimulimit që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka bërë për këtë gjë.

Qëndrimet e njerëzve në lidhje me ta ndahen në dy ekstreme, të parët janë neglizhentët dhe të dytët janë ekstremistët. Thënia më e saktë është se dashuria për ta është obligim dhe është prej dashurisë së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, larg çdo teprimi apo neglizhence. Prandaj të dyja palët kanë shkuar në ekstremitet të qortueshëm, prej tyre janë edhe nënat e besimtarëve, bashkëshortet e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, në këtë botë dhe botën tjetër. Ehli bejti ka vlera madhështore dhe grada kolosale, prandaj ka prej tyre që janë më të mirë sesa njëri-tjetri nisur nga konsiderata të tjera, sepse askush nuk është i

pagabueshëm pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

Për dashurinë e tyre ka disa kushte, por ndër më të rëndësishmet janë si vijon:

- Që të jenë të kapur pas Islamit, pasi nëse janë femohues, s'mund të ketë dashuri për to sepse nëse lidhja farefisnore do t'i sillte dobi ndokujt, atëherë i pari që do të përfitonte prej saj do të ishte Ebu Lehebi.
- Që të pasojnë udhëzimin e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ashtu si ka ardhur në "Sahihun e Muslimit": "**Familja e babait tim** -synon filanin- **nuk janë të dashurit e mi, sepse të dashurit e mi janë Zoti dhe besimtarët e mirë[1].**"
- Dijetarët e Sunetit kanë hedhur dritë rreth këtij obligimi në librat e besimit që kanë shkruar, prej tyre janë imam Tahaviu (321 h.) në librin e tij të njohur të akaidit, po ashtu Imam El Berbahari (329 h.), El Axhurrij në "Esh Sheriah" (360 h.), El Isfarijinij (471 h.), El Kahtani në "En Nunijeh" (378 h.), gjithashtu është mendimi i El Muveffik ibën Kudameh El Mekdisij (620 h.) në "Lum'atul I'tikad", po

[1] "Sahih Muslim", nr. 215, kapitulli i betimeve në temën: Dashuria ndaj besimtarëve.

ashtu i shejhul Islam ibën Tejmijes në “El Vasitijeh” (728 h.), i Ibën Kethirit (774 h.) në tefsirin e tij, i Muhamed ibën Ibrahim Elvezir El Jemamit (840 h.) në “Itharul Hak alal Khalki”, i Sadik Hasen Khanit (1308 h.) në “Ed Dinul khalis”, i Abdurrahman ibën Nasir Es Sa’dij (1376 h.) në “Et Tenbihat El Letifeh”, etj.

Tema e katërt

Sahabët dhe gradat e tyre dhe cili është besimi i muslimanëve në lidhje me ta

Kush është sahab?

El Hafidh ibën Haxheri ka thënë: "Mendimi më i saktë që kam konkluduar rreth përkufizimit të sahabit është: Sahab është ai person i cili ka takuar Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duke e besuar atë dhe ka vdekur besimtar[1].

Bazuar në këtë, ehli bejt konsiderohen ata të cilët e kanë takuar Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe janë bërë muslimanë, pra kanë qenë njëkohësisht edhe sahabë. Kjo është arsyeja se përse shumë nga librat që flasin për sahabët nuk i cilësojnë ata si ehli bejt, por mjaftohen me cilësimin e tyre si sahabë nisur nga kjo që thamë. Zoti xhele shanuhu e di më së miri.

Argumentet që flasin rreth vlerave të sahabëve janë të shumtë, ndër to:

Thënia e Allahut xhele shanuhu: "**Jeni umeti më i mirë që keni dalë te njerëzit"** (Alu Imran: 110). Nëse sahabët nuk do ishin njerëzit më primarë për t'u futur në këtë ajet, atëherë kush do të ishte?

[1] El Isabeh, 8.

Thënia e Allahut xhele shanuhu: "**Dhe kështu ju kemi bërë një umet të mesëm"** (El Bekare: 143). Siç dihet, mesi është ajka dhe pjesa më e mirë e njerëzve, prandaj sahabët radijallahu anhu janë prej tyre, po ashtu edhe ehlul bejti, prandaj sahabët kanë më merita për t'u futur në këtë ajet.

Ajeti ku Allahu xhele shanuhu thotë: **"Allahu është i kënaqur me ata besimtarë, kur t'u betuan për besnikëri nën hijen e pemës. Ai e dinte se ç'kishte në zemrat e tyre, prandaj u dha atyre qetësi dhe i shpërbleu me një fitore të afërt."** (El Fet'h: 18)

Me ata njerëz me të cilët kënaqet Allahu xhele shanuhu nënkuptohet se i kanë përmbushur kriteret e kënaqësisë hyjnore dhe s'mund të zemërohet më me ta, pasi Ai xhele shanuhu e di të fshehtën dhe nuk e shkel kurrë premtimin e Tij.

Po ashtu thënia e Tij xhele shanuhu: "**Sa u përket besimtarëve të parë, prej muhaxhirëve dhe ensarëve, Allahu është i kënaqur me ata dhe me të gjithë të tjerët që i pasuan me vendosmëri e përkushtim në besim; edhe ata janë të kënaqur me Atë."**[1]

[1] Suretu Et Teube, ajeti nr. 100.

Gjithashtu thënia e Tij xhele shanuhu: "**O Pejgamber! Allahu të mjafton ty dhe besimtarëve që të pasojnë."**[1]

Në këtë kontekst vjen edhe ajeti kur'anor: "**Një pjesë e plaçkës u takon edhe mërgimtarëve të varfër, të cilët u përzunë nga vendlindja dhe pasuritë e tyre, duke kërkuar mirësinë dhe kënaqësinë e Allahut dhe duke ndihmuar Allahun dhe të Dërguarin e Tij. Pikërisht ata janë besimtarët e sinqertë."**[2]

Kështu Allahu xhele shanuhu ka njoftuar se ata janë të sinqertët dhe cilësimi që Ai u ka bërë atyre kur i quan si të sinqertë është tregues se ata nuk janë prej hipokritëve. Atyre u mjafton si vlerë fakti që kanë emigruar, kanë luftuar, kanë kontribuar me pasuri dhe me jetët e tyre duke qenë të prerë dhe të sinqertë në besim[3].

---

[1] Suretu El Enfal, ajeti nr. 64.

[2] Suretu El Hashër, ajeti numër 8.

[3] El Liva Mahmud Shith Khitabi thotë: "Argumenti i prerë i trimërisë superlative për liderët e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem është se njëzet e dy udhëheqës prej tyre kanë vdekur shehidë, pesëmbëdhjetë prej tyre kanë vdekur në shtrat, pra rreth 60 për qind e prijësve kanë rënë dëshmorë, ndërsa dyzet për qind e tyre kanë vdekur jashtë fushëbetejës. Personalisht nuk di ndonjë përqindje të lartë të rënësh dëshmorë në fushëbetejë siç qëndron përqindja e dëshmorëve të rënë nga radhët e udhëheqësve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Ky rast i veçantë nuk ekziston në librat historikë, të kaluar

Disa transmetime që kanë ardhur rreth vlerave të tyre në Sunetin e pastër

Nga Abdullah ibën Mugaffel radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "I Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Allahun** (ju lë)[1], **Allahun te shokët e mi! Allahun, Allahun te shokët e mi! Prandaj mos i merrni ata si objektiv pas meje sepse kush i do ata, me dashurinë time i do dhe kush i urren ata, i ka urryer për shkak të urrejtjes që ka ndaj meje. Kështu kush i lëndon ata, më ka lënduar mua dhe kush më ka lënduar mua, ka lënduar Allahun xhele shanuhu dhe**

---

apo modernë, pasi humbjet në radhët e drejtuesve të lartë zakonisht janë shumë herë më të vogla se humbjet në radhët e ushtarëve dhe oficerëve. Në rastin më të mirë mund të jetë 1%. Kjo përqindje e lartë e dëshmorëve të rënë në radhët e drejtuesve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem vjen si rrjedhojë e trimërisë së tyre sublime dhe besimit të konsoliduar, pasi asgjë më shumë se besimi s'mund ta nxisë njeriun që të jepet totalisht në kërkimin e gradës së dëshmorit, me qëllim shpëtimin nga jeta e përkohshme e kësaj bote me qëllim transferimin në jetën e përhershme si dëshmor. Përqindja e dëshmorëve të rënë nga sahabët e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, drejtues apo ushtarë qofshin, është afërsisht 80 për qind, siç e kemi sqaruar në një studim tonin me temë: "Islami dhe luftërat kolektive". Pasi katër nga pesë sahabë kanë rënë dëshmorë, besimi tyre i kthjellët, i cili ka qenë shumë herë më i lartë sesa i atyre që erdhën pas tyre, ka bërë që të arrihen këto rezultate, aq sa çdokush prej tyre shpresonte që të binte dëshmor përpara vëllait të vet.

[1] Ajo që gjendet midis kllapave është shënim i përkthyesit, pasi çfarë gjendet midis kllapave është ajo që nënkuptohet nga konteksti.

kush e lëndon Allahun xhele shanuhu, shumë shpejt Allahu xhele shanuhu do ta marrë atë[1].”

Nga Ebu Hurejra radijallahu anhu transmetohet se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: “**Mos i shani shokët e mi, mos i shani shokët e mi, sepse pasha Atë në dorën e të Cilit është shpirti im, sikur ndonjëri prej jush të jepte lëmoshë sa mali i Uhudit, nuk do të arrinte as sa grushti i ndonjërit prej tyre e as sa gjysma e tyre[2].”**

Gjithashtu nga rrugë të shumta transmetohet se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: “**Njerëzit më të mirë janë të shekullit tim, pastaj ata që i pasojnë...[3]”**

Behz ibën Hakimi radijallahu anhu përcjell prej babait të vet, i cili përcjell nga gjyshi i vet, se ka thënë: “Kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem të thotë: “**Ju do të vdisni**

[1] “Sunenu Et Tirmidhij”, nr. 3862, në temën: Sharja e shokëve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe thotë: Hadith i huaj, ndërsa në disa kopje ‘i mirë dhe i huaj’.

[2] “Sahih Muslim”, nr. 2540, në kapitullin: Vlerat e sahabëve, tema: Ndalimi i sharjes së sahabëve radijallahu anhu.

[3] “Sahih Buhari”, nr. 3650, në kapitullin: Vlerat e sahabëve, tema: Vlerat e shokëve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. “Sahih Muslim”, nr. 2533 kapitulli: Vlerat e sahabëve.

shtatëdhjetë vjeç, jeni umeti më i mirë dhe më i nderuar te Zoti xhele shanuhu.[1]"

Besimi i muslimanëve rreth sahabëve të Pejgamberit më të mirë

Nisur nga ajetet që parashtruam dhe nga thëniet pejgamberike dhe nga ato që nuk i kemi cituar, shtojmë se besimi i muslimanëve rreth sahabëve është se ata janë krijesat më të mira pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

Muslimanët i njohin kalifatin Ebu Bekrit radijallahu anhu pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me zgjedhjen e sahabëve për të, pasi Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e kishte përzgjedhur për këtë gjë, më pas kalifatin e Umerit radijallahu anhu pas Ebu Bekrit, duke e komanduar vetë Ebu Bekri radijallahu anhu aty dhe me miratimin e sahabëve të tjerë. Po ashtu ata njohin kalifatin e Uthmanit radijallahu anhu të pajtuar në mënyrë konsensuale nga këshilli konsultativ dhe nga të gjithë muslimanët e tjerë me urdhër të Omerit radijallahu anhu. Gjithashtu edhe kalifatin e Ali ibën Ebi Talibit radijallahu anhu, që ka ardhur si rrjedhojë e besëlidhjes së pjesëmarrësve në Luftën e

[1] "Musnedul Imam Ahmed" (20041). Shuajb Arnauti thotë se senedi është i mirë.

Bedrit, të tillë si: Ammar ibën Jasir, Sehl ibën Hanifi dhe personat e tjerë që i kanë ndjekur ata prej sahabëve të tjerë që ua kanë kaluar atyre me grada.

Gjithashtu muslimanët besojnë se sahabët qëndrojnë më lart se të tjerët bazuar në thënien e Allahut xhele shanuhu: "**Allahu është i kënaqur me ata besimtarë, kur t'u betuan për besnikëri nën hijen e pemës"**[1], gjithashtu edhe thënia e Tij xhele shanuhu: "**Sa u përket besimtarëve të parë, prej muhaxhirëve dhe ensarëve, Allahu është i kënaqur me ata dhe me të gjithë të tjerët që i pasuan me vendosmëri e përkushtim në besim; edhe ata janë të kënaqur me Atë"**[2], pasi kur Zoti xhele shanuhu pohon kënaqësinë e Vet për dikë, kjo do të thotë se ai më pas nuk do ta mërzisë Atë xhele shanuhu. Ndërsa kur vjen puna te tabi'inët, atëherë kënaqësia hyjnore është kushtëzuar me punët e mira,

[1] El Fet'h, ajeti nr. 18.
[2] Et Teube, ajeti nr. 100.

pasi ata tabi'inë të cilët nuk bëjnë punë të mira, nuk futen në këtë kategori[1].

Sa madhështore është thënia e Hasan El Basriut, i cili ka thënë kur është pyetur rreth vëllavrasjes që ka ndodhur midis sahabëve: "*Ishte një dyluftim ku qenë prezentë shokët e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ndërkohë ne nuk morëm pjesë. Ata e ditën, ndërsa ne nuk kuptuam gjë, kur ata u pajtuan, ne i pasuam, kur ata patën divergjenca, ne u distancuam."*

Të parët tanë kanë zgjedhur të heshtin përballë kësaj fitneje dhe kanë thënë*: "Allahu xhele shanuhu na i ka mbajtur larg duart nga gjaku i asaj lufte, prandaj mos t'i ndyjmë gjuhët tona me të.[2]"*

Për sa na përket neve, për ne tek ata gjendet modeli më i mirë: "**Edhe ata që erdhën pas tyre**

[1] "Besimi i plejadave të hadithit", Ebu Bekër El Ismai'li, 17/1, shih: "Lum'atul I'tikad", Ibën Kudameh El Mekdisij 17/1, po ashtu shih: "Sherh Akidetut Et Tahavijeh", Ibën Ebil Izz, 485/1, etj.
[2] Aunul Ma'bud (274/12).

thonë: "O Zoti ynë, falna ne dhe vëllezërit tanë, të cilët kanë besuar para nesh dhe mos lejo që në zemrat tona të ketë asnjë të keqe ndaj besimtarëve! O Zoti ynë, Ti je vërtet i Butë dhe Mëshirëplotë![1]"

[1] El Hashr, ajeti nr. 10.

Tema e pestë

Nocioni i kalifatit

Kalif është ai person që pason të tjerët. Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kur udhëtonte, thoshte: "...**O Zot! Ti je kalifi (pasuesi) te familja...**[1]**"**

Me termin 'kalif' synohet ai person që pason pararendësin e vet te njerëzit, siç quhet ndryshe Ebu Bekri radijallahu anhu kalifi i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem sepse ai radijallahu anhu e pasoi Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në drejtimin e umetit pas vdekjes së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Po ashtu Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kur udhëtonte për të kryer haxhin, umren apo për të luftuar, emëronte një kalif në Medinë për ta zëvendësuar atë sal-lAllahu alejhi ve sel-lem për një kohë të shkurtër. Ndonjëherë emëronte Ibën Ummi Mektumin dhe ndonjëherë dikë tjetër, si për shembull në luftën e Tebukut emëroi Aliun radijallahu anhu.

Nga Selmani radijallahu anhu transmetohet se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Kalif është ai person që gjykon me librin e Zotit, i vjen keq për njerëzit që drejton ashtu siç i vjen**

[1] "Sahih Muslim", 1342.

keq njeriut për familjen e vet." Ka'b El Ehbari tha: "Të vërtetën tha[1]."

Në fe baza e këtij nocioni është hadithi që transmetohet prej Abdurrahman ibën Amër Es Sulemij, i cili thotë se ka dëgjuar Irbad ibn Sarijeh radijallahu anhu të ketë thënë: "Na këshilloi një ditë i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me një këshillë që na i tronditi zemrat dhe na i përloti sytë. Atëherë ne i thamë: "O i Dërguari i Allahut, duket sikur kjo është këshilla e lamtumirës, prandaj na porosit!" Atëherë ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: "**Ju kam lënë të bardhën, e cila natën e ka si ditën, nuk devijon prej saj pas meje vetëm se një i rrënuar. Vërtet, kush do jetojë prej jush, do të shohë divergjenca të shumta, prandaj ju duhet të kapeni pas Sunetit tim dhe të kalifëve të përudhur e të drejtuar[2]."**

Ndërsa tek Ibën Sa'di transmetohet prej Selmanit radijallahu anhu, se i ka thënë njëherë Umeri radijallahu anhu: "A jam mbret apo kalif?" Atëherë Selmani i është përgjigjur:

"Nëse ti ke vjelë në tokat e muslimanëve qoftë edhe një dërhem dhe më pas e shpenzon atë jo në

[1] "El Emval", Kasim ibën Selam, 13/1.
[2] "El Musned", Imam Ahmed ibën Hanbeli, 367/28.

vendin e duhur, atëherë ti je mbret dhe jo kalif.” Umeri radijallahu anhu e mbajti vath në vesh këtë përkufizim[1].

Ibën Sa’di thotë: “Nga Sufjan ibën Ebil Auxhai radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Një herë Umeri radijallahu anhu tha: -Betohem në Allah, se unë nuk e di në jam kalif apo mbret! Por nëse jam mbret, me të vërtetë që kjo është çështje e madhe! Atëherë i tha dikush: -O prijësi i besimtarëve, ka dallim midis tyre. Kalifi merr vetëm me të drejtë dhe e vendos atë që merr në të drejtë dhe ti i tillë je, kjo falë Zotit! Ndërsa mbreti i shtyp njerëzit, i zhvat ata dhe u jep njerëzve që do. Atëherë heshti Umeri radijallahu anhu[2].”

Ibën Halduni ka thënë:

“Qëllimi i fesë është rregullimi i botës së përtejme, prandaj bazuar në kontekstin fetar duhet

[1] “Et Tabekatul Kubra”, 285/3, numër 3930.
[2] “Et Tabekatul Kubra”, 285/3, nr. 3931.

që të gjithë të drejtohen kah dispozitat fetare për çdo çështje të kësaj bote apo të botës tjetër. Këto dispozita ka pasur çdo ligjvënës fetar, Pejgamberë qofshin, pasues të tyre apo cilido që ka luajtur rolin e tyre, siç janë kalifët. Nisur nga kjo, tashmë na bëhet i qartë nocioni i kalifatit.

Për sa i përket nocionit të mbretit, ai nënkupton kthimin e çdo çështjeje në kontekstin teorik logjik për interesat e kësaj bote dhe largimin e gjërave të dëmshme, ndërsa kalifati konsiston në referimin e çdo çështjeje në pikëpamjen fetare për interesat e kësaj bote apo botës tjetër të njerëzve. Duke ditur se të gjitha çështjet e dynjasë kthehen te feja, bazuar në lidhjen që kanë ato me interesat e botës së përtejme, i bie që në realitet ajo është një kalifat (drejtim) i ligjvënësit fetar për të ruajtur fenë dhe politikat e dynjasë me të[1].”

[1] “Mukadimeh”, Ibën Haldun, 255/1.

Kapitulli I

Lidhjet e Ebu Bekër Es Sidikut radijallahu anhu me ehli bejtin

- Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimet që Ebu Bekri radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe anasjelltas
- Tema e dytë: Hadithet që ehli bejti ka transmetuar rreth vlerave të Ebu Bekrit radijallahu anhu
- Tema e tretë: Emërtimi i ehli bejtit me pseudonimin Ebu Bekër radijallahu anhu
- Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Ebu Bekrit radijallahu anhu
- Tema e pestë: Dyshimi i Fedekut

Kapitulli I

Lidhjet e Ebu Bekër Es Sidikut radijallahu anhu me ehli bejtin

Tema e parë

Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimet që Ebu Bekri radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe anasjelltas

Ebu Bekër Es Sidiku radijallahu anhu i ka lavdëruar të afërmit e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ashtu siç ata e meritojnë, siç e transmeton edhe Buhariu[1] radijallahu anhu në "Sahihun" e tij, se Ebu Bekri radijallahu anhu i ka thënë Aliut radijallahu anhu: "*Pasha Atë në dorën e të Cilit është shpirti, të afërmit e të Dërguarit të Allahut janë më të dashur për mua sesa të afërmit e mi*[2]*."*

Gjithashtu Ibën Umeri radijallahu anhu transmeton nga Ebu Bekri radijallahu anhu se ka thënë: "*Ruajeni Muhamedin sal-lAllahu alejhi ve*

[1] "Sahihul Buhari", 3712, tema: Vlerat e të afërmve të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, shih "Biharul Envar", 301/43.

[2] "Sahihul Buhari", 3713, tema: Vlerat e Hasanit dhe Husejnit radijallahu anhu.

sel-lem te familjarët e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem[1]*!"*

Ndërsa në "Musnedin" e Ebu Ja'las radijallahu anhu transmetohet nga Ukbetu ibën Harith se ka thënë: "*Ka qenë duke falur njëherë Ebu Bekri radijallahu anhu namazin e ikindisë, më pas doli duke ecur disa net pas vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe kur pa Hasenin radijallahu anhu duke luajtur me fëmijët, e hipi mbi supe dhe tha:*

Betohem se i ngjan Pejgamberit

dhe nuk ngjan me Aliun.

Ndërkohë që Aliu radijallahu anhu qeshte[2].

Pjesa ku thuhet: ...*disa net pas vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem...* tregon se nuk është e saktë ajo që shkruhet në disa libra historie, ku thuhet se Aliu radijallahu anhu nuk ia dha besën Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe se ai radijallahu anhu iu largua mazhorancës së muslimanëve. Nuk i takon Aliut radijallahu anhu

[1] "Musnedu Ebu Ja'la", nr. 38, shtëpia botuese "Darul me'mun lit turath", me saktësim të Husejn Selim Esedi, 1984. Saktësuesi thotë: "Zinxhiri i tij është i saktë, ndërsa si origjinë hadithi gjendet te Buhariu me numër 3542. Gjithashtu gjendet te "Keshful Gummeh fi ma'rifetil E'imeh", 16/2.

[2] "Tarikhu Dimeshk" (29/255-256).

nisur nga vlerat dhe pozitat e tij që të ndahet nga vëllezërit e vet sahabë radijallahu anhum apo që t'i përçajë ata dhe të konfliktohet për të drejtat e veta të legjitimuara nga Allahu xhele shanuhu -siç pretendohet- pasi të gjithë sahabët radijallahu anhum kanë qenë të një mendimi në besëlidhjen e Ebu Bekrit radijallahu anhu në atë kohë, përfshirë edhe Aliun dhe Zubejrin radijallahu anhuma, siç transmeton Bejhekiu me zinxhir të vetin nga Ebu Seid El Hudrij radijallahu anhu, që ka thënë: "*Pasi vdiq Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, u mblodhën njerëzit në shtëpinë e Sa'd Ibën Ubades radijallahu anhu. Të pranishëm ishin edhe Umeri me Ebu Bekrin radijallahu anhuma. Atëherë u çua zëdhënësi i ensarëve dhe tha: "Siç e dini, ne jemi përkrahësit (ensarët) e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe neve na takon që ta përkrahim edhe trashëgimtarin e tij në udhëheqje siç e përkrahëm vetë atë sal-lAllahu alejhi ve sel-lem". Këtu ndërhyn Umeri radijallahu anhu dhe thotë: "Të vërtetën tha parafolësi, prandaj nëse nuk mendoni si ky, ne nuk jua japim besën!" Më pas mori dorën e Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe tha: "Ky është shoku juaj dhe duhet t'ia jepni besën!" Kështu Umeri radijallahu anhu ia dha vetë besën Ebu Bekrit radijallahu anhu, më pas ia dhanë edhe muhaxhirët dhe ensarët". Tha: "Më pas thirri*

Zubejrin radijallahu anhu. Kur ai erdhi, i tha: "O djali i xhaxhait të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, a do ta përçash këtë grupim të muslimanëve?" Ai radijallahu anhu u përgjigj: "O prijësi i besimtarëve, nuk ju qortoj", dhe ia dha besën. Më pas pa te njerëzit dhe nuk e gjeti Aliun radijallahu anhu, e thirri atë dhe kur erdhi, i tha: "O djali i xhaxhait të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe dhëndëri i tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, a dëshiron ta përçash këtë grupim të muslimanëve? Ai radijallahu anhu u përgjigj: "Nuk ju qortoj, o prijësi i besimtarëve" dhe i dha besën." Pak a shumë kështu është zhvilluar ngjarja.

El Hafidh Ebu Alij En Nejsaburi ka thënë: "Kam dëgjuar Ibën Huzejmen të thotë: "Më erdhi njëherë Muslim ibën Haxh-xhahi dhe më pyeti rreth këtij hadithi. Atëherë ia shkrova në një letër dhe ia lexova. Atëherë më tha: "Ky hadith i vë vulën[1]." Po ashtu Imam Ahmedi e transmeton atë me shkurtime, ndërsa El Hakimi e transmeton në "Mustedrakun" e tij nëpërmjet rrugës së Affan ibën Muslimit, nga Vuhejbi të zgjatur si konteksti i mësipërm[2].

[1] Në tekst fjalë për fjalë ka ardhur: drejton lopën dhe kuletën. Ndërsa ne menduam që ta shqipëronim atë duke i adaptuar një shprehi popullore të gjuhës shqipe, pasi kuptimi është i përafërt. *-shënimi përkthyesit.*

[2] "Elbidajetu ven Nihajeh", 301/6.

Ky transmetim nuk bie ndesh me atë që ka thënë Aishja radijallahu anha, kur thotë se Aliu radijallahu anhu e ka dhënë besën gjashtë muaj pas emërimit të Ebu Bekrit radijallahu anhu si kalif, pasi Aishja radijallahu anha ka folur aq sa ka ditur, ndërsa Ebu Seid El Hudrij radijallahu anhu ka folur nga ajo që ka ditur dhe dija është argument për ata që nuk dinë.

Medito pak për këtë tekst: *Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Njeriu që do të shpërblehet më shumë për Kur'anin është Ebu Bekri radijallahu anhu, pasi ishte personi i parë që e mblodhi Kur'anin në libër*[1]*."*

Ndërsa Darekutni transmeton në temën: Vlerat e sahabëve dhe kontributet e tyre, me zinxhir të vetin nga Abdullah ibën Xhaferi radijallahu anhu, se ka thënë: "Zoti e mëshiroftë Ebu Bekrin radijallahu anhu, pasi për ne ishte prijës i mirë dhe kujdestari më i mirë që na kanë zënë sytë[2]. Njëherë ishim ulur në shtëpi, kur erdhi Umeri radijallahu anhu. Marrja

[1] "Esh Sheriatu", Axhurri, 1783/4.

[2] Thotë kështu sepse Esmaja vajza e Amisit radijallahu anha ka qenë nëna e tij. Ajo u martua me Ebu Bekrin radijallahu anhu pasi vdiq burri i saj Xhaferi radijallahu anhu. Me Ebu Bekrin radijallahu anhu ajo ka pasur një fëmijë që e quanin Muhamed. Pasi vdiq Ebu Bekri radijallahu anhu, ajo u martua me Aliun radijallahu anhu dhe me të lindi po ashtu fëmijë.

e lejes bëhej tri herë asokohe, kështu pasi ai radijallahu anhu kërkoi leje herën e parë, nuk iu dha, pasi kërkoi edhe herën e dytë nuk iu dha, kur u bë hera e tretë, ai sërish kërkoi leje, atëherë Ebu Bekri radijallahu anhu i tha atij: -Futu! Atëherë ai radijallahu anhu u fut, bashkë me të edhe disa sahabë të tjerë. Kështu Umeri radijallahu anhu i tha atij: -O pasardhësi i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, pse nuk na e hape derën? Morëm leje dy herë dhe vetëm herën e tretë na u hap dera?" Ai radijallahu anhu u përgjigj: "Fëmijët e Xhaferit po hanin dhe pata frikë se po të hynit, do kishit hise në të[1]."

Këtu tregohet përkujdesja e lartë që Ebu Bekri radijallahu anhu tregonte për fëmijët e Xhaferit radijallahu anhu.

Lëvdatat e Imamit Muhamed El Bakirit

Ibën Sa'di radijallahu anhu transmeton prej Bessam Es Sajrufiut se ka thënë: "Pyeta Ebu Xhaferin për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma dhe më tha: "Betohem se unë i pasoj ata të

[1] "El Xhuz'ul mevxhud minelhadi ashr", botimi i shtëpisë botuese 'El Guraba El Ethrija', Medineh Muneverah.

dy dhe çdo pjesëtar i ehli bejtit që kam takuar, i pason ata[1].”

Gjithashtu ka thënë: “Të gjithë pasardhësit e Fatimes radijallahu anha janë të një zëri që për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma të thonë më të mirën[2].”

Njëherë kam pyetur Urve Ibën Abdullahun rreth lyerjes së shpatave dhe më tha: “S’ka gjë të keqe në të, pasi Ebu Bekri radijallahu anhu e ka lyer shpatën e vet.” E pyeta: “Për kë e ke fjalën, për (Ebu Bekër) Es Sidikun?” Atëherë u hodh dhe pasi u drejtua nga kibla, tha: “Po, Es Sidikun!” Dhe shtoi: “Kush nuk thotë Es Sidiku, Zoti mos ia pranoftë fjalët në këtë botë dhe në botën tjetër![3]”

Shih se si Aliu radijallahu anhu e ka urryer kundërshtimin e Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma siç e transmeton vetë El Bakiri[4].

Na ka treguar Habban ibën Hilali, i cili ka thënë: “Na ka treguar Jezid ibën Zureji, i cili ka thënë: Na ka treguar Muhamed ibën Is’haku, i cili ka thënë: Pyeta njëherë Xhafer Muhamed ibën Aliun radijallahu anhu: Kur dy irakianët morën

[1] “Et Tabekat”, 321/5.
[2] “Sijeru A’lami En Nubela”, 306/4.
[3] Referenca e fundit, faqe 304.
[4] “Tarikhul Medineh”, Ibën Shubeh, 217/1.

drejtimin e njerëzve, çfarë bënë në lidhje me hisen që u takonte të afërmve?”

Tha: “Ndoqën rrugën e Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma.” I thashë: “Si? Pse? Ju po e thoni?” Tha: “Betohem në Zot se familjarët e tij nuk dilnin nga mendimi i tij.” Thashë: “Çfarë e ndaloi atë që ta bënte këtë gjë?” Tha: “Urrente që të pretendohej se ai ka vepruar ndryshe Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma.”

Lëvdatat e Imam Zejd ibën Alij ibën Husejnit

Hashim ibën El Beridi radijallahu anhu transmeton se ka thënë: “Ebu Bekri radijallahu anhu ka qenë kryetari i falënderuesve”, më pas lexoi: “**Dhe Zoti do t’i shpërblejë falënderuesit”** *(Kur’an, 3:144).* Më pas tha: “Kush heq dorë prej Ebu Bekrit radijallahu anhu, ka hequr dorë edhe prej Aliut radijallahu anhu.”

Gjithashtu thoshte për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma: “Të gjithë pjesëtarët e familjes sime i përmendin ata të dy vetëm me të mira.”

Lëvdatat e Imam Abdullah ibnul Husejn ibnul Hasen ibën Alij radijallahu anhum

Kalifët e drejtë bashkë me sahabët radijallahu anhum kanë pasur konsiderata të larta për Abdullah ibnul Hasenin ashtu siç kishin edhe për të gjithë familjarët e tij.

Në këtë kontekst është ajo që transmeton El Hafidh ibën Asakiri radijallahu anhu nga Ebu Halid El Ahmerij, i cili ka thënë: "Kam pyetur Abdullah ibnul Hasenin rreth Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma dhe tha: "Zoti çoftë lëvdata për ta dhe mos çoftë lëvdata për ata që nuk dërgojnë lëvdata për ata të dy radijallahu anhuma[1]!"[2]

Gjithashtu ka thënë: "Sa herë që ata më vijnë në zemër, unë i lutem Zotit për ata të dy dhe kështu ndiej se po afrohem te Zoti xhele shanuhu."

---

[1] "Tarikhu Dimeshk", 255-256/29.

[2] Në lidhje me thënien e Tij xhele shanuhu: "**dhe lutu për ta, pasi lutja jote është qetësim për ta"** (Kur'an, 5:103), d.m.th. lutu për ta. Gjithashtu në këtë kontekst vjen edhe hadithi: "**O Zot, fale familjen e Ebu Evfasit**!" Sahihul Buhari, Kapitulli i zekatit, tema: Falja dhe lutja e imamit për njerëzit e sadakasë, 63. Nga Xhabir ibën Abdullahu radijallahu anhu transmetohet se një grua i ka thënë Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: "Lutu për burrin tim!" Atëherë ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: "**Zoti ju faltë ju dhe burrin tuaj!"** Transmeton Ebu Davudi në kapitullin: Sexhdja e Kur'anit, në temën: Dërgimi i salavateve për njerëzit e tjerë pos Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me zinxhir të saktë.
Kjo gjë gjithashtu bëhet e qartë në këto tekste kur thuhet se me salat nënkuptohet lutja dhe këtë gjë ka synuar imam Abdullah ibnul Haseni rahimehullah.

Gjithashtu ndër argumentet që tregojnë për thellësinë e kësaj marrëdhënieje është momenti kur gruaja e Ebu Bekrit radijallahu anhu, Esma bin Amisit, lan zonjën e grave të xhenetit Fatimen radijallahu anha. A'un ibën Muhamed El hashimij radijallahu anhu transmeton prej nënës së tij Esma' bintu Umejs radijallahu anha, e cila ka thënë se Fatimja radijallahu anha, vajza e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ka lënë amanet që ta lajë bashkëshorti i saj, Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu dhe kështu ndodhi, pasi atë radijallahu anha e lau Aliu radijallahu anhu bashkë me Esma bintu Umejsin[1].

Gjithashtu prej Alij ibën Husejnit transmetohet prej Ibën Abasit radijallahu anhu se ka thënë: "Fatimja radijallahu anha është e para që i është bërë tabut dhe këtë ia bëri Esmaja bintu Umejsi, e cila e kishte parë këtë gjë të bëhej në Etiopi[2]."

Gjithashtu në këtë kontekst vjen edhe transmetimi i Bejhakiut, i cili thotë: "Na ka njoftuar ne Ebu Abbdullah Elhafidh, që ka thënë: Na ka treguar ne Ebu Abdullah Muhamed Ibën Jakub Elhafidh, i cili ka thënë: Na ka treguar ne Muhamed

[1] "Musannefu Abdurrezak", 409/3, dhe "Es Sunenu Elkubra", i Bejhakiut, botimi i El Mearif, 396/3, dhe "El Mustedrak", 179/3.
[2] "Et Tabekatul Kubra", i Ibën Sa'dit, 28/8.

ibën Abdulvehabi, i cili ka thënë: Na ka njoftuar ne Abdan ibën Uthman Elatekij në Nejsabur, i cili ka thënë: Na ka njoftuar ne Ebu Damrah prej Ismail ibën Ebi Halidit, prej Sha'biut, i cili ka thënë: "Kur u sëmur Fatimja radijallahu anha, i erdhi për vizitë Ebu Bekër Es Sidiku radijallahu anhu dhe i mori leje për të hyrë. Atëherë Aliu radijallahu anhu i tha: -O Fatime, ka ardhur Ebu Bekri radijallahu anhu dhe të merr leje për të hyrë? Ajo iu përgjigj: -A ke dëshirë që t'i jap leje? -Po -u përgjigj ai. Atëherë ajo radijallahu anha i dha leje atij radijallahu anhu. Kështu ai radijallahu anhu hyri tek ajo që të merrte pajtimin e saj dhe i tha: "Betohem në Zot se gjithçka kam lënë në rrugë të Zotit, qoftë shtëpi, pasuri, familje apo farefis, e kam bërë për të fituar kënaqësinë e Allahut xhele shanuhu dhe lumturimin e të Dërguarit të Tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe për t'ju kënaqur ju të ehlul bejtit". Kështu ai radijallahu anhu kërkoi prej saj që të ishte e kënaqur dhe ajo u kënaq me këtë gjë[1]."

Dobi: Ka ardhur në "Tabekatul Kubra" të Ibën Sa'dit, 23/8:

Nga Muhamed ibën Musa transmetohet prej Aun ibën Muhamed ibën Xhaferit ibën Ebi Talibit

[1] Bejhakiu ka thënë: "Ky hadith është mursel i mirë me zinxhir të saktë". "Sunenul Bejhaki", 301/6.

radijallahu anhu, prej nënës së tij Ummu Xha'fer, prej gjyshes së saj Esma bintu Umejsi radijallahu anha, e cila ka thënë: "Gjyshja jote Fatimja radijallahu anha përgatiti për gjyshin tënd Aliun radijallahu anhu pajën e saj, ndërkohë që Aliu radijallahu anhu bëri një ndër dasmat më të mira të kohës për të radijallahu anha, duke lënë si kolateral mburojën e tij te një hebre[1]."

Ndërsa në "El Mustedrak" të Hakimit ka ardhur (173/3):

Nga Ebu Jezid El medeni transmetohet prej Esma bintu Amisit radijallahu anha, e cila ka thënë: "Kam qenë prezent në dasmën e Fatimes, së bijës së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Kur u gdhimë, erdhi Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në derë dhe tha: -O Ummu Ejmen! Ma thirr vëllanë tim. I thashë: -Ai është vëllai yt dhe ti po e marton?! Më tha: -Po. Kur erdhi Aliu radijallahu anhu, Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e spërkati me ujë dhe u lut për të. Më pas tha: -Më thërrisni Fatimen! Tha: -Atëherë ajo radijallahu anha erdhi e turpëruar dhe atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: -Qetësohu, sepse po të martoj me njeriun më të dashur që kam ndër ehli

[1] "Et Tabekatul Kubra" i Ibën Sa'dit.

bejtin tim. Tha: -Atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e spërkati atë me ujë dhe teksa po kthehej, vuri re diçka të zezë përpara vetes dhe pyeti: -Kush je ti? I thashë: -Esmaja bintu Amisin. Më tha: -Ke ardhur për dasmën e vajzës së të Dërguarit të Allahut? I thashë: -Po. Atëherë u lut për mua.

Dhehebiu thotë në "Et Telkhis": Hadithi është gabim.

Arsyeja është se Esmaja bintu Amisin ka atë kohë ka qenë në Etiopi dhe ka ardhur pas luftës së Hajberit bashkë me burrin e saj Xhaferrin.

Tema e dytë

Hadithet që ehli bejti ka transmetuar rreth vlerave të Ebu Bekrit radijallahu anhu

Transmetimi që vjen nga Aliu radijallahu anhu

Aliu radijallahu anhu ka thënë: "A t'ju tregoj për njeriun më të mirë të këtij umeti pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Ai është Ebu Bekri radijallahu anhu." Pastaj tha: "A t'ju tregoj se cili është njeriu më i mirë i këtij umeti pas Ebu Bekrit radijallahu anhu? Ai është Umeri radijallahu anhu[1]."

Allahu xhele shanuhu e ka nderuar këtë umet kur e ka vendosur atë radijallahu anhu kalif

Nga Ebi Vaili radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Është pyetur njëherë Aliu radijallahu

[1] E transmeton Buhariu në sahihun e tij me numër 3671, nga Muhamed ibnul Hanefijjeh, nga Aliu radijallahu anhu. Po ashtu e transmeton Imam Ahmedi në "El Musned" nga Ebi Xhuhejfeh në disa vende, siç janë: 833-836-837, etj. Po ashtu në temën e 'Vlerave' me numër: 40, 41, 44. Et Taberani në "El Kebir", 64/1, nga Ebu Musa prej Aliut radijallahu anhu (65/1), nga Amër ibën Harithi radijallahu anhu prej Aliut radijallahu anhu. Ndërsa Ebu Nuajmi e transmeton në "Ekhbaru Esfahan", 182/1, Ibën Abdulberri në "Elistiab", 252/2, me zinxhir të vetin nga Nezzal ibën Seburrah prej Aliut radijallahu anhu e shumë të tjerë.

anhu: -A nuk po bëhesh kalifi ynë? Ai radijallahu anhu u përgjigj: -Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk caktoi askënd kalif që ta caktoj unë, mirëpo nëse Zoti xhele shanuhu ua do të mirën njerëzve, do t'i bashkojë ata pas meje dhe do të përzgjedhë më të mirin e tyre, ashtu siç ua mundësoi atyre më të mirin njeri pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem[1].”

“Ishte njeriu më i mirë që e mori udhëheqjen pas të Dërguarit të Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem”, transmetimi i Abdullah ibën Xhaferit radijallahu anhu

Nga Abdullah ibën Xhaferi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Udhëheqjen tonë e mori

[1] E transmeton Hakimi në “El Mustedrak” në kapitullin: Njohja e sahabëve, tema: Përkujtimi i Ebu Bekër ibën Ebi Kahafes, 3/83, hadithi nr. 4467. Për të ka thënë: “Me zinxhir të saktë, mirëpo Buhariu dhe Muslimi nuk e kanë transmetuar”. Dhehebiu e ka pohuar bashkë me Bejhakiun. Ky i fundit tek “El Kubra”, 149/8, hadithi nr. 16350. El Bezzari në “Musnedin” e tij, 186/2, hadithi 565. Gjithashtu e ka përmendur El Hejthemiu në “Elmexhma”, 47/9, dhe ka thënë: “E transmeton El Bezzari, ndërsa burrat e tij janë të saktë përveç Ismail ibën Ebil harithi radijallahu anhu, i cili është i besueshëm”. Ibën Kethiri ka thënë në “El Bidajeh ve nihajeh”, 251/5. Bejhakiu e transmeton dhe më pas thotë: “Zinxhiri i tij është i mirë”.

në dorë Ebu Bekri radijallahu anhu. Asnjë njeri nuk na ka udhëhequr si ai radijallahu anhu[1].”

Vepra e tij është në përputhje me veprën e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ecuria e tij në përputhje me metodologjinë pejgamberike

Nga Abduhajri radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Hipi njëherë Aliu radijallahu anhu në minber dhe kujtoi Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe tha: “Pasi vdiq Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, udhëheqjen e mori në dorë Ebu Bekri radijallahu anhu, i cili punoi në bazë të veprave të tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ndoqi rrugën e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, derisa Zoti xhele shanuhu ia mori shpirtin në këtë rrugë. Më pas udhëheqjen e mori në dorë Umeri radijallahu anhu, i cili veproi në bazë të punës së dy të parëve dhe eci në hapat e tyre derisa Zoti xhele shanuhu ia mori shpirtin në këtë gjendje[2].”

[1] Transmeton Imam Ahmedi në “El Fedail”, hadithi 148, Imam Shafi’iu në “El Umm”, 163/1, dhe ky transmetim është i saktë bazuar në atë që thotë recensuesi ‘El Fedail’.

[2] Transmeton Imam Ahmedi në “El Musned” 1055, 1059. Në lidhje me këtë transmetim thotë Shejh Shuajb El Arnauti se zinxhiri i tij është i mirë. Ndërsa në “El Fedail” hadithi numër 72 dhe 427. Këtë hadith e ka saktësuar recensuesi i librit “El Fedail”.

Namazi i tij te njerëzit kur Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ishte sëmurë

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi radijallahu anhuma transmetohet se ka thënë: "Kur u sëmur Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ai urdhëroi Ebu Bekrin radijallahu anhu që t'u printe njerëzve në namaz. Kur ndjeu pak lehtësim, doli. Sapo Ebu Bekri radijallahu anhu e ndjeu atë sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, donte të bënte hapa pas, mirëpo Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i bëri atij me shenjë që të qëndronte dhe u ul krah tij radijallahu anhu nga e majta, duke ia nisur nga aty ku e la Ebu Bekri radijallahu anhu[1]."

---

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "El Musned" hadithin 2055, 2355. Zinxhirin e këtij hadithi e ka bërë të saktë shejh Shuajb Arnauti. Po ashtu transmeton Ibën Maxheh, 391/1, dhe Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 221/2.

* Namazi i Ebu Bekrit radijallahu anhu kur Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka qenë sëmurë është transmetuar nga një grup sahabësh:

1- Ebu Musa El Esh'arij radijallahu anhu / Buhariu (678) dhe Muslimi (420);

2- Aishja radijallahu anha / Buhariu (679) dhe Muslimi (418);

3- Enesi radijallahu anhu / Buhariu (680), (681) dhe Muslimi (419);

4- Ibën Umeri radijallahu anhu / Buhariu (682);

5- Sehl Ibën Sa'di / Buhariu (684) dhe Muslimi (421).

Lëvdata e Ibën Abasit për Ebu Bekrin radijallahu anhuma

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Abdullah ibën Abasi radijallahu anhuma transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Umer ibën Hatabin radijallahu anhu duke përmendur besëlidhjen e Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe tha: "Nuk ka njeri ndër ju si Ebu Bekri radijallahu anhu[1]."

Shoqërimi i tij me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Transmetimi i Ibën Abasi Ibën Aliut radijallahu anhuma

Nga Ibën Abas ibën Aliu radijallahu anhuma transmetohet se kur Umeri radijallahu anhu ishte në agonitë e vdekjes dhe njerëzit po e vizitonin dhe luteshin për të përpara se të jepte shpirt, unë gjendesha midis tyre dhe ndërkohë një burrë po mbahej te supi im. Aty erdhi Aliu radijallahu anhu, u lut për mëshirë për të radijallahu anhu dhe tha:

[1] Kështu me shkurtime e transmeton Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 182/3, dhe origjina e hadithit pa shkurtime gjendet te Buhariu, kapitulli "Penalitete", tema: Gurëzimi i shtatzënës që ka bërë zina kur ka qenë e martuar. Hadithi numër 6830.

“Nuk le pas askënd tjetër më të dashur për mua që ta takoj Zotin me veprat e tij sesa veten tënde. Betohem se mendoj që Zoti xhele shanuhu do të të bashkojë bashkë me dy shokët e tu pasi gjithmonë e dëgjoja Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duke thënë: “**Shkova unë, Ebu Bekri dhe Umeri... hyra unë, Ebu Bekri dhe Umeri... dola unë, Ebu Bekri dhe Umeri[1].”**

Ibën Abasi radijallahu anhu citon se Umeri radijallahu anhu i jep përparësi Ebu Bekrit radijallahu anhu më shumë se vetes

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit për Umerin radijallahu anhum

Nga Ibën Abasi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Ka thënë Umeri radijallahu anhu: “Më e dashur për mua është që të më pritet koka sesa të prij një grup njerëzish duke qenë prezent Ebu Bekri radijallahu anhu[2].”

[1] Transmeton Buhariu në ‘Vlerat e sahabëve’, tema: Vlerat e Umerit radijallahu anhu, hadithi nr. 3677, 3685. Muslimi në ‘Gradat e sahabëve’, në temën: Vlerat e Umerit radijallahu anhu, hadithi nr. 2389.

[2] Transmeton ibën Ebi Shejbeh në “Musannefin” e tij, 31934. Ky hadith është një pjesë e hadithit të gjatë që transmetohet te Buhariu,

I pari që e bashkoi Kur'anin në libër

Transmetimi i Alij Ibën Ebi Talibit radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Njeriu që ka shpërblimin më të madh është Ebu Bekër Es Sidiku radijallahu anhu, pasi ishte personi i parë që e mblodhi Kur'anin në një libër[1]."

Prania e melaikeve në luftë me të në Luftën e Bedrit

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Aliut dhe Ebu Bekrit iu tha ditën e Bedrit: "Me njërin prej jush është Xhibrili, ndërsa me tjetrin Mikaili dhe Israfili, engjëj gjigandë që marrin pjesë në luftë", ose ka thënë: "Janë të pranishëm në rreshtat e luftës[2]."

6830, kapitulli: El Hudud, Tema: Gurëzimi i shtatzënës që ka bërë zina.

[1] E transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", hadithi 280, 513, 514 dhe e saktëson recensuesi i zinxhirit të transmetimit. Po ashtu Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 193/3, Ibën Ebi Davudi në "El Mesahif", 5, Ebu Ubejdi në "Fedailul Kur'an", 213, me numër 537, ndërsa Ibën Haxheri e përmend në "El Fet'h", 12/9, dhe e saktëson, ndërsa Ibën Kethiri radijallahu anhu thotë në "Fedailul Kur'an", faqe 8, se ky është zinxhir i saktë.

[2] E transmeton Imam Ahmedi në "El Musned" me numër 1257, Ebu Ja'la 1/283, El Bezzari hadithi me numër 659 – El Behru Ez Zekhar, Hakimi, 72/3, hadithi numër 4430 dhe e saktëson, ndërsa Dhehebiu dëfton se ky hadith është i saktë sipas kritereve të Muslimit, Ibën Ebi

Aliu radijallahu anhu cilëson Ebu Bekrin radijallahu anhu

Nga Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kur dëgjoja të Dërguarin e Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem që fliste ndonjë hadith, përfitoja prej tij sa donte Zoti xhele shanuhu. Ndërsa kur ma rrëfente dikush tjetër, i kërkoja që të betohej, kur më betohej, i besoja. Ndërsa Ebu Bekri radijallahu anhu më tha njëherë, e ai të vërtetën thotë, se ka dëgjuar të Dërguarin e Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem të thotë: "Kur një person bën mëkat dhe merr abdest në mënyrë të mirë dhe më pas fal dy rekate namaz, Zoti xhele shanuhu ia fal atij mëkatin[1]."

Asimi në "Es Sunneh", 1217, Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 175/3, Ibën Ebi Shejbeh në "Musannefin" e tij, 31954, e kujton El Hejthemiu në "El Mexh'ma", 85/9, dhe ia atribuon Ibën Ebi Ja'lës dhe Bezzarit. Po ashtu e transmeton edhe Ahmedi dhe thotë: "Burrat e Ahmedit dhe Bezzarit janë burrë të saktë", ndërsa shejh Albani e saktëson në "Es Sahihah", 3241, El Arnauti në "El Musned", 1257, si dhe Husejn Selimi Esed në "Musned Ebi Ja'la", 340.

[1] E transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", 142, 642, në "El Musned", hadithi 2, Ebu Davudi në temën: Namazi, hadithi 1521, Tirmidhiu në kapitullin: Namazi, hadithi 406, dhe e bën hadith të mirë në "Tefsirul Kuran", 3006, e transmeton Nesa'iu në "Amelul Jeum ve Lejleh", 414, 41, Ibën Maxheh në "Ikametus Salah ves Sunneh", ku gjendet hadithi 1395, Ibën Kethiri thotë në "Et Tefsir": "Hadith i mirë në suren Alu Imran, ajeti 135", e bën hasen edhe shejh Albani këtë hadith, e saktëson El Arnauti siç gjendet në "El Musned", 2, dhe e saktëson po ashtu Husejn Selimi Esed në "Musned Ebi Ja'la", 12.

Aliu radijallahu anhu lavdëron kalifatin e Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë në luftën e El Xhemel: "I Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk na e ka lënë me testament udhëheqjen, mirëpo ne e kemi hamendësuar vetë atë. Kështu e mori atë Ebu Bekri radijallahu anhu, Zoti e mëshiroftë, dhe ai radijallahu anhu drejtoi në mënyrë të drejtë, më pas e mori Umeri, Zoti e mëshiroftë, dhe drejtoi në mënyrë të drejtë, sipas parimeve të fesë[1]."

Ebu Bekri dhe Umeri radijallahu anhuma do të jenë zotërinjtë e burrave në xhenet radijallahu anhuma

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë:

[1] Hadithin e transmeton Imam Ahmedi në "El Musned", 921, në "El Fedail", me numër 477, Hakimi në "El Mustedrak", 112/3, hadithi numër 4558, këtë hadith e ka bërë të dobët shejh Ahmed Shakiri në komentet që ai i bën "Musnedul Imam Ahmed ibën Hanbel", 181/2, numër 921, me arsye mbajtjen të fshehtë të burrit që e transmeton prej Aliut radijallahu anhu, mirëpo më pas u bë e qartë se burri i panjohur në transmetimin e Imam Ahmedit është Seid ibën Amri siç ka ardhur në transmetimin e Ibën Ebi Asimit, 1218, dhe dijetarët e kanë konsideruar të besueshëm atë, hadithi është me zinxhir të saktë.

“**Ebu Bekri dhe Umeri do jenë zotërinjtë e burrave në xhenet nga i pari tek i fundit, përveç Pejgamberëve dhe të Dërguarve dhe për këtë gjë mos i njofto ata, o Ali[1].”**

Pozita e Ebu Bekrit radijallahu anhu vjen direkt pas pozitës së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Kajs El Kharifi transmetohet se ka thënë: “Kam dëgjuar Aliun radijallahu anhu duke thënë: “Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem iku i pari,

---

[1] E transmeton Tirmidhiu në “Vlerat e Ebi Bekër ve Umer”, me numër 3666 dhe thotë për të: “Hadith i mirë dhe garib”, Ibën Maxheh në “El Mukaddimeh”, në temën: Fedlu Ebi Bekër radijallahu anhu, me numër 95, Imam Ahmedi në “Vlerat e Sahabëve”, numër, 93, 141, 202, Abdullah ibën Ahmed në “Zevaidul Musned”, 80/1, Ebi Ja’la në “Musned”, numër 533. E saktëson shejh Albani te Tirmidhiu dhe “Es Silsiletus Es Sahihah”, 824, Arnauti në “Takhrixhul Musned”.

*__**Dobi:**__ El Mubarekfuri ka thënë: “**Këta të dy do jenë zotërinjtë e burrave në xhenet”**, me burrë në gjuhën arabe nënkuptohet mosha nga 34 deri në moshën 50 vjeç dhe këtu merret në konsideratë mosha që kanë pasur njerëzit në dynja, përndryshe në xhenet nuk do ketë njerëz në këtë moshë. Është thënë po ashtu se do jetë zotëri i njerëzve që kanë vdekur në këtë moshë, pasi në xhenet kjo moshë nuk do ekzistojë pasi në të burrat do jenë 33 vjeç. Kështu nëse ata do jenë zotërinjtë e burrave, nënkupton se zotërinjtë e të rinjve është më parësore për të qenë. Mbaroi.”

Ndërsa në transmetimin e Ahmedit vjen: “Këta të dy do jenë zotërinjtë e burrave të xhenetit dhe të rinjve pas Pejgamberëve dhe të Dërguarve”. “Tufetul Ahvedhi”, 144-143/10. Shtëpia botuese: Ihja’u Et Turath El Arabij.

më pas erdhi Ebu Bekri radijallahu anhu dhe më pas Umeri radijallahu anhu. Pas tyre u rrënuam dhe na goditën trazira të shumta sa deshi Zoti dhe Ai xhele shanuhu fal këdo[1].”

[1] Transmeton Imam Ahmedi në “El Musned”, -Musnedu Alij Ibën Ebi Talib radijallahu anhu- hadithi numër 895, 1020, 1258, po ashtu në “Vlerat e Sahabëve”, numër 241, 242, 244. Buhariu në “El kebir”, 173/7, Hakimi në “El Mustedrak”, 71/3, hadithi nr. 4426, dhe thotë për të: “Me zinxhir të saktë, edhe pse Buhariu dhe Muslimi nuk e kanë transmetuar, gjithashtu edhe Dhehebiu e aprovon, Taberaniu në “El Eusat”, 177/2 hadithi nr. 1639, e citon Hejthemiu në “Mexhemuz Zevaid”, 54/9, dhe thotë: “E transmeton Ahmedi dhe thotë: “Na rrënuan trazirat, d.m.th. synon të tregohet modest me të”, e transmeton Taberaniu në “El Eusat” dhe burrat e Ahmedit janë të saktë. E saktëson po ashtu Arnauti në “El Musned”, 895.

Tema e tretë

Emërtimi i ehli bejtit me pseudonimin Ebu Bekër radijallahu anhu

1- Ebu Bekër Ibën Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu

U vra me Husejnin radijallahu anhu në Kerbela. Nëna e tij quhej Lejla bintu Mes'ud En Nehshelijeh. Këtë gjë e përmend shejh Mufidi në "El Irshad"[1], në "Tarikhul Jahubij" në "Evladu Alij" dhe në "Muntehal Amal" të Shejh Abas Elkummij[2] dhe citon se emri i tij është Muhamed, ndërsa pseudonimi i tij është Ebu Bekër dhe thotë: "Muhamedi thirret me pseudonimin Ebu Bekër...[3]" Ndërsa në "Biharul Envar" gjendet po ashtu prej autorit të "El Mexhlisij"[4].

Ndërsa në "El Envar En Nu'manijeh" thuhet: "Për sa i përket Muhamedit të vogël, i cili thirret me pseudonimin Ebu Bekër, dhe Ubejdil-lahut, që të dy

[1] Faqe 248, 186.
[2] 621/1.
[3] E njëjta referencë e mëparshme, 544/1.
[4] Faqe 120/42, po ashtu kjo gjë ka ardhur në shumë referenca të tjera: Ibën Kutejbeh në "El Mearif", faqe 210, me shtëpi botuese El Hej'etul Misrijeh, 1992. Ibën Sa'di në "Et Tabekat", faqe 14/3, shtëpia botuese El Kutubul Ilmijeh. Ibën Xherir Et Taberij në "Tarikhur Rrusul vel Muluk", 162/3. Ibën Hazëm El Undulusij në "Xhemheratu Ensabil Arab", 230.

janë prej dëshmorëve së bashku me vëllanë e tyre Husejnin[1].”

2- Ebu Bekër ibnul Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi

U vra me xhaxhanë e tij, Husjenin, në Kerbela, këtë gjë e citon shejh Mufidi në viktimat e Kerbelasë, “El Irshad”, faqe 248, “Tarikhu El Jakubij”, kur flet për fëmijën e Hasenit, “Muntehal Amal”, i shejh Abas Ekummij, 544/1, kur flet për dëshmorët e rënë prej fëmijëve të benu Hashimit në Kerbela dhe “Umdetut Talib”, faqe 107, me shtëpi botuese Xhulul Ma’rifeh.

Ndërsa në “Nesabu Kurejsh”, të Mus’ab Ez Zubejrit, për fëmijët e Hasenit thuhet: “Për sa i përket Amër ibnul Hasen dhe El Kasim dhe Ebu Bekrit, të cilët u vranë në bregun e lumit[2]...”

Ndërsa fjalët e Ibën Anbes vijnë kështu: “Fëmijët e Ebu Muhamed El Hasen në transmetimin e shejh Esh Sheraf El Ubejdelij janë gjashtëmbëdhjetë fëmijë, prej tyre pesë vajza dhe njëmbëdhjetë djem. Emrat e tyre janë: Zejd, Hasen, El Muthena, El Husejn, Talha, Ismail, Abdullah, Hamzeh, Ja’kub, Abdurrahman, Ebu Bekër dhe

[1] El Envar En Nu’manijeh, 371/1.
[2] Faqe 50.

Umer. Ndërsa El Muvedih En nesabeh Abddullah është Ebu Bekri dhe Elkasim shton se kjo shtojcë është e saktë[1].”

3- Ebu Bekër Alij (Zejnul Abidin)

Pseudonimi i Zejnul Abidinit ibnul Husejn dëshmorit është Ebu Bekër.

El Erbelij thotë: “Për sa u përket pseudonimeve të njohura për të janë: Ebul Hasen, thuhet Ebu Muhamed dhe Ebu Bekër”. “Keshful Gummeh”, shtëpia botuese Darul Edva, në biografinë e Alij Zejnul Abidinit.

4- Ebu Bekër ibën Musa (El Kadhim)

El Erbelij thotë: “El Xhenabidhi ka thënë: Ebul Hasen Musa ibën Xha’feri ibën Muhamed ibën Alij ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu. Për fëmijë ka pasur Alij (Er Rrida), Zejdin, Ukajlin, Harunin, El Hasenin, El Husejnin, Abdullahin, Ismailin, Ubejdilahun, Umerin, Ahmedin, Xhaferin, Jahjan, Is’hakun, Abasin, Hamzen, Abdurrahmenin, El Kasimin dhe Xhaferin

[1] “Umdetut Talib”, faqe 64, shtëpia botuese Mu’esesetu Ensarijan, prej njerëzve që e kujtojnë këtë gjë është gjithashtu: Ibën Xherir Et Taberij në “Tarikhur Rusul vel Muluk”, 343/3. Ibën Kethir Ed Dimeshkij në “El bidajetu ven nihajeh”, 189/8; Ibnul Ethiri në “El Kamil”, 443/3. En Nuvejrij në “Nihajetul Erib”, 461/20. Edh Dhehebij në “Sijeru A’lamin Nubela”, 279/3.

e vogël. I është thënë edhe Umer Muhamed dhe Ebu Bekri[1].”

5- Ebu Bekër Alij (Er Rrida) ibën Musa (El Kadhim) ibën Xha’fer (Es Sadik)

Pseudonimi Alij (Er Rrida) Ebu Bekër, këtë gjë e përmend En Nevevij Et Tabersij në librin e tij “Nexhmuth Thakib fi Elkabi ve Esmai El Huxhetil Gaib”, ku thotë: “Ebu Bekër është një nga pseudonimet e tij”.

Ndërsa El Esfahani transmeton: “Nga Ebus Salt Elheravij transmetohet se ka thënë: “Më pyeti mua Me’muni një ditë rreth një çështjeje dhe i thashë për këtë mund të drejtohesh tek Ebu Bekri ynë... Më tha Ibën Mihrani: -Kush është Ebu Bekri juaj? I thashë: -Alij ibën Musa Er Rrida dhe Ebu Bekër është pseudonimi i tij[2].”

6- Ebu Bekër Muhamed (El Mehdi el Muntedhar) ibnul Hasen El Askerij i emërtuar Ebu Bekër

Ebu Bekër është njëri nga emërtimet e Mehdiut të shumëpritur për të cilin imamitë ithna asherije besojnë se ka lindur që përpara 1100 vitesh. Këtë gjë e përmend En Nur Et Tarbesij në librin e tij

[11] “Keshful Gummeh”, 1/3, shtëpia botuese Darul Edva.
[2] “Mukatilut Talibin”, faqe 562.

“En Nexhmuth Thakib”. Referoju pseudonimit numër 14.

7- Ebu Bekër ibën Abdilah ibën Xha’fer ibën Ebi Talibi

Autori i librit “Ensabush Sheraf, fq. 68, thotë: “Kur lindi Abdullah ibën Xha’feri... Ebu Bekri u vra bashkë me Husejnin. Nëna e tyre ka qenë El Khausa’ ibën Rrabiah...”

Ndërsa El Khalifeh ibën Khijat përmend në librin e tij historik, faqe 240, kur emërton ata që u vranë në luftën e El Hurrah prej Beni Hashimëve. Mirëpo më e sakta është ajo që ka përmendur Ibën Khajati.

Dhehebiu ka thënë në “Sijeru A’lami En Nubela”: “Gjithashtu u vra i torturuar Ebu Bekër ibën Abdullah ibën Umer ibën Hatabi dhe Ebu Bekër ibën Abdullah ibën Xha’fer ibën Ebi Talibi[1].”

Ndërsa në “El Mearif”, faqe 207, të Ibën Kutejbes, emri nëna e Ebu Bekër ibën Abdullah ibën Xhaferit vjen El Hausa bintu Khasfeh. Autori thotë: “Abdullah ibën Xha’feri ka pasur për fëmijë: Xhaferin, Aliun, Aunin, Abasin, Muhamedin, Ubjedilahun dhe Ebu Bekrin. Nëna e tyre El Hausa

[1] “Sijeru A’lami En Nubela”, 29/3, shtëpia botuese El kitab El Arabij.

bintu Khasfeh është prej fisit Tejmullah ibën Tha'lebeh. Ndërsa Salihu, Musa, Haruni dhe Jahja kanë pasur për nënë Lejla bintu Mes'udin ibën Khalid En Nehshelij. Pas saj lindi Alij ibën Ebi Talibi, Muavija, Is'haku, Ismaili dhe El Kasimi me nëna të ndryshme, ndërsa më vonë El Hasen dhe Auni i vogël kanë pasur për nënë Xhumanete bintul Musejjeb El Fezarijeh.

Po ashtu shih "Xhemheratu Ensabil Arab" të Ibën Hazmit, faqe 69, pasi ka cituar fëmijët e Xhafer ibën Ebi Talibit (Ebu Bekrit).

8- Ebu Bekër ibnul Hasen (El Methni) ibnul Hasen (Es Sebti) ibën Ali ibën Ebi Talibi

El Esfahani transmeton: "Prej atyre që u vranë me Ibrahim ibnul Hasen El Methni në Basrah ka qenë Ebu Bekër ibnul Hasen ibnul Hasen[1]."

9- Ebu Bekër ibën Ebil Azem ibën Abdilah... pema e tij gjenealogjike përfundon tek Ibrahimi El Murteda -ibën Musa (El Kadhim).

Këtë gjë e përmend Ibën Shidkam El Husejni në "Tuhfetul Ez'har" dhe e transmeton recensuesi në pemëzimin që i bën në "Er Rreudul Mi'tar", faqe 277.

[1] "Mukatilut Talibijjin", faqe 188.

Tema e katërt

Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Ebu Bekrit radijallahu anhu

1- Muhamed ibën Abdullahu, i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

U martua me Aishen radijallahu anha, vajzën e Ebu Bekrit radijallahu anhu. Këtë krushqi nuk e ka mohuar asnjë dijetar apo historian.

2- El Hasen Ibën Alij radijallahu anhu

U martua me Hafsën, vajzën e Abdurrahman ibën Ebi Bekrit. Këtë martesë e përmend Et Teseturij në "Tavarikhun Nebij vel Al", faqe 107, kur flet për bashkëshortet e Imam El Hasenit, po ashtu gjendet në "El Mihber" të Ibën Habibit, faqe 448, ku thuhet se ajo u martua me Husejn ibën Alij dhe jo Hasenin. Personalisht mendoj se është lapsus prej tij. Më pas me Asim Ibën Hatabi dhe më vonë me Elmundhir ibën Zubejrin, i cili ishte burri i saj i parë, tek i cili u kthye sërish[1].

[1] Gjithashtu ka ardhur se Hafsa vajza e Abdurrahmanit të birit të Ebu Bekrit radijallahu anhu është martuar me Husejnin, të birin e Aliut radijallahu anhu, siç e përmend këtë gjë Ibën Asakiri, i cili e merr prej ibën Sa'dit në "Et Tabekat", 468/8. Për mua kjo gjë është e dyshimtë pasi nuk e kam vërtetuar dot zinxhirin e transmetimit të kësaj gjëje.

3- Is’hak ibën Abdilah ibën Xha’fer ibën Ebi Talibi

Është martuar me Ummu Hakimin, vajzën e Elkasim ibën Muhamed ibën Ebi Bekër Es Sidikut radijallahu anhu. Kjo është motra e Ummu Ferrves. Historia e saj do të vijë në krushqitë që do të përmendim më vonë.

Ibën Anbeh thotë rreth pasardhësve të Abdullah ibën Xha’fer ibën Ebi Talibit (prej tyre është Is’hak El Aridi dhe nëna e tij Ummu Veled)[1].

Për këtë gjë shih po ashtu “Nesebu Kurejsh”, faqe 83, kur flet rreth fëmijëve të Xha’fer ibën Ebi Talibit, po ashtu shih “El Mearif” të Ibën Kutejbes, faqe 208.

4- Muhamed El Bakir ibën Alij (Zejnul Abidin) ibnul Husejn

Është martuar me Ummu Ferveh bintul Kasim ibën Muhamed ibën Ebi Bekër Es Sidikun dhe me të ka bërë Xhafer Es Sadikun. Për këtë martesë ka folur:

Shejh Mufidi në “El Irshad”, fq. 270, Muhamed El A’lemij El Hairi në “Teraxhimu A’lami En Nisa”, fq. 278, Ibën Anbeh në “Umdetut

[1] “Umdetut Talib”, faqe 37, shtëpia botuese El Ensarijjin.

Talib", fq. 225, shtëpia botuese Darul Hajat, Ibën Taktakij në "El Esil", fq. 149, dhe Ez Zubejri në "Nesebu Kurejsh", fq. 63.

Xha'fer Es Sadik ka një thënie të njohur, të cilën e citojnë disa burime dhe referenca. En Nesabetu ibën Anbeh thotë: "Ka pasuar prej Ebi Abdilah Xha'fer Es Sadik i vetëm, nëna e tij është Ummu Ferrveh bintul Kasim El Fekih ibën Muhamed ibën Ebi Bekër, ndërsa nëna e saj ka qenë Esma' bintu Abdirrahman ibën Ebi Bekër. Për këtë arsye Es Sadik thoshte: "Më ka lindur Ebu Bekri dy herë". Ndryshe për të thuhej: shtylla e nderit[1]."

5- Musa (El Xhun) ibën Abdilah (El Mehd) ibnul Hasen (El Muthena) ibnul Hasen (Es Sebti) ibën Alij ibën Ebi Talibi

U martua me Ummu Selemete bintu Muhamed ibën Talhatu ibën Ubejdilah ibën Abdirrahman ibën Ebi Bekër Es Sadik. Me të ka bërë Abdullahun. Këtë gjë e citojnë disa dijetarë, prej tyre: autori i "Teraxhimu A'lamin Nisa", fq. 273, Ebu Nesër El Buhari në "Sirru Silsiletil Alevijeh", fq. 20 dhe "Umdetut Talib"[2].

[1] "Umdetut Talib", faqe 176, shtëpia botuese Ensarijan.
[2] Faqe 102, libraria Ensarijan, faqe 134, libraria Darul Hajat.

6- Is’hak ibën Abdilah ibën Alij ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi

U martua me Kulthum bintu Isma’il ibën Abdirrahman ibnul Kasim ibën Muhamed ibën Ebi Bekër Es Sidikun. Mus’ab Ez Zubejri ka thënë: “Ka lindur Is’hak Ibën Abdilah ibën Alij ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi: Jahja... Hatixhja është vajza e Is’hakut: nëna e saj ka qenë Kulthum bintu Isma’il ibën Abdirrahman ibnul Kasim ibën Muhamed ibën Ebi Bekër Es Sidiku dhe vëllai i saj prej nëne El Kasim ibën Ibrahim ibnul Velid ibën Muhamed ibën Hisham ibën Isma’il El Mekhzumij[1].

[1] “Nesabu Kurejsh”, faqe 65.

Tema e pestë

Dyshimi i Fedekut

Fedek është një oazë anëve të Hixhazit, afër qytetit të Hajberit, në Gadishullin Arabik, e cila bie në pjesën jugperëndimore të zonës Hail. Banorët e saj të vjetër kanë qenë amalikët, pas tyre erdhën hebrenjtë. Kjo zonë shquhet për mbjelljen e grurit dhe hurmave.

Distanca mes saj dhe Medinës është dy ditë, disa thonë edhe tri ditë. Ajo është një tokë hebreje në krye të historisë së saj të trashëguar prej historisë së shkuar. Konkretisht ajo bie rreth 280 km larg Medinës. Nga ana administrative ajo i përket zonës së Hailit. Fedeku sot është një qytet, i cili quhet Hait, dhe është prej fshatrave më të nxehtë të Hajberit. Më parë banohej nga hebrenjtë dhe ata qëndruan aty derisa në vitin e shtatë, kur Zoti xhele shanuhu hodhi në zemrat e tyre frikën, çka bëri që ata të arrinin një marrëveshje me të Dërguarin e Zotit xhele shanuhu për gjysmën e Fedekut, disa thonë për të gjithë Fedekun.

Pasi vdiq i Dërguari i Zoti sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, erdhi Fatimja radijallahu anha dhe kërkoi pjesën e saj të trashëgimisë që i takonte prej

Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Kështu ajo radijallahu anha shkoi tek Ebu Bekri radijallahu anhu, pasi kishte tagrin e kalifit të muslimanëve, për të kërkuar prej tij që t'i jepte Fedekun, të cilin e trashëgonte prej të Dërguarit të Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Atëherë Ebu Bekri radijallahu anhu i tha asaj: "Kam dëgjuar të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duke thënë: "**Ajo që lëmë ne nuk trashëgohet, por është sadaka."**

Kështu Fatimja radijallahu anha kthehet pas dhe nuk e merr pjesën e vet...

Nga Ibën Shihabi transmetohet se ka thënë: "Më ka dëftuar mua Urrveh ibnuz Zubejri se Aishja radijallahu anha e ka njoftuar se Fatimja radijallahu anha, e bija e të Dërguarit të Zotit, sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ka pyetur Ebu Bekër Es Sidikun radijallahu anhu pas vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem që t'i ndante asaj pjesën e vet të trashëgimisë, që kishte lënë i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem prej asaj gjëje që Zoti xhele shanuhu i kishte dhënë. Atëherë Ebu Bekri radijallahu anhu i tha asaj: "I Dërguari Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Nuk trashëgohemi. Ajo që ne kemi lënë është sadaka".** Kështu Fatimja radijallahu anha, e bija e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, u nxeh

dhe e bojkotoi Ebu Bekrin radijallahu anhu deri në vdekje. Ajo radijallahu anha jetoi pas vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem gjashtë muaj. Transmetuesja shton: "Fatimja radijallahu anha i kërkonte Ebu Bekrit pjesën e vet të trashëgimisë që i takonte prej Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nga Hajberi dhe sadakanë e tij në Medinë, mirëpo Ebu Bekri radijallahu anhu ia refuzonte asaj këtë kërkesë dhe thoshte: "Nuk do të lëshoj pe për asgjë që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk e ka bërë, sepse kam frikë se nëse do heq dorë nga ndonjë urdhër i tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, do të devijoj". Për sa i përket sadakasë së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në Medinë, Umeri radijallahu anhu ia dha Aliut, Abasit radijallahu anhuma, ndërsa Hajberin dhe Fedekun e mbajti Umeri radijallahu anhu dhe thoshte: "Ato janë sadakaja e të Dërguarit të Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ato të dyja kanë qenë të drejtat e tij që ai i preferonte dhe të përzgjedhurat e tij dhe çështja e tyre i takon udhëheqjes së besimtarëve" dhe tha: "Ato janë në këtë gjendje deri më sot[1]."

Nga këtu disa prej tyre e shfrytëzuan -me injorancë apo me qëllim- këtë çështje për të ndërtuar

[1] "Sahihul Buhari", 79/3 – 3093, e transmeton Muslimi në "El Xhihad ves Sijer", tema: Thënia e Profetit: Nuk trashëgohemi..., nr. 1795.

thirrjet e tyre armiqësore dhe të padrejta me të cilat u ekspozua vajza e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, mirëpo a qëndron kjo? Le ta shohim!

Transmetimet e hadithit

Tani do sjellim shembuj të ndryshëm për hadithin, i cili ka tekste të shumta dhe njëkohësisht do të replikojmë me ata që pretendojnë se Es Sidiku është i vetëm në këtë transmetim.

Në "Mu'xhemul Euset" të Taberaniut[1] ka ardhur hadithi prej Hudhejfes, i cili thotë se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Ne nuk trashëgohemi, ajo që lëmë është sadaka."**

Në "Et Taberani" gjithashtu vjen prej Ibën Abasit radijallahu anhu. Shejh Albani ka thënë në "Sahihul Xhami"' se hadithi është transmetuar prej: Umerit, Uthmanit, Sa'dit, Talhas, Zubejrit, Abdurrahman ibën Aufit, Aishes dhe Ebu Hurejrës radijallahu anhum.

Në "Muveta" të Malikut: 2- Tema: A trashëgohet Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Prej Ebu Hurejrës radijallahu anhu transmetohet se i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi

[1] Botimi i El haramejni El Kahirah, faqe 223.

ve sel-lem ka thënë: "**Trashëgimia ime nuk ndahet asnjë dinar, ajo që unë lë pas, shpenzimet e grave dhe ushqimi i punëtorëve, është sadaka."**

Te "Buhariu" vjen në temën: Shpenzimi i vlerave për vakëf, prej Ebu Hurejrës radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Nga Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem transmetohet se ka thënë: "**Nuk ndahet trashëgimia ime asnjë dinar dhe asnjë dirhem, ajo që unë lë pas, shpenzimi për gratë apo ushqimi i punëtorëve të mi, është sadaka."**

Te "Buhariu" në transmetimin e gjatë që flet për konfliktin e Aliut dhe Abasit tek Umeri radijallahu anhu prej të gjithëve në të njëjtën mbledhje ishin prezentë Uthmani, Aburrahman ibën Aufi, Sa'd ibën Ebi Vekkasi dhe Zubejri dhe i tha Umeri radijallahu anhu: "Ju kërkoj për Allah, me emrin e të Cilit ngrihen qiejt edhe tokat, që të më thoni nëse keni dijeni që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Nuk trashëgohemi, ajo që lëmë është sadaka"**, a synon Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me këtë vetveten?" Një grup prej tyre thanë: "Po, e ka thënë." Atëherë Umeri radijallahu anhu kthehet nga Abasi dhe Aliu radijallahu anhum dhe i thotë: "Ju kërkoj për Allah, a e dini se i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve

sel-lem e ka thënë këtë gjë?" Ata i thanë: "Po, e ka thënë." Këtu ka tregues se të pranishmit e kanë miratuar saktësinë e këtij hadithi.

Në "Sahihun e Buhariut" vjen gjithashtu në temën: Ndarja e një të pestës (së plaçkës së luftës) dhe në temën: Thënia e Profetit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: "Ne Profetët..." dhe në shumë tema të tjera.

Në "Musnedin" e imam Ahmedit transmetohet prej Umerit radijallahu anhu se ka thënë: "I Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Ne nuk trashëgohemi, ajo çka kemi lënë është sadaka."**

Ndërsa nga rrugë të tjera prej Ehli Sunetit

Janë vërtetuar transmetimet e mostrashëgimisë së Pejgamberëve:

Transmeton El Kelini në "El Kafi", nga Ebi Abdilah thënien e tij: "I Dërguari i Zotit ka thënë: "**Me të vërtetë dijetarët janë pasardhësit e Pejgamberëve dhe ata (Pejgamberët) nuk kanë trashëguar dinarë e as dërhemë, por kanë trashëguar dituri. Kush e merr atë, ka marrë një fat madhështor."**

Ndërsa El Mexhlisij ka thënë në "Mir'atul Ukul", 111/1, hadithin e parë, d.m.th. ai që po

trajtojmë ka dy zinxhirë, i pari është i panjohur, ndërsa i dyti është i mirë apo i forcuar, çka do të thotë se nuk bie poshtë gradës së saktësisë[1].

Kështu hadithi është i forcuar në një nga dy zinxhirët e tij dhe mund të argumentohesh me të. Gjithashtu ky hadith është i njohur tek ata.

Po argumentohem me hadithin e Khumejnit në librin e tij: "El Hukumetul Islamijeh" kur flet për lejimin e drejtimit të fekihut dhe thotë poshtë temës: Është i saktë.

Transmeton Alij ibën Ibrahimi, nga babai i tij, Hammad ibën Isa, nga El Kaddah Abdullah ibën Mejmuni, nga Ebu Abdullahu se ka thënë: "I Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Kush ndjek një rrugë me të cilën synon dije, Zoti do ta bëjë të ndjekë një rrugë që e çon në xhenet... me të vërtetë dijetarët janë trashëgimtarët e Pejgamberëve dhe Pejgamberët nuk kanë trashëguar dinarë e as dërhemë, mirëpo kanë trashëguar dituri, prandaj kush merr prej saj, ka marrë një fat madhështor."**

Ai komenton për këtë hadith: "Burrat e hadithit të gjithë janë të besueshëm, derisa babai i

[1] "El Kafi": 34/1, tema: Shpërblimi i dijetarit dhe i nxënësit. Hadithi 1 dhe në "Biharul Envar", 164/1.

Alij ibën Ibrahimit (Ibrahim ibën Hashim) është prej burrave të besueshëm dhe tek i cili mund të bazohesh në transmetimin e hadithit (përveçse është i besueshëm).”

Më pas Khumejni pas këtij hadithi tregon një tjetër hadith me të njëjtin kuptim, i cili ka ardhur në “El Kafi” me të njëjtin kuptim me zinxhir të dobët kur thotë: “Ky transmetim është transmetuar me debate të lehta në “El Medmun” me zinxhir tjetër të dobët, d.m.th. zinxhiri i Ebil Bukhterisë është i saktë, mirëpo po i njëjti, d.m.th. Ebil Buhteri, është i dobët. Transmetimi është: nga Muhamed ibën Jahja, nga Ahmed ibën Muhamed ibën Isa, nga Muhamed ibën Halid, nga Ebil Buhteri, nga Ebi Abdilah se ka thënë: “**Me të vërtetë dijetarët janë trashëgimtarët e Pejgamberëve, kjo sepse Pejgamberët nuk kanë trashëguar dirhem e as dinarë, mirëpo kanë trashëguar hadithe prej haditheve të tyre.”**

Kështu hadithi se Pejgamberët nuk kanë trashëguar dinarë e as dërhemë, por kanë trashëguar dituri, na rezulton i saktë siç e sqaron këtë gjë **El Khumejni dhe El Mexhlisij** përpara tij, atëherë përse hadithi i saktë dhe autentik nga Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk merret për bazë duke ditur se ne të gjithë jemi të një mendjeje se nuk

përdoret diligjenca kur kemi argument? Dhe përse ky hadith përdoret kur trajtohet tema e drejtimit nga fekihu dhe neglizhohet për çështjen e Fedekut?!

Kritika ndaj këtij dyshimi

Së pari: Ebu Bekri radijallahu anhu i bindet urdhrit të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem apo kërkesës së Fatimes radijallahu anha? Dhe cili është mëkati i tij në këtë pjesë?

Së dyti: Kur ndahet trashëgimia e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, nëse ai do të kishte trashëgimi, do ta trashëgonin tri anëtarë të familjes: Fatimja, bashkëshortet e tij dhe xhaxhai i tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, Abasi radijallahu anhu.

Për sa i përket Fatimes radijallahu anha, asaj i takon gjysma e trashëgimisë pasi ajo është degë e trashëguesit... femër.

Ndërsa bashkëshortet e tjera të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem janë të gjitha pjesëtarë të 1/8, pasi ka trashëgues derivat, që është Fatimja dhe Abasi radijallahu anhum, xhaxhai i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, i cili merr pjesën e mbetur.

Kjo është trashëgimia e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, kështu pra që çështja nuk

ka lidhje me Fatimen radijallahu anha, përndryshe do të kishte ardhur edhe Abasi radijallahu anhu për të kërkuar pjesën e vet të trashëgimisë.

Gjithashtu edhe gratë e tjera të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duhet të kishin ardhur për të kërkuar trashëgiminë që i takonte pas vdekjes së tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Përse Abasi dhe gratë e tjera s'kanë ardhur?

Së treti: Transmetohet se Fatimja radijallahu anha e ka kaluar mërzinë dhe ka qenë e kënaqur me Ebu Bekrin radijallahu anhu pas kësaj ngjarjeje. Këtë gjë e transmeton Bejhakiu me zinxhir të vet nga Sha'biu se ka thënë: "Kur u sëmur Fatimja, erdhi për vizitë Ebu Bekri radijallahu anhu dhe i kërkoi leje që të hynte tek ajo radijallahu anha. Aliu radijallahu anhu i tha asaj: -O Fatime! Ka ardhur Ebu Bekri dhe kërkon leje që të hyjë tek ti.

Ajo tha: -A dëshiron që ta lejoj? -Po – u përgjigj Aliu radijallahu anhu. Kështu ajo radijallahu anha i dha leje atij radijallahu anhu që të hynte dhe kur ai radijallahu anhu hyri, kërkoi prej saj që të mos jetë më e mërzitur me të dhe tha: "Betohem në Allah! Nuk kam lënë shtëpi, pasuri, familje, farefis vetëm se për të kënaqur Zotin xhele shanuhu, të Dërguarin e Tij sal-lAllahu alejhi ve sel-

lem dhe ju ehlul bejtët". Më pas i kërkoi asaj radijallahu anha që të mos ishte më e mërzitur me të dhe ajo radijallahu anha pranoi[1].

Madje Bejhakiu transmeton nga Fudejl ibën Merrzuku se Zejd ibën Alij ibnul Husejn ibën Alij ka thënë: "Po të isha unë në vend të Ebu Bekrit, do të kisha gjykuar njësoj si Ebu Bekri në çështjen e Fedekut[2]."

Së katërti: Dikush mund të thotë: Si i ndaloni ata nga trashëgimia kur Zoti xhele shanuhu thotë: "**Dhe Sulejmani trashëgoi Davudin"** (Surja Neml: 16). Po ashtu thotë për Zekerijan sal-lAllahu alejhi ve sel-lem se ka thënë për Jahjan sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kur kërkoi fëmijën: "**Të më trashëgojë mua dhe të trashëgojë prej familjes së Jakubit"** (Surja Merjem: 6)? Duke qenë se ajeti ka përparësi ndaj hadithit, atëherë hadithi juaj bie poshtë që thoni se Pejgamberët nuk trashëgohen.

Përgjigjja: Argumentimi me thënien e Zotit xhele shanuhu kur thotë për Zekerijan: **"Andaj, më**

[1] E transmeton Bejhakiu në "Es Sunenul Kubra", botimi i Muhamed Abudl Kadir Ata, 301/6, 12515, dhe thotë: "Është mursel hasen me zinxhir të saktë". Ibën Kethiri ka thënë: "Ky zinxhir është i mirë dhe i fortë". Ajo çka duket është se Amir Esh Sha'bij e ka dëgjuar nga Aliu radijallahu anhu apo nga ndokush tjetër që e ka dëgjuar prej Aliut radijallahu anhu. "El Bidajetu Ven Nihajeh", botimi Haxher, 196/8.
[2] "Vlerat e Sahabëve" të Darekutniut, fq. 73.

dhuro nga ana Jote një pasardhës, që të më trashëgojë mua dhe familjen e Jakubit” (Surja Merjem: 5-6), është pak i çuditshëm dhe nuk ka kurrfarë sensi logjik në të gjitha dimensionet e veta për këto arsye:

1- Nuk i shkon për shtat një burri të devotshëm t’i kërkojë Zotit xhele shanuhu një fëmijë me qëllim që të trashëgojë pasurinë e vet. Si mund t’ia atribuojmë këtë gjë Pejgamberit të nderuar Zekerija sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Në të vërtetë ai ka kërkuar prej Zotit xhele shanuhu që të ketë një fëmijë me qëllim që të mbajë flamurin e pejgamberisë dhe të trashëgojë lavdinë e familjes së Jakubit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me tradita pejgamberike.
2- Ajo që njihet është se Zekerija sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka qenë i varfër dhe punonte zdrukthëtar. Çfarë pasurie ka pasur ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me qëllim që t’i lypte Zotit xhele shanuhu fëmijë për ta trashëguar atë? Aq më tepër që origjina te Pejgamberët e Zotit është se ata nuk kursejnë pasuri mbi nevojën e tyre, por e shpenzojnë atë në vende të mira.

3- Shprehia “të trashëgojë” nuk përdoret vetëm në konotacionin monetar, por edhe në dituri, pejgamberësi, pushtet, etj., siç thotë edhe Zoti xhele shanuhu: “**Kështu ne ia trashëguam librin atyre që përzgjodhëm prej robërve Tanë”** (Surja Fatir: 32), apo thënia e Tij: “**Ata janë trashëgimtarët, të cilët e trashëgojnë Firdeusin dhe në të do të jenë të përjetshëm”** (Surja El Mu’minun: 10-11). Në ajetin e mëparshëm nuk ka tregues për trashëgimi monetare.
4- Hadithi që thotë: “**Me të vërtetë Pejgamberët nuk kanë trashëguar dinarë e as dërhemë, por kanë trashëguar dituri**...”, pra hadithi që kemi cituar edhe më parë tregon për një mohim të qartë për të trashëguar pasurinë e Pejgamberëve dhe vetëm kjo është e mjaftueshme si tregues.

E njëjta gjë vlen edhe me thënien e Tij xhele shanuhu: “**Dhe trashëgoi Sulejmani Davudin”**, pasi Sulejmani sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk ka trashëguar prej Davudit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem pasuri, por pejgamberinë, urtësinë edhe diturinë për dy arsye:

Së pari: Davudi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, me aq sa është e njohur, ka pasur njëqind bashkëshorte dhe treqind robëresha, gjithashtu ka pasur shumë fëmijë. Atëherë si mund të trashëgonte prej tij Sulejmani sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i vetëm?! Kështu që përcaktimi i Sulejmanit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem si trashëgimtar i vetëm nuk është i saktë.

Së dyti: Sikur kjo çështje të kishte lidhje me trashëgiminë monetare, atëherë përmendja e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në librin e Zotit xhele shanuhu s'do të kishte kuptim, është normale që fëmija të trashëgojë prej babait. Gjithashtu trashëgimia monetare nuk është cilësi e lëvdueshme në origjinë, as për Davudin e as për Sulejmanin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, sepse siç dihet te të krishterët dhe hebrenjtë fëmija trashëgon prej babait.

Atëherë cila është dobia e specifikimit të Sulejmanit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem në trashëgimin e pasurisë së babait të vet?! Ajeti ka pasur për qëllim sqarimin e vlerave të Sulejmanit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe arsyet se përse Zoti xhele shanuhu e ka begatuar atë, ndërsa trashëgimi i pasurisë është nga çështjet e zakonshme të përbashkëta midis njerëzve siç janë ushqimi, pija

dhe ceremonitë mortore. Këto gjëra s'mund të tregohen për Pejgamberët pasi nuk ka dobi në to, kjo është si të thuash: Vdiq filani dhe pasurinë e tij e trashëgoi i biri. Apo: E varrosën apo hëngrën, pinë dhe fjetën, etj. Pra, këto gjëra s'mund të futen në historitë e Kur'anit.

Gjashtë: Si është puna e Ebu Bekrit, Umerit dhe Uthmanit radijallahu anhum në lidhje me këtë pasuri? A e morën për vete atë? A ia jepnin ehli bejtit siç bënte Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Cili është gabimi i tyre? A e mori Ebu Bekri radijallahu anhu për vete Fedekun? Po Umeri me Uthmanin?! Meqë jo, atëherë pse qortohen?

Atëherë përse e mbjellim urrejtjen në zemrat e njerëzve për Ebu Bekrin, Umerin dhe Uthmanin radijallahu anhum?!

Shtatë: Le të supozojmë për një moment se Fedeku i takonte Fatimes radijallahu anha. Nëse vdiste Fatimja radijallahu anha, kush e trashëgonte këtë pasuri? A nuk e trashëgonte bashkëshorti dhe fëmijët e saj?

Tetë: Hasani, Husejni, Zejnebi, Ummu Kulthumi dhe bashkëshorti saj Aliu radijallahu anhu merrnin ¼ pasi trashëgimia kishte degë trashëguese

(فرع الوارث); kështu ¼ i takonte Aliut radijallahu anhu, ndërsa pjesa tjetër u takonte fëmijëve të saj.

Aliu radijallahu anhu nuk ua dha Fedekun fëmijëve të Fatimes

Nëse Ebu Bekri, Umeri dhe Uthmani radijallahu anhum do të ishin të padrejtë në lidhje me Fedekun, atëherë i bie që edhe Aliu radijallahu anhu të ishte i padrejtë, sepse të gjithë këta nuk ia dhanë Fedekun atij që e meritonte.

Gjithashtu **Haseni** radijallahu anhu e mori drejtimin e kalifatit pas Aliut radijallahu anhum, pse nuk ia dha Fedekun vëllait të tij Husejnit dhe motrës së tij Zejnebit, pasi siç dihet Ummu Kulthumi kishte vdekur...

Atëherë pse qortohet Ebu Bekri, Umeri dhe Uthmani radijallahu anhum dhe nuk qortohet Aliu radijallahu anhu? Ose të qortohen të gjithë ose mos të qortohet askush...

Prej Hibban ibën Hilalit radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Na ka treguar Jezid ibu Zurej'i kur thotë: Na ka dëftuar Muhamed ibën Is'haku, i cili ka thënë: Kam pyetur Ebu Xhaferin Muhamed ibën Aliun radijallahu anhu: -Kur dy

irakianët[1] morën drejtimin e njerëzve, çfarë bënë në lidhje me hisen që u takonte të afërmve?

Tha: "Ndoqën rrugën e Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma." I thashë: -Si? Pse? Ju po e thoni? Tha: "Betohem në Zot se familjarët e tij nuk dilnin nga mendimi i tij." Thashë: Çfarë e ndaloi atë që ta bënte këtë gjë? Tha: "Urrente që të pretendohej se ai ka vepruar ndryshe Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma[2]."

Tetë: Ekziston një mendim tjetër që thotë se Fedeku është dhuratë prej Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem për Fatimen radijallahu anha. Si mund të ndodhte kjo në një kohë që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka pasur shtatë fëmijë të tjerë, tre meshkuj dhe katër femra... Meshkujt kanë qenë Abdullahu, Elkasimi dhe Ibrahimi, të cilët të gjithë kanë vdekur kur Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ishte gjallë, kështu që ata nuk futen te kjo pjesë, atëherë mbeten katër vajzat, prej të cilave më e vogla e tyre ishte Fatimja radijallahu anha, më pas vjen Rukijah, Ummu Kulthumi dhe Zejnebi, e cila ka qenë më e madhja.

---

[1] Në gjuhën arabe ka ardhur العِرَاقَيْنِ – dy irakenët: Ndoshta ka pasur për qëllim Aliun dhe të birin e tij radijallahu anhuma, të cilët kanë vdekur në Irak prej trazirave të atjeshme. *-shënimi përkthyesit.*

[2] "Tarikhul Medihen", Ibën Shejbeh, 217/1.

Thonë se Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ia ka dhënë Fedekun vetëm Fatimes radijallahu anha dhe jo të tjerave. Vajzat e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kishin vdekur, Rukijah radijallahu anha vdiq në vitin e dytë të hixhretit kur Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem doli për të luftuar në Bedër, mirëpo Ummu Kulthumi dhe Zejnebi kanë vdekur pas kësaj, Ummu Kulthumi ka vdekur në vitin e nëntë hixhri. Zejnebi ka vdekur në vitin tetë hixhri... Hajberi ka ndodhur në fillim të vitit tetë hixhri... Kështu Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ditën që u hap Hajberi, ka pasur tri vajza gjallë, Fatimen, Zejnebin dhe Ummu Kulthumin radijallahu anhuma... Kështu a lejohet që të thuhet kjo gjë për Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem?

Kur Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i erdhi Beshir ibën Sa'd Valid En Nu'man ibën Beshiri dhe tha: -O i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, unë dua që t'ia jap këtë kopsht fëmijës tim dhe dua që ti të dëshmosh për këtë gjë, në një kohë që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e dinte që ai kishte fëmijë të tjerë përveç tij, atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: "**A u ke dhënë të gjithë fëmijëve?"**, d.m.th. a ke specifikuar veç këtë, ai u përgjigj: -Jo. Atëherë

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: "**Shko sepse unë nuk bëhem dëshmitar i një (akti) padrejtësie[1].**"

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Kini frikë Zotin dhe bëhuni të drejtë midis fëmijëve tuaj[2].**" Atëherë si mund të thuhet kjo kur ai vetë sal-lAllahu alejhi ve sel-lem bën dallim midis fëmijëve të vet?! Ai person që nuk dëshmon në një padrejtësi si mund të bëjë vetë padrejtësi?! Pra, Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk mund t'ia ketë dhënë Fedekun vetëm Fatimes duke lënë mënjanë fëmijët e tjerë.

Nëntë: Nëse Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem do t'ia kishte dhuruar Fedekun Fatimes radijallahu anha, atëherë pse ajo do të vinte dhe ta kërkonte atë në kohën e Ebu Bekrit radijallahu anhu? Nëse ajo do ta kishte poseduar atë pronë që në vitin e shtatë hixhri, atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i bie që të ketë vdekur katër vite pasi t'ia ketë dhuruar asaj Fedekun.

Dhjetë: Thonë se meqë qenka kështu, atëherë pse Fatimja radijallahu anha u nxeh...? Fatimja radijallahu anha u argumentua me kuptimin e

[1] "Sahihul Buhari", 2650, dhe "Sahih Muslim", 1623.
[2] "Sahihul Buhari", 2587.

përgjithshëm të ajetit: “**Allahu ju urdhëron për trashëgiminë tuaj: mashkullit i takon aq sa pjesa e dy femrave”** (Surja En Nisa: 11). Mbi këtë bazë ajo erdhi të kërkojë pjesën e trashëgimisë, mirëpo Ebu Bekri radijallahu anhu i tha se Pejgamberët **nuk trashëgohen, ajo që ata lënë është sadaka**. Kështu kjo çështje mbaron këtu dhe ajo u kthye. Aishja radijallahu anha, e cila e transmeton këtë histori dhe e transmeton këtë hadith, thotë: “Ajo u zemërua – d.m.th. u nxeh- me Ebu Bekrin radijallahu anha sepse ai nuk i dha Fedekun, mirëpo në hadith nuk ekziston asgjë që thotë se Fatimja radijallahu anha ka folur keq për Ebu Bekrin radijallahu anhu. Mirëpo ky është kuptimi i Aishes radijallahu anha, e cila ka kuptuar se ajo është mërzitur dhe është vënë në siklet nga Ebu Bekri radijallahu anhu dhe se ajo nuk ka folur gjë për Ebu Bekrin, ndoshta ajo nuk i ka folur Ebu Bekrit radijallahu anhu sepse ka qenë e sëmurë, madje Ebu Bekri radijallahu anhu nuk përzihej fare me të!

Fatimja radijallahu anha nuk ka qenë as vajza e tij e as e afërmja e tij, por ka qenë vajza e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe gruaja e Aliut radijallahu anhu, atëherë çfarë lidhje kishte Ebu Bekri radijallahu anhu që të shoqërohej me të? Për këtë arsye ai radijallahu anhu e vizitoi atë

përpara se të vdiste. Madje ajo që dihet është se gruaja e Ebu Bekrit radijallahu anhu, Esma bintu Umejs, ishte ajo që u kujdes për të përpara vdekjes dhe që e lau atë. Kështu që veç Zoti xhele shanuhu e di si qëndron e vërteta e mërzitjes së Fatimes radijallahu anha me Ebu Bekrin radijallahu anhu. Ky është kuptimi i Aishes radijallahu anha kur thotë se ajo u mërzit, mirëpo hadithi nuk tregon se Fatimja radijallahu anha ka folur për Ebu Bekrin radijallahu anha apo se e ka mallkuar atë... ajo heshti dhe u kthye në shtëpinë e saj pasi dëgjoi thënien e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem të thotë: "**Ne Pejgamberët nuk trashëgohemi ajo çka ne lëmë është sadaka."** Ky është mendimi për të radijallahu anha, pasi ajo është edhe zonja e grave të botës që t'i bindet tekstit pejgamberik.

Kurtubiu ka thënë kur sqaron hadithin e Aishes radijallahu anha të sipërcituar: "Më pas ajo (d.m.th. Fatimja) nuk e takoi më Ebu Bekrin për shkak të preokupimeve që kishte me fatkeqësinë e vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe faktit që ajo është izoluar në shtëpi, gjë të cilën transmetuesi e komenton si bojkot, por Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Nuk i lejohet muslimanit që ta bojkotojë vëllanë e tij**

mbi tri (ditë)[1]” dhe ajo radijallahu anha është më e ditur për këtë ndalesë dhe është njeriu që i qëndron më larg kundërshtimit të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

Ndërsa Neveviu ka thënë: “Me bojkot të Fatimes radijallahu anha ndaj Ebu Bekrit radijallahu anhu nënkuptojmë hezitimin e saj për t’u takuar me Ebu Bekrin, mirëpo nuk është bojkoti i ndaluar që konsiston në mosdhënien e selamit, ndërrimi i rrugës kur ballafaqohet me të. Ndërsa thënia e tij “nuk i foli atij” do të thotë se në lidhje me këtë çështje jo se ajo ka pasur ndonjë nevojë për ta takuar atë dhe e ka shmangur. Kështu nuk është transmetuar asnjëherë që ajo radijallahu anha është takuar me të dhe nuk i ka folur[2].

S’ka dyshim se nxitja e këtyre çështjeve nuk i shërben unitetit islam, ndjell vetëm urrejtje, aq më tepër kur bëhet fjalë edhe për gabime historike, të cilat s’kanë asgjë të vërtetë në vetvete.

[1] E transmeton Buhariu nga hadithi i Ebu Ejjub Ensarit radijallahu anha në kapitullin: El Edeb, tema: Hixhreti. “Fet’hul Bari”, 492/10, h, “Muslimi”, kapitulli: El Birr ves Sileh, tema: Tehrimul Hixhrah feuka thelathe bila udhër sher’i, 1984/4.

[2] “Sherh Sahih Muslim”, 73/12.

Kapitulli II

Prijësi i besimtarëve Umer ibën Hatabi radijallahu anhu

Tema e parë: Transmetimet që tregojnë se Umeri radijallahu anhu e lavdëron ehli bejtin dhe këta të fundit e lavdërojnë atë radijallahu anhu

Tema e dytë: Transmetimet që vijnë rreth lavdërimeve që ehli bejti i ka bërë Umer ibën Hatabit radijallahu anhu

Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Umerit radijallahu anhu

Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Umerit radijallahu anhu

Kapitulli X

Prijësi i besimtarëve Umer ibën Hatabi radijallahu anhu

Tema e parë: Transmetimet që tregojnë se Umeri radijallahu anhu e lavdëron ehli bejtin dhe këta të fundit e lavdërojnë atë radijallahu anhu

Nuk ka dyshim në faktin se lidhjet midis ehli bejtit dhe familjes së Umerit radijallahu anhu kanë qenë shumë të forta, kjo gjë shfaqet në lëvdatat që ata i bëjnë njëri-tjetrit. Po ashtu shfaqet te martesa e Umerit radijallahu anhu ma vajzën e Aliut radijallahu anhu, Ummu Kulthumin, tek emërtimi që ehli bejti u ka bërë fëmijëve të vet me emrin "Umer", po ashtu është transmetimi që vjen te "Buhariu", ku thuhet se Umeri radijallahu anhu kur vinte thatësira, kërkonte nga Abas ibën Abdulmutalibi që të lutej për rënien e shiut dhe thoshte: -O Zoti ynë! Ne ndërmjetësonim te Ti (tevesul)[1] me Pejgamberin tonë sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe na jepje shi, tani ndërmjetësojmë te Ti

[1] Ndërmjetësimi te Zoti xhele shanuhu bëhej me lutjet e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kur ai ishte gjallë, më pas, pas vdekjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, kërkohej rënia e shiut me lutjen e Abasit radijallahu anhu nisur me afrimitetin e tij me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

me xhaxhanë e Pejgamberit tonë, prandaj na jep shi! Dhe shiu binte[1].” Këtu ne shohim se si Umeri radijallahu anhu ndërmjetësonte me duanë e Abasit radijallahu anhu, xhaxhait të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, kur ky i fundit ishte gjallë. Ndërsa në “Tabekatu” të Ibën Sa’dit vjen se Umeri radijallahu anhu i ka thënë Abas ibën Abdulmutalibit radijallahu anhu: “Betohem se Islami yt është më i dashur për mua sesa Islami i Hatabit (babait të vet), nëse ai do të bëhej musliman, pasi Islami yt ka qenë më i dashur tek i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem sesa Islami i Hatabit[2].”

Ndër rastet kur Umeri radijallahu anhu ka lavdëruar Aliun radijallahu anhu është transmetimi që vjen te “Fedailus Sahabeh” të Imam Ahmedit, 1089, ku prej Urrves radijallahu anhu transmetohet se një burrë e ofendoi Aliun radijallahu anhu në prezencë të Umerit radijallahu anhu dhe ky i fundit i tha: “A e njeh njeriun që prehet në këtë varr (Pejgamberin)? Ky është Muhamed ibën Abdullah ibën Abdulmutalibi, ndërsa ky tjetri është Alij ibën Ebi Talib ibën Abdulmutalibi, prandaj mos e përmend këtë të fundit vetëm se me mirësi, pasi

[1] “Sahihul Buhari”, 1010, tema: Dhikrul Abas ibën Abdulmutalib.
[2] “Et Tabekatul Kubra”, 23/4, “El Bidajetu ven Nihajeh”, 298/2.

nëse e mërzit këtë, ke mërzitur edhe personin që prehet në atë varr[1].”

Ndërsa në “El Isti’ab” të Ibën Abdulberrit, transmetohet se nga Umeri radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Njeriu që gjykon më mirë nga ne është Aliu radijallahu anhu[2].”

Ndërsa në “Tarikhu Dimeshk” të Ibën Asakirit vjen: “Umeri radijallahu anhu kur miratoi regjistrat dhe lëvroi fondet, Hasanit dhe Husejnit, i caktoi pjesën e babait të vet si veteran i luftës së Bedrit, nisur nga afrimiteti që ata të dy kishin me të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, kështu i caktoi gjithsecilit prej tyre pesë mijë[3].”

Ndërsa Ibën Sa’di transmeton këtë transmetim të zgjatur me zinxhir të vetin nga Zubejr ibnul Huvejrith ibën Nekidi, ku transmetohet se Umeri radijallahu anhu u konsultua me muslimanët për të hartuar regjistrat, asokohe Aliu radijallahu anhu i tha: “Ndaj çdo vit pasurinë që të vjen dhe mos mbaj asgjë”. Ndërsa Uthman ibën Affani i tha: “Shoh shumë pasuri që u mjafton njerëzve, kështu nëse nuk përllogaritet derisa të dihet kush ka marrë nga ai që nuk ka marrë, kam frikë se kjo çështje do marrë

[1] Këtë hadith e ka saktësuar recensuesi Vesijullah Abas.
[2] “El Isti’ab”, biografia nr. 1871.
[3] “Tarikhu Dimeshk”, Ibën Asakiri, 179/14.

dhenë.” Velid ibën Hisham ibnul Mugirah i tha: “O prijësi i besimtarëve! Unë vij nga Shami dhe kam parë se mbretërit atje përpilonin regjistra dhe krijonin ushtri.” Omeri ia mori mendimin atij dhe thirri Ukajl ibën Ebi Talibin, Mekhrameh ibën Neufelin dhe Xhubejr ibën Mut’imin, të cilët ishin nga barku i Kurejshëve dhe u tha atyre: “Shkruajini njerëzit në shtëpi”. Kështu ata filluan të shkruajnë nga Ebu Hashim, më pas pasuan me njerëzit e Ebu Bekrit dhe më pas me njerëzit e Umerit radijallahu anhu. Kur i pa Umeri radijallahu anhu ato, tha: “Kështu vallahi dëshiroj që të jetë, por nisjani nga të afërmit e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, më pas të afërmit e tyre, e kështu me radhë, derisa Umerin ta vendosni aty ku e ka vendosur Zoti xhele shanuhu.”

Thotë: “Na ka dëftuar Muhamed ibën Umeri radijallahu anhu, i cili ka thënë: Na ka dëftuar Usametu ibën Zejd ibën Eslemi nga babai i tij, nga gjyshi i tij, që ka thënë: Pashë Umer ibën Hatabin radijallahu anhu kur iu dha regjistri, që kur pa se Benu Tejmët vinin pas Benu Hashimëve dhe Benu Adijët pas Beni Tejmëve, tha: “Vendoseni Umerin ku e ka vendin dhe nisjani nga më të afërmit. “Kështu erdhën Benu Adijët tek Umeri radijallahu anhu dhe i thanë: “Ti je kalifi (pasardhësi) i të

Dërguarit të Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem -ose kalifi i Ebu Bekrit radijallahu anhu, i cili është kalifi i të Dërguarit të Zotit- pse nuk e lë veten tënde aty ku të kanë vendosur njerëzit?" Tha: "Ah, sa keq Benu Adij! A donit që të më merrnit në qafë dhe të më merrnit sevapet? Jo, për Zotin, derisa t'ju vijë ftesa –d.m.th. të shkruani njeriun e fundit- unë kam pasur dy shokë, të cilët kanë ndjekur një rrugë, nëse unë do dal nga rruga e tyre, po ashtu do të dalin edhe të tjerët nga rruga ime. Vallahi çdo të mirë që kemi arritur në dynja dhe çka presim ta arrijmë në botën tjetër vjen për shkak të Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Ai është lavdia ynë dhe fisi i tij janë njerëzit më të nderuar[1]."

Ndërsa në "Sijeru A'lami En Nubela" të Dhehebiut ka ardhur: "Umeri radijallahu anhu i tha Husejnit: -O biri im! Sikur të na vije të na takoje! Husejni radijallahu anhu tha: -Erdha një ditë dhe e gjeta në takim veçmas me Muavijen radijallahu anhu. Ibën Umeri radijallahu anhu ishte aty dhe kur pashë që atij nuk iu dha leje për të hyrë, u ktheva edhe unë. Kështu u erdha një ditë tjetër dhe e gjeta po ashtu në takim me Muavijen radijallahu anhu dhe Ibën Umeri radijallahu anhu, që ishte sërish te dera, nuk u lejua të futej, po ashtu edhe unë u ktheva. Pas

[1] "Et Tabekatul Kubra", 295/3, 2960.

kësaj Umeri radijallahu anhu më takoi në rrugë dhe më tha: -O biri im! Nuk të kam parë që të na vish për vizitë? I thashë: -Erdha dhe ti ishe në takim me Muavijen. Kur pashë se biri yt nuk u lejua të futej, u ktheva. Atëherë ai radijallahu anhu tha: -Ti e meriton lejen më shumë se fëmija im! Ajo që ne kemi në kokë vjen prej Zotit xhele shanuhu, pastaj prej jush.” Më pas Umeri radijallahu anhu vendosi dorën e tij te koka e Husejnit radijallahu anhu[1]. Këtu shohim se pavarësisht moshës së re që ka pasur Husejni radijallahu anhu në kohën e Umerit radijallahu anhu, sërish ky i fundit kujdesej për të. A nuk tregon kjo për përkujdesjen e madhe dhe dashurinë që Umeri radijallahu anhu kishte për të gjithë ata?

Ndër lëvdatat e tij për Abdullah ibën Abasin transmetohet te Buhariu nga Ibën Abasi radijallahu anhu se ka thënë: “Umeri radijallahu anhu më fuste mua bashkë me veteranët e Bedrit dhe njëherë tha dikush prej tyre: -Pse e fut këtë fëmijë me ne? Tha: “Ai ka prejardhjen që të gjithë ju e dini[2].”

Ibën Abdulberri përcjell se Umeri radijallahu anhu thoshte për Ibën Abasin radijallahu anhu: “Sa

[1] “Tarikhu Dimeshk”, 179/14.
[2] “Sahihul Buhari”, hadithi nr. 4294, tema: Grada e Pejgamberit sallAllahu alejhi ve sel-lem ditën e Fet’h.

interpretues i mirë Kur'ani është Ibën Abasi!" Thoshte po ashtu kur vinte: "Erdhi një djalë i ri, që interesohet për dijen dhe inteligjent[1]."

Po ashtu në "El Mustedrak" të El Hakimit ka ardhur prej Alij ibnul Husejnit radijallahu anhu se Umer Ibën Hatabi radijallahu anhu kërkoi nga Aliu radijallahu anhu Ummu Kulthumin dhe i tha: -A më marton mua me të? Aliu radijallahu anhu i tha: -Unë po e përgatis atë për djalin e vëllait tim, Abdullah ibën Xha'ferin. Atëherë Umeri radijallahu anhu i tha: -Martoje me mua sepse vallahi nuk ka njeri që përgatitet për të më shumë sesa po përgatitem unë. Atëherë Aliu radijallahu anhu e martoi me të. Kështu Umeri radijallahu anhu erdhi te muhaxhirët dhe u tha: -A nuk po më përgëzoni? -Për çfarë o prijësi i besimtarëve?- thanë ata. -Për Ummu Kulthumin, vajzën e Aliut radijallahu anhu dhe të Fatimes radijallahu anha, që është vajza e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, pasi unë kam dëgjuar të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem të thotë: "Çdo lidhje farefisnore do të shkëputet Ditën e Gjykimit, përveç lidhjes sime të gjakut[2]."

[1] "El Ist'iab", të Ibën Abdilberrit, biografia nr. 1588, 935/3.
[2] E transmeton "El Hakimi", nr. 4684, 153/3. Një pjesë të tij e ka saktësuar shejh Albani në "Es Silsiletus Sahihah", nr. 2036.

Në “Sijeru A’lami En Nubela” të Dhehebiut vjen prej Muhamed ibën Aliut radijallahu anhu (ibnul Hanefijeh) se ka thënë: “Hyri Umeri radijallahu anhu te motra ime Ummu Kulthumi, ndërkohë që unë isha prezent, më shtrëngoi dhe tha: -Jepi ëmbëlsira këtij[1]!

Pra, nëse Umeri radijallahu anhu nuk do ta donte Aliun radijallahu anhu dhe pasardhësit e tij radijallahu anhu, nuk do ta shtrëngonte të birin e Aliut radijallahu anhu e as do kërkonte nga Ummu Kulthumi që t’i jepte atij ëmbëlsira.

Aliu radijallahu anhu është ai i cili iu drejtua Umerit radijallahu anhu, pasi ky i fundit u konsultua me të në luftën me romakët dhe i tha: “Nëse shkon te ky armik personalisht dhe përballesh me ta, do të pësosh disfatë, ndaj mos u bëj metropol i muslimanëve larg vendit të tyre, pasi ata nuk kanë referencë tjetër pas teje që të drejtohen, por dërgo luftëtarë të aftë sepse nëse Zoti xhele shanuhu të jep atë që do, të është realizuar dëshira, përndryshe nëse ndodh e kundërta, atëherë do jesh strehim dhe referencë për muslimanët[2].”

[1] “Sijeru A’lami En Nubela”, 115/4.

[2] “Nehxhul Belagah”, nr. 134, nga fjalët e tij radijallahu anhu me të cilin u konsultua Umer ibën Hatabi radijallahu anhu për të luftuar me romakët.

Gjithashtu ai radijallahu anhu i ka folur Umerit radijallahu anhu duke i thënë atij: "Bëhu pol dhe rrotulloji mullinjtë e erës së arabëve, pasi këto vende pa ty do të kthehen në vatra zjarri dhe nëse ti do t'i lësh këto toka, atëherë arabët do të shkatërrohen anembanë vendit. Kështu aq sa ajo që do të lësh pas prej vakumeve është më e rëndësishme sesa ajo që ke në dorë dhe kështu të huajt do të shohin ty nesër dhe do të thonë: -Ky është baza e arabëve, nëse do të përballeni me të, do të bëheni për mëshirë. Kështu kjo do të jetë më e vështirë për t'iu realizuar planet që ata kanë për ty.[1]"

Gjithashtu Aliu radijallahu anhu e ka lavdëruar Umer ibën Hatabin radijallahu anhu pasi ai vdiq duke thënë: "O Zot, sa sprovë e madhe (humbja e tij), me të vërtetë që ka bërë shumë mirësi, ka drejtuar të shtrembrën, ka ngritur Sunetin, ka shmangur fitnet, iku bardhësia e rrobës, njeriu që kishte të meta të pakta, mirësitë e tij janë përhapur dhe ua kanë kaluar të këqijave, ia kreu Zotit adhurimet dhe iu frikësua Atij xhele shanuhu, iku dhe i la pas të gjitha këto në rrugë komplekse, i

[1] "Nehxhul Belagah", faqe 202, hytbja nr. 146, nga fjalët e tij radijallahu anhu me të cilin u konsultua Umer ibën Hatabi radijallahu anhu për të luftuar personalisht me persët.

humburi nuk i ndjek dot ato, ndërsa i udhëzuari nuk kërkon fakte për t'i kuptuar ato[1].”

Po ashtu Aliu radijallahu anhu e ka lavdëruar Umerin radijallahu anhu duke thënë: “Njerëzit i udhëhoqi Umeri, i cili u doli ballë në mbrojtje të fesë[2].”

Lavdërimet e Muhamed El Bakirit

Ibën Sa'di transmeton se Bessam Es Sajrufi ka thënë: “Kam pyetur Ebu Xha'ferin për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhu dhe ai m'u përgjigj: “Betohem në Zot se ua jap besën atyre dhe të gjithë ata që njoh nga farefisi im ua japin besën atyre[3].”

Gjithashtu ai thoshte: “Të gjithë barku i Fatimes janë të njëzëri dhe thonë se për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma janë fjalët më të mira[4].”

[1] “Nehxhul Belagah”, faqe 222, nga fjalët e tij radijallahu anhu, në të cilën lavdëron Umer ibën Hatabin radijallahu anhu.
[2] “Nehxhul Belagah”, 108/4.
[3] “Et Tabekatu”, 321/5.
[4] “Sijeru A'lami En Nubela”, 406/4.

Lavdërimet e Imam Abdullah ibnul Hasen ibnul Hasen ibën Alij radijallahu anhu

Kalifët e drejtë kanë pasur pozitë të veçantë tek Abdullah ibnul Haseni ashtu siç edhe te të gjithë familjarët e tij.

Në këtë kontekst vjen transmetimi i El Hafidh ibën Asakirit nga Ebu Halid El Ehmuri, i cili ka thënë: "Kam pyetur Abdullah ibnul Hasenin rreth Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma dhe më ka thënë: "Zoti i bekoftë ata dhe mos i bekoftë ata njerëz që nuk çojnë bekime për ta![1]"

Gjithashtu ka thënë: "Sa herë që ata më vijnë në mendje, unë i lutem Zotit xhele shanuhu për ta dhe me këtë gjë adhuroj Zotin[2]."

---

[1] Në lidhje me ajetin ku thuhet: "**Dërgo salavat (lutu për ta), sepse lutja jote është vërtet qetësim për ata."** (Suretu Et Teube: 103), d.m.th. lutju për ta. Ndërsa thënia e tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ku thotë: -O Zot, bekoje familjen e Ebi Eufasë! "Sahihul Buhari" kapitulli: Zekati, tema: Falja e Imamit dhe duaja e tij për ata që japin sadeka. 63. Ndërsa nga Xhabiri radijallahu anhu transmetohet se një grua i tha Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: -Dërgo salavat për burrin tim! Atëherë ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: "**Zoti ju bekoftë ty dhe burrin tënd**." Transmeton Ebu Davudi në kapitullin: Suxhudul Kuran, tema: Dërgimi salavateve dikujt tjetër përveç Profetit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem me zinxhir të saktë.
Nga këto tekste del qartë se me 'salat' nënkuptohet 'duaja', siç edhe e nënkupton Abdullah ibën Haseni rahimeullah.

[2] "Tarikhu Dimeshk", 255-256/29.

Gjithashtu në të transmetohet prej Hafs ibën Umerit meula Abdullah ibën Hasenit se ka thënë: "Kam parë Abdullah ibën Hasenin që teksa merrte abdest, fshiu çorapet. Atëherë i thashë: "A po i fshin (jep mes'h)?" Më tha: "Po, sepse i ka fshirë ato edhe Umer ibnul Hatabi dhe kushdo që e merr Umerin radijallahu anhu për argument para Zotit xhele shanuhu ka bërë gjënë e drejtë[1]."

Në "Tarikhu Dimeshk" gjithashtu gjendet se Hafs ibën Kajsi ka pyetur Abdullah ibën Hasenin rreth fshirjes së khufeve (çorape prej lëkure) dhe se ai ka thënë: "Fshiji sepse këtë gjë e ka bërë Umer ibnul Hatabi". Atëherë tha: "Të pyes ty, meqë ti po i fshin?" U përgjigj: "Kur të citoj Umerin radijallahu anhu është argument më i fortë karshi teje sepse ti më pyet mua për mendimin tim, ndërkohë që Umeri radijallahu anhu ka qenë më i mirë se unë dhe se kushdo tjetër." Atëherë i thashë: "O Muhamed, disa njerëz thonë se ky është mendimi im në fshehtësi dhe publikisht, prandaj mos dëgjo fjalën e askujt pas meje." Më pas tha: "Ky është ai që pretendon se Aliu radijallahu anhu është thyer dhe se i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e ka urdhëruar atë për disa gjëra që ai radijallahu anhu nuk i ka bërë. Mjafton kjo si nënçmim ndaj Aliut radijallahu anhu

[1] "Tarikhu Dimeshk", 255-256/29.

dhe e metë kur dikush pretendon se i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem e ka urdhëruar atë radijallahu anhu me gjëra të cilat Aliu radijallahu anhu nuk i ka bërë[1].”

Nga Salim ibën Ebil Xha’di ka thënë: “Erdhën banorët e Nexhranit një ditë tek Aliu radijallahu anhu dhe i thanë: -O prijësi i besimtarëve! Librin e ke në dorë, ndërmjetësimin në majë të gjuhës, Umeri radijallahu anhu na ka nxjerrë nga toka jonë, na kthe atje! Atëherë ai u përgjigj: -O të mjerë! Umeri radijallahu anhu ka qenë një burrë i mençur dhe kurrë nuk do të ndryshoj diçka që e ka bërë Umeri radijallahu anhu!

Nga Haxhaxhi transmetohet, prej dikujt që ka dëgjuar Esh Sha’biu, që ka thënë: “Aliu radijallahu anhu kur erdhi në Kufe, ka thënë: “Nuk kam ardhur për të zgjidhur një kontratë që e ka lidhur Umeri radijallahu anhu.”

Nga Ebu Abdurrahman Es Sulemij transmetohet se ka thënë: “Na priu njëherë Alij ibën Ebi Talibi radijallahu anhu në namaz në Ramazan dhe tha: “Kaloi në disa xhami të Kufes dhe

[1] “Tarikhu Dumeshk”, 255-256/29.

ndërkohë që njerëzit faleshin, tha: "Zoti ta ndriçoftë varrin o ibën Hatab, siç i ndrite xhamitë tona![1]"

Atëherë medito me mua për këtë transmetim që reflekton dashuri dhe besnikëri për Hasenin dhe Husejnin.

Në "Xhami'u Ma'mer ibën Rrashid":

Na ka dëftuar Abdurrezaku, nga Ma'meri, nga Ez Zuhriu, nga Ibrahim ibën Abdirrahman ibën Aufi, i cili ka thënë: "Kur iu paraqitën Umerit radijallahu anhu thesaret e Kisrës, i tha atij Abdullah ibnul Erkam Ez Zuhriu: -A nuk po e vendos në buxhetin e shtetit në mënyrë që ta shpërndash atë? Ai tha: -Asnjë çati s'ka për t'i bërë hije kësaj derisa ta kryej. Kështu urdhëroi dhe u vendos në kulmin e xhamisë bashkë me disa roje që e ruanin atë. Me t'u gdhirë mëngjesi, Umeri radijallahu anhu urdhëroi që të zbulohej thesari dhe vunë re se kishte thesare të kuqe dhe të bardhë, të cilat i bënin sytë të shndrinin. Atëherë Umeri radijallahu anhu qau. Abdurrahman ibën Aufi e pyeti: -Çfarë të bën të qash, o prijësi i besimtarëve? Sepse pasha Zotin kjo është ditë falënderimi, gëzimi dhe lumturie! Umeri radijallahu anhu u përgjigj: -Kurrë! Sepse kur këto thesare hyjnë te një popull, atëherë tek ata futet armiqësia

[1] "Esh Sheriatu", Lilaxhurrij, 1781/4.

dhe urrejtja. Më pas pyeti: -A ta peshojmë apo ta shpërndajmë me duar? Aliu radijallahu anhu tha: -Shpërndaje me duar. Atëherë thirri Hasenin, të birin e Aliut radijallahu anhuma, të parin dhe i shpërndau atij me duar. Më pas thirri Husejnin radijallahu anhu dhe më pas u shpërndau njerëzve. Atëherë përpiloi regjistrat dhe caktoi për muhaxhirët pesë mijë dërhemë për çdo kokë në vit, më pas për ensarët katër mijë dërhem në vit për çdo kokë. Më pas caktoi për gratë e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dymbëdhjetë mijë dërhemë për çdo grua, përveç Safijes dhe Xhuvejrijes, të cilave u dha nga gjashtë mijë dërhemë[1].”

Ky transmetim tregon qartë se Aliu radijallahu anhu nuk e akuzon Umerin radijallahu anhu

Alij ibën Umer ibën Alij ibën Husejni transmeton nga Xha’fer ibën Muhamedi, nga babai i tij, nga gjyshi i tij, që ka thënë: “El Husejn ibnu Aliji i ka thënë Umer ibën Hatabit radijallahu anhu teksa ai kishte hipur në hytbe: -Zbrit nga minberi i babait tim! Umeri u përgjigj: -Minberi i babait tënd, vallahi babai im s’ka minber! Atëherë Aliu radijallahu anhu tha: -Betohem në Zot, që nuk e kam

[1] “Musannefu Abdurrezak”, 99/11.

urdhëruar unë! Umeri radijallahu anhu i tha: -Vallahi nuk të kemi akuzuar![1]

Në këtë transmetim që do citojmë tani Aliu radijallahu anhu krenohet me një xhaketë të gjatë (burdeh), që ia kishte urdhëruar Umeri. Nga Ebus Sefer transmetohet se ka thënë: "Është parë njëherë Aliu radijallahu anhu, i cili kishte veshur një burdeh sipër rrobave të veta dhe dukej që ishte veshur trashë. Kur e pyetën për këtë, tha: "Këtë ma ka veshur i dashuri im, shoku i ngushtë dhe i afërmi Umer ibën Hatabi radijallahu anhu. Umeri radijallahu anhu u tregua i sinqertë me Zotin xhele shanuhu dhe Zoti xhele shanuhu e bëri të sinqertë. Më pas qau.[2]"

Aliu radijallahu anhu këshillon Umerin radijallahu anhu

Nga Alij ibën Bedhimeh, nga Esh Sha'biu transmetohet se ka thënë: "Aliu radijallahu anhu i tha njëherë Umerit radijallahu anhu: -O prijësi i besimtarëve! Ajo që ti synon në fshehtësi është që të pasosh dy shokët e tu, atëherë shkurtoji shpresat, ha

[1] "Vlerat e Sahabëve", të Darekutniut, 34/1.
[2] "Vlerat e Sahabëve", Darekutni, 36/1.

pa u ngopur, shtrëngoje izarin, rregulloje këmishën, hiqi nallanet që t'i pasosh ata[1]."

Një qëndrim i rrallë besnikërie!

Nga Ejjub Es Sekhtijani, nga Xha'fer ibën Muhamedi, nga babai i tij, transmetohet se ka thënë: "Kur u godit Umeri radijallahu anhu, dërgoi te një grup njerëzish që kishin marrë pjesë në Bedër, të cilët ishin ulur midis varrit të Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe minberit dhe i tha: -Umeri ju thotë: "Në emër të Zotit ju pyes, a ka pasur ndonjë miratim prej jush ky akt?" Njerëzit heshtën, ndërsa Aliu radijallahu anhu tha: -O Zot, jo! Do donim që të jepnim nga mosha jonë për ty![2]"

Këtu po sjellim disa transmetime të tjera që tregojnë për dashuri dhe dashamirësi:

Nga Ebu Xha'fer Muhamed ibën Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kush nuk i njeh vlerat e Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe Umerit radijallahu anhu, atëherë ka injoruar Sunetin."

Nga Ibën Ebi Hazimi, nga babai i tij, transmetohet se ka thënë: "Është pyetur Alij ibnul Husejni radijallahu anhu rreth Ebu Bekrit dhe

[1] "Vlerat e Sahabëve", Darekutni, 37/1.
[2] "Vlerat e Sahabëve", Darekutni, 44/1.

Umerit radijallahu anhuma dhe rreth gradës që ata kishin te Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Atëherë ai tha: "Pozita e tyre ka qenë siç janë sot të shtrirë anash tij."

Zejd ibën Alij ibën Husejni radijallahu anhu ka thënë: "Për sa më përket mua, nëse do të isha në vend të Ebu Bekrit radijallahu anhu, do të kisha gjykuar siç gjykoi ai në lidhje me Fedekun."

Nga Zejd ibën Alij radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Më ka thënë mua: -O Hashim, dije për Zotin se të heqësh dorë nga Ebu Bekri dhe Umeri radijallahu anhu është si të heqësh dorë nga Aliu radijallahu anhu, nëse do vazhdo, nëse do hiq dorë!"

Muhamed ibën Alij transmetohet se ka thënë: "I gjithë barku i Fatimes radijallahu anhu janë të një zëri se për Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma janë fjalët më të mira[1]."

[1] "Vlerat e Sahabëve", Darekutni, 61, 73, 76, 83.

Kapitulli II

Transmetimet e ehli bejtit radijallahu anhum

rreth vlerave të Umerit radijallahu anhu

Islami i tij radijallahu anhu ishte përgjigje e lutjes së të Dërguarit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Transmetimi i Ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi radijallahu anhu transmetohet se i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "O Zot! Forcoji pozitat e Islamit me Ebu Xhehël ibën Hishamin ose me Umer ibën Hatabin radijallahu anhu!" Kështu Umeri radijallahu anhu erdhi tek i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem po atë ditë[1]."

Nga Ibën Abasi radijallahu anhu nga Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", hadithi nr. 311, Tirmidhiu në 618/5, hadithi nr. 3683, dhe thotë: Ky hadith është i panjohur, Et Taberani në "El Kebir", 255/11, hadithi nr. 11657, me zinxhir shumë të dobët siç thotë edhe recensuesi i "El Fedail", mirëpo ky hadith ka dëshmi nga rrugë të tjera.

transmetohet se ka thënë: “O Zot! Forcoje Islamin me Umerin radijallahu anhu![1]”

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem konsultohet me Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma

Transmetimi i Ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi radijallahu anhuma transmetohet në lidhje me thënien e Allahut xhele shanuhu: “**Dhe konsultohu me ta për çështjen”** dhe thotë: “Ebu Bekri dhe Umeri radijallahu anhuma[2].”

Qëndrimi me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Nga Ebi Melikeh radijallahu anhu transmetohet se ai ka dëgjuar Ibën Abasin

[1] Transmeton “El Hakim” në “El Mustedrak”, 89/3, hadithi nr. 4484, dhe thotë për të: “Me zinxhir të saktë, ndërsa Buhariu dhe Muslimi nuk e kanë transmetuar”. Dhehebiu e ka miratuar. Imam Albani e ka bërë të saktë në “Es Silsiletus Sahihah”, 3225, me të gjithë rrugët e tij.
[2] Trahnsmeton El Hakim në kapitullin: “Marifetus Sahabeh”, tema: Umer ibën Hatabi radijallahu anhu, 74/3, hadithi nr. 4436, dhe thotë për të: “I saktë sipas kritereve të Buhariut dhe Muslimit, edhe pse ata nuk e kanë transmetuar. E miraton Dhehebiu”.

radijallahu anhu të thotë: "Kur Umeri radijallahu anhu ishte në agonitë e vdekjes dhe njerëzit po e vizitonin dhe luteshin për të përpara se të jepte shpirt, unë gjendesha midis tyre dhe ndërkohë një burrë po mbahej te supi im. Aty erdhi Aliu radijallahu anhu, u lut për mëshirë për të radijallahu anhu dhe tha: "Nuk le pas askënd tjetër më të dashur për mua që ta takoj Zotin me veprat e tij sesa veten tënde. Betohem se mendoj që Zoti xhele shanuhu do të të bashkojë bashkë me dy shokët e tu pasi gjithmonë e dëgjoja Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duke thënë: "**Shkova unë Ebu Bekri dhe Umeri..., hyra unë Ebu Bekri dhe Umeri..., dola unë Ebu Bekri dhe Umeri**[1]**."**

Qëndrimet e Umerit radijallahu anhu

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi, nga Umer ibën Hatabi radijallahu anhu transmetohet se ai ka thënë: "Kur vdiq Abullah ibën Ubej ibën Seluli, u thirr që xhenazen t'ia falte Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Kur ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u bë,

[1] Transmeton Buhariu në "Vlerat e Sahabëve", tema: Vlerat e Umerit radijallahu anhu, hadithi nr. 3677, 3685. Muslimi në gradat e sahabëve në temën: Vlerat e Umerit radijallahu anhu, hadithi nr. 2389.

gati kërceva tek ai dhe i thashë: -A po falesh për Ibën Ubejjin, i cili ka thënë kështu e ashtu? I kujtoja thëniet e tij. Atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem buzëqeshi dhe tha: -Largohu prej meje, o Umer! Kur insistova, tha: "Po e bëj me vullnet të lirë këtë gjë. Nëse unë do ta dija se do të jetoja më shumë se shtatëdhjetë vjeç, do t'i falej atij, atëherë do t'i shtoja edhe më shumë." Kështu Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u fal dhe nuk qëndroi vetëm se pak derisa zbritën dy ajetet nga surja "El Bera'eh: "**Askujt prej hipokritëve, kur të vdesin, mos ia fal xhenazen, as mos rri afër varrit të hipokritit, sepse ata e kanë mohuar Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe qëndruan të pabindur deri në vdekje[1]."** Pas kësaj u çudita me guximin tim ndaj të Dërguarit të Zotit atë ditë[2]."

Nga Ibën Abasi radijallahu anhu transmetohet se Abdullah ibën Ubejjit i ka thënë babai i vet: "O biri im! Kërkoji për mua Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem që të më japë një rrobe, që të qefinosem me të dhe që të më falë xhenazen." Abdullahu tha: "O i Dërguari i Zotit, ti e di pozitën e Abdullahut, ai më kërkon mua që të lyp ty një rrobe

[1] Suretu Et Teubeh: 80-84.

[2] Transmeton Buhariu në "El Xhenaiz", tema: Çka urrehet në faljen e namazit për hipokritët, hadithi 13665. Po ashtu në tefsirin e sures Teube, hadithi 4671, 4672.

për ta qefinosur dhe që t'ia falësh atij xhenazen. Kështu Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i dha atij një rrobe dhe më pas donte t'i falte xhenazen, mirëpo Umeri radijallahu anhu i tha: -O i Dërguari i Allahut, ti e njeh Abdullahun dhe hipokrizinë e tij, si ka mundësi që do të falesh për të? Ndërkohë që Zoti xhele shanuhu të ka ndaluar për ta bërë këtë gjë. Tha: "Ku?" U përgjigj: "**U lute për ta apo nuk u lute (o Muhamed), Allahu nuk do t'i falë, edhe sikur ti të kërkosh falje për ta shtatëdhjetë herë! Kjo sepse ata e mohuan Allahun dhe të Dërguarin e Tij. Allahu nuk i udhëzon në rrugë të mbarë njerëzit e pabindur.[1]"** Atëherë i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: "**Atëherë unë do ta shtoj."** Kështu Zoti xhele shanuhu zbriti ajetin: "**Askujt prej hipokritëve, kur të vdesin, mos ia fal xhenazen, as mos rri afër varrit të hipokritit"[2]** dhe ajetin tjetër: "**Njësoj është, u lute për faljen e tyre apo nuk u lute, Allahu kurrsesi nuk do t'i falë. Në të vërtetë, Allahu nuk e udhëzon popullin e pabindur[3]."** Më pas hyri një burrë te Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe filloi ta zgjaste qëndrimin te Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-

[1] Suretu Et Teubeh: 80.
[2] Suretu Et Teubeh: 80-84.
[3] Suretu El Munafikun: 6.

lem. Kështu Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem doli tri herë në mënyrë që burri ta pasonte, mirëpo ai nuk e bëri, më pas hyri Umeri radijallahu anhu te burri dhe i tha: -Ndoshta ti po e shqetëson të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem! Kështu burri e kuptoi dhe u çua, atëherë Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: "U çova tri herë që të më ndiqje dhe nuk e bëre?!" Burri i tha: -O i Dërguari i Zotit! Sikur të vendosje një barrierë sepse gratë e tua nuk janë si gratë e tjera dhe gjithashtu është më mirë për zemrat e tyre. Atëherë Zoti xhele shanuhu zbriti ajetin: "**O besimtarë, mos hyni në shtëpitë e të Dërguarit, përveç rastit kur ju është dhënë leje për të ngrënë, por jo të pritni përgatitjen e tij (ushqimit)!"**[1], kështu i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dërgoi tek Umeri radijallahu anhu një lajmëtar dhe e njoftoi për sa ngjau.

I Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u konsultua me Ebu Bekrin dhe Umerin radijallahu anhuma në lidhje me robërit. Ebu Bekri radijallahu anhu i tha: -O i Dërguari i Allahut! Ki turp nga populli yt dhe merr shpagim për ta. Umeri radijallahu anhu i tha: -Vriti ata! Tha: -Sikur të ishit të një mendjeje, nuk do ju kundërshtonim. Kështu,

[1] Suretu El Eh'zab: 53.

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem mori mendimin e Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe Zoti xhele shanuhu shpalli: "**Asnjë Pejgamber s'ka të drejtë të ketë rob për vete, derisa të arrijë fitore të plotë në tokë. Ju dëshironi të mirat kalimtare të kësaj bote, kurse Allahu dëshiron botën tjetër. Allahu është i Plotfuqishëm dhe i Urtë"[1],** më pas shpalli edhe: "**Me të vërtetë, Ne e kemi krijuar njeriun prej palcës së baltës, e pastaj, e bëmë atë pikë fare dhe e vumë në një vend të sigurt (mitër)"[2]** deri në fund të ajetit. Atëherë Umeri radijallahu anhu tha: -Qoftë i lartësuar Allahu, Krijuesi më i përsosur!, kështu u shpall: "**Qoftë i lartësuar Allahu, Krijuesi më i përsosur!"[34]**

Nga Abdullah ibën Abasi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Më ka treguar Umer ibën Hatabi se ditën e Bedrit, Pejgamberi sal-lAllahu

[1] Suretu El Enfal: 67.
[2] Suretu El Mu'minun: 12, 13.
[3] Suretu El Mu'minun: 14.
[4] E transmeton Taberaniu në "El Kebir", 438/11, hadithi 12244, në "El Evsat", 16/6, hadithi 5662. E citon El Hejthemiu në "El Mexh'a", 67, 68/9 dhe thotë: "E transmeton Taberaniu në "El Kebir" dhe "El Evsat" dhe shton: "Për sa i përket thënies: "Sikur të ishit të një mendjeje, nuk do ju kundërshtonim", në të gjendet Ebu Ubejdeh ibnul Fudejl ibën Ijadi, i cili është i lehtë, ndërsa burrat e tjerë janë të besueshëm. E transmeton Tirmidhiu me shkurtim në "Et Tefsir", hadithi 3097, dhe thotë për të: "I saktë dhe i mirë", gjithashtu e saktëson shejh Albani, ndërkohë që hadithi ka dëshmi të tjera.

alejhi ve sel-lem pa nga politeistët, të cilit ishin gati një mijë vetë, ndërsa shokët e tij treqind e nëntëmbëdhjetë burra, u kthye nga kibla, shtriu duart dhe filloi t'i thërriste Zotit të vet: "**O Allah! Përmbushe çka më premtove! O Zoti im! Më jep çka më premtove, o Zoti im! Nëse shkatërrohet ky grup i vogël islam, nuk do të adhurohesh më në tokë"**. Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem vazhdoi të bërtiste e të thërriste Zotin me duart e shtrira dhe drejtuar kah kibla, derisa i ra pelerina dhe kështu erdhi Ebu Bekri radijallahu anhu, ia mori atë dhe ia veshi sërish supeve. Më pas e kapi nga pas dhe i tha: -O Pejgamber i Zotit, mjafton, sepse Ai xhele shanuhu do ta përmbushë atë që të ka premtuar. Atëherë Zoti xhele shanuhu zbriti: "**Ju kërkuat ndihmë nga Zoti juaj e Ai ju përgjigj: "Unë do t'ju ndihmoj me një mijë engjëj, të cilët do të vijnë njëri pas tjetrit"**[1] dhe Zoti xhele shanuhu e përforcoi me engjëj.

Ebu Zumejli ka thënë: "Më ka dëftuar mua Ibën Abasi dhe ka thënë: "Teksa një musliman po tentonte të vriste një ushtar politeist, dëgjoi një fshikullimë goditëse sipër tij dhe zërin e një

[1] Suretu El Enfal: 9.

kalorësi, që thoshte: -Ndal o Hajrezum[1]! dhe kur pa politeistin, vuri re se ai ra përdhe, ndërkohë që hundën e kishte të shtypur, ndërsa fytyrën e kishte të çarë nga goditja e kamxhikut. Kështu ndodhi me të gjithë (ushtrinë armike). Kur njoftuan Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem për këtë tha: "**E vërtetë, ai ishte përforcim nga qielli i tretë."** Kështu atë ditë vranë shtatëdhjetë dhe robëruan shtatëdhjetë".

Ebu Zumejli ka thënë: "Ibën Abasi radijallahu anhu ka thënë: "Kur u zunë rob ushtarët (e ushtrisë armike), i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha Ebu Bekrit dhe Umerit radijallahu anhuma: "Çfarë të bëj me ta (robërit e luftës)?" Ebu Bekri radijallahu anhu tha: "O i Dërguari i Zotit! Ata janë të afërm, mendoj që të marrësh shpagim për lirimin e tyre, kështu ne forcohemi karshi femohuesve dhe ndoshta Zoti xhele shanuhu i udhëzon në Islam." Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: "Po ti çfarë mendon, o Umer?" Umeri tha: "Jo, vallahi, nuk mendoj si Ebu Bekri, por mendoj që t'i vrasim. Lëre Aliun radijallahu anhu që të vrasë Ukajlin, ndërsa mua më lejo që të vras filanin -një të afërmin e vet-, pasi ata janë krerët e femohimit dhe elitat e

[1] Hajrezum: Emri i gjësë që kalëronte engjëlli. "Sherh Nevevi", faqe 1134.

tyre.” Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem pëlqeu mendimin e Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe jo atë të Umerit radijallahu anhu. Kur gdhiu dita e nesërme, Umeri radijallahu anhu shkoi tek i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ndërkohë që Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem bashkë me Ebu Bekrin radijallahu anhuma po qanin. Umeri radijallahu anhu tha: “Çfarë ju bën për të qarë, o i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Më thuaj sepse kështu do të qaj edhe unë po qe për të qarë. Po nuk më erdhi, do qaj me zor për hirin tuaj.” Atëherë i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem tha: “Qaj për refuzimin e marrjes së shpagimit të miqve të tu dhe më ka ardhur që ata të ndëshkohen poshtë kësaj peme (një pemë pranë Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem).” Kështu Zoti xhele shanuhu shpalli: “**Asnjë Pejgamber s’ka të drejtë të ketë rob për vete, derisa të arrijë fitore të plotë në tokë. Ju dëshironi të mirat kalimtare të kësaj bote, kurse Allahu dëshiron botën tjetër. Allahu është i Plotfuqishëm dhe i Urtë. Sikur të mos ishin urdhërimet e mëparshme të Allahut (për lejimin e plaçkës së luftës), do t’ju godiste një dënim i madh për atë që keni marrë. Gëzojeni plaçkën e luftës që keni fituar si gjë të lejueshme dhe të mirë dhe frikësojuni Allahut! Vërtet, Allahu është Falës e**

Mëshirëplotë.[1]” Kështu Zoti xhele shanuhu lejoi për ta përfitimin prej plaçkës së luftës[2].”

Qetësia flet me gjuhën e Umerit radijallahu anhu

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Kur të përmenden njerëzit e mirë, kujto Umerin radijallahu anhu, sepse ne shokët e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem mendonim se qetësia flet me gjuhën e Umerit radijallahu anhu[3].”

Umeri radijallahu anhu është më i miri i këtij umeti pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe Ebu Bekrit radijallahu anhu

Transmetimi i Ebi Xhuhejfes nga Aliu radijallahu anhu

---

[1] Suretul Enfal: 67-69.

[2] Transmeton Imam Muslimi në “Kitabul Xhihad” dhe “Es sejru babel Imdad fi gazvet bedër”, hadithi nr. 1763.

[3] E transmeton Et Taberani në “El Eusat”, 359/5, hadithi nr. 5549, nga rruga e Ebu Nuajmit në “El Hiljeh”, 152/5, Hejthemiu thotë në “El Mexhma”, 67/9, e transmeton Taberani në “El Eusat” me zinxhir të mirë. Pjesën fundore të hadithit e transmeton Ibën Ebi Shejbeh në “Munafenin” e tij, 354/6, hadithi nr. 31974, Abdurrezaku në “Musanefin” e vet, nr. 20380, imam Ahmedi në “El Musned”, 106/1, hadithi nr. 834, me shtojcë në fillim. El Arnauti ka thënë: “Zinxhiri i tij është i fortë”, në “El Fedail” 310 dhe e saktëson Vesijullah Abasi.

Nga Ebu Xhuhejfeh radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Aliun radijallahu anhu të thotë: "A t'ju tregoj se kush është më i miri i këtij umeti pas Pejgamberit të tij?" Thanë: "Po." Atëherë tha: "Ebu Bekri radijallahu anhu." Më pas shtoi: "A t'ju tregoj se kush është më i miri i këtij umeti pas Ebu Bekrit radijallahu anhu?" Thanë: "Po". Atëherë tha: "Umeri radijallahu anhu." Më pas shtoi: "A t'ju tregoj se kush është më i miri i këtij umeti pas Umerit radijallahu anhu?" Thanë: "Po." Ai heshti[1]."

Ebu Bekri dhe Umeri si zotërinjtë e rinisë së xhenetit

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**Ebu Bekri dhe Umeri do jenë zotërinjtë e burrave në xhenet nga i pari tek i fundit, përveç Pejgamberëve dhe të Dërguarve dhe për këtë gjë mos i njofto ata o Ali[2]."**

[1] E transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", 95/1, hadithi nr. 40, 44 dhe e saktëson Vesijullah Abasi. Në "El Musned", nr. 871, me zinxhir të mirë dhe ka ardhur nga rrugë të shumta prej Aliut radijallahu anhu.

[2] E transmeton Tirmidhiu në "Vlerat e Ebi Bekër ve Umer", me numër 3666, dhe thotë për të: "Hadith i mirë dhe garib", Ibën Maxheh

Pranimi i këshillës nga miqtë e tij

Transmetimi i Ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi radijallahu anhuma transmetohet se ka thënë: "Ujejneh ibën Hisën ibën Hudhejveh erdhi për vizitë te djali i vëllait të vet, El Hurru ibën Kajsi, ky i fundit ishte nga këshilltarët e Umerit radijallahu anhu sepse kënduesit e Kur'anit ishin nga shoqëruesit e Umerit radijallahu anhu dhe konsulentët e tij të rinj apo të vjetër qofshin. Kështu Ujejneh i tha djalit të vëllait: -O biri i vëllait tim, meqë ke pozitë te ky prijës, a më rregullon dot një takim me të?" I tha se po. Ibën Abasi radijallahu anhu thotë: "Kështu El Hurri i rregulloi një takim Ujejnes me Umerin radijallahu anhu, i cili kur hyri tek ai, tha: "Kujdes o Ibën Hatab! Sepse vallahi nuk na jep atë që na takon dhe nuk na prin me drejtësi!" Umeri radijallahu anhu u nxeh dhe donte ta godiste mirë, por El Hurri i tha atij: -O prijësi i besimtarëve! Zoti xhele shanuhu i ka thënë Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem: "**Trego mëshirë, urdhëro**

---

në "El Mukaddimeh" në temën: Fedlu Ebi Bekër radijallahu anhu, me numër 95, Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", numër, 93, 141, 202, Abdullah ibën Ahmed në "Zevaidul Musned", 80/1, Ebi Ja'la në "Musned", numër 533. E saktëson shejh Albani te Tirmidhiu dhe në "Es Silsiletus Es Sahihah", 824, Arnauti në "Takhrixhul Musned".

vepra të mira dhe shmangu nga të paditurit!"[1] dhe ky është prej të paditurve!" Betohem në Zot se Umeri radijallahu anhu nuk e tejkaloi ajetin kur iu lexua, sepse ai gjithmonë frenohej nga libri i Zotit xhele shanuhu[2]."

Nga Ubejd ibën Abdullahu transmetohet se Ibën Abasi radijallahu anhu e njoftoi atë se Abdurrahman ibën Aufi u kthye te familja e tij, ndërkohë që ai ishte në Mina në haxhin e fundit që bënte Umeri radijallahu anhu. Më gjeti mua aty dhe Abdurrahmani tha: -O prijësi i besimtarëve! Në haxh vijnë njerëz të ndryshëm, prandaj unë mendoj që të presësh pak derisa të arrish në Medinë, sepse ajo është vendi i hixhretit, Sunetit dhe shëndetit, kështu do të arrish dijetarët, njerëzit e mirë dhe do përfitosh nga idetë e tyre. Umeri radijallahu anhu u përgjigj: "Do ta bëj këtë gjë në momentin e parë që do arrij në Medinë[3]."

[1] Suretul A'raf: 199.

[2] Transmeton Buhariu në kapitullin e tefsirit të sures El A'raf, 4642, dhe në kapitullin e I'tisamit, tema: Pasimi i suneteve të të Dërguarit të Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, hadithi nr. 7286.

[3] Transmeton Buhariu në kapitullin: Vlerat el Ensar, tema: Ardhja e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe e shokëve të tij në Medinë, 3928.

Hijeshia e Umerit radijallahu anhu tek Ibën Abasi dhe interesi i këtij të fundit për të përfituar prej tij

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit radijallahu anhu

Nga Ubejd ibën Hanini transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Ibën Abasin radijallahu anhuma të thotë: "Kam dashur ta pyes Umerin radijallahu anhu rreth atyre dy grave që dolën kundër Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Prita një vit dhe nuk më ra rasti që ta pyesja, derisa dola me të në haxh dhe kur arritëm në shkretëtirë, Umeri radijallahu anhu shkoi për nevojat e veta. Kur u kthye, më tha: -Më hidh pak ujë që të marr abdest. Atëherë unë i hodha ujë dhe e pashë si rast të volitshëm për ta pyetur dhe i thashë: -O prijësi i besimtarëve! Kush ishin ato dy gra që dolën kundër Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Ibën Abasi radijallahu anhu tha: -Pa e mbaruar fjalën më tha: "Aishja dhe Hafsa radijallahu anhuma[1]."

[1] Transmeton Buhariu në "Et Tefsir", tema: "**Nëse ju të dyja ktheheni të penduara tek Allahu, sepse vërtet që zemrat tuaja patën devijuar, Allahu do t'ju falë. Nëse ju të dyja bashkoheni kundër tij, (dijeni se) Allahu është Mbrojtësi i tij, Xhebraili dhe besimtarët e mirë"** (Et Tehrim: 4), hadithi nr. 4915.

Frika e madhe që ai radijallahu anhu kishte nga Zoti

Transmetimi i Abdullah ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Ibën Abasi radijallahu anhuma transmetohet se ka thënë: "Më tha mua Umeri radijallahu anhu: "Sikur të posedoja gjithë dynjanë, do ta jepja atë në këmbim të peripecive që do ketë në ditën kur do dalim para Zotit xhele shanuhu." Ibën Abasi tha: "I thashë: -U shoqërove me të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe kur ai vdiq, ishte i kënaqur me ty, u shoqërove me Ebu Bekrin radijallahu anhu dhe kur ai vdiq, ishte i kënaqur me ty, tani ke prirë muslimanët me drejtësi." Më tha: "M'i përsërit edhe njëherë fjalët që the[1]!"

Pozita gjigande e Umerit radijallahu anhu

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Kajs El Kharifij radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Aliun

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", hadithi 584, e saktëson Vesijullah Abasi, Hakimi në "El Mustedrak", 98/3, hadithi nr. 4515, Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 354/3, dhe e citon El Hejthemiu në "El Mexhma", 76/9, të zgjatur dhe thotë: "E transmeton Ebu Ja'la me burra të saktë".

radijallahu anhu të thotë: "Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka vdekur, Ebu Bekrit radijallahu anhu i është falur xhenazja, ndërsa Umeri radijallahu anhu ishte pasardhësi i tretë që ka ikur. Tani na kanë kapluar trazira dhe Zoti xhele shanuhu fal këdo[1]."

Aliu radijallahu anhu lavdëron Umerin radijallahu anhu

Transmetimi i Aliut radijallahu anhu

Nga Aliu radijallahu anhu transmetohet se ka thënë ditën e "El Xhemel": "I Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem nuk na e ka lënë me testament udhëheqjen, mirëpo ne e kemi hamendësuar vetë atë. Kështu e mori atë Ebu Bekri radijallahu anhu, Zoti e mëshiroftë, dhe ai radijallahu anhu drejtoi në mënyrë të drejtë. Më pas

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "El Musned" -Musnedu Ali ibën Ebi Talib- hadithi nr. 1258, 1020, 895, në "Vlerat e Sahabëve", Musnedu Alij ibën Ebi Talib radijallahu anhu, nr. 244, 242, 241. Buhariu në "El Kebir", 173/7, Hakimi në "El Mustedrak", 71/3, hadithi nr. 4426 dhe thotë për të: "Me zinxhir të saktë, edhe pse nuk e kanë transmetuar (Buhariu dhe Muslimi)". E mbështet Dhehebiu, Taberaniu në "El Eusat", 177/2, hadithi nr. 1639, e citon El Hejthemiu në "Mexhmeuz Zevaid", 54/9, dhe thotë: "E transmeton Ahmedi dhe thotë: "Me fjalën na kanë kapluar trazira tenton të jetë modest". E transmeton Taberaniu në "El Eusat" dhe burrat e transmetimit të Ahmedit janë të besueshëm. E saktëson po ashtu El Arnauti në "El Musned", 895.

e mori Umeri, Zoti e mëshiroftë, dhe drejtoi në mënyrë të drejtë, sipas parimeve të fesë[1].”

Nga Ibnul Hanefijeh radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “I thashë babait tim: -Kush është njeriu më i mirë pas Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem? Më tha: -Ebu Bekri. I thashë: -Po pastaj? Tha: -Umeri. I thashë: -Po ti? M’u përgjigj: -Babai yt është një musliman i zakonshëm[2].”

Transmetimi i Abasit radijallahu anhu

Nga Abasi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Sa komshi i mirë ka qenë Umeri radijallahu

[1] Hadithin e transmeton Imam Ahmedi në “El Musned”, 921, në “El Fedail”, me numër 477, Hakimi në “El Mustedrak”, 112/3, hadithi numër 4558, këtë hadith e ka bërë të dobët shejh Ahmed Shakiri në komentet që ai i bën “Musnedul Imam Ahmed ibën Hanbel”, 181/2, numër 921, me arsye mbajtjen të fshehtë të burrit që e transmeton prej Aliut radijallahu anhu, mirëpo më pas u bë e qartë se burri i panjohur në transmetimin e Imam Ahmedit është Seid ibën Amri siç ka ardhur në transmetimin e Ibën Ebi Asimit, 1218, dhe dijetarët e kanë konsideruar të besueshëm atë. Hadithi është me zinxhir të saktë.

[2] E transmeton Buhariu në “Sahihun” e vet, hadithi nr. 3671, nga Muhamed ibnul Hanefijeh nga Aliu radijallahu anhu. Imam Ahmedi në “El Musned” nga Ebi Xhuhejfeh në vende të shumta, 833, 836, 837, etj., në “El Fedail”, hadithi nr. 44, 41, 40, 39/1. Taberaniu në “El kebir”, 64/1, nga Ebi Musa prej Aliut radijallahu anhu, 65/1, nga Amër ibën Hairthi nga Aliu radijallahu anhu. Po ashtu Ebu Nuajmi në “Ekhbaru Esfahan”, 182/1, dhe Ibën Abdilberri në “El Is’tiab”, 252/2, me zinxhir të tijin nga En Nezal ibën Seburrah nga Aliu radijallahu anhu dhe shumë të tjerë.

anhu, natën falej, ditën agjëronte dhe ishte në shërbim të nevojtarëve. Njëherë iu luta Zotit xhele shanuhu që të ma tregonte në ëndërr dhe në fillim të vitit ma tregoi. Ai po vinte nga tregu i turpshëm. Atëherë unë e pyeta se çfarë të ka ndodhur? Më tha: "Do më ishte rrënuar vendi, nëse nuk do gjeja një Zot të mëshirshëm[1]."

Transmetimi i Misvar ibën Mekhrameh prej Ibën Abasit radijallahu anhuma

Nga Misvar ibën Mekhrameh transmetohet se ka thënë: "Kur Umeri radijallahu anhu u plagos, ai radijallahu anhu filloi të kishte dhembje. Atëherë Ibën Abasi radijallahu anhuma i tha si për ta forcuar: "Po të ishte dhembja aq e fortë, ti je shoqërues i mirë i Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ishte i kënaqur me ty deri kur vdiq. Më pas ishe shoqërues i mirë i Ebu Bekrit radijallahu anhu dhe ai ishte i kënaqur me ty deri në vdekje. Më pas ke ndenjur me shokët e tyre dhe nëse ndahesh prej tyre, ata do të jenë të kënaqur me ty." Ai radijallahu anhu tha: "Përmende shoqërinë me të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe faktin që ai ka qenë i kënaqur me mua. Ajo ka qenë begati prej Zotit xhele shanuhu që ma ka mundësuar. Për sa i përket shoqërimit me Ebu

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", 166/2, hadithi nr. 1726, Ibën Sa'di në "Et Tabekat", 375/3, me zinxhir të mirë siç thotë Vesijullah Abasi.

Bekrin radijallahu anhu që përmende dhe faktin që ai radijallahu anhu ka qenë i kënaqur me mua, edhe ajo ka qenë nga begatitë e Zotit tim. Kurse për sa i përket rënkimit tim, kjo vjen për shkakun tënd dhe të shokëve të tu, pasi betohem në Zot se sikur të posedoja gjithë botën, do ta jepja atë vetëm që mos ta shihja dënimin e Zotit xhele shanuhu[1].”

Nga Ibën Abasi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Shkova për vizitë tek Umeri radijallahu anhu kur ai u sulmua dhe i thashë: “Përgëzohu me xhenet, o prijësi i besimtarëve, pasi u bëre musliman kur njerëzit mohuan, luftove me të Dërguarin e Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem kur njerëzit e nënçmuan, Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem vdiq i kënaqur me ty, gjatë drejtimit tënd nuk u grindën dy njerëz dhe po vdes dëshmor.” Ai radijallahu anhu u përgjigj: “M’i përsërit dhe njëherë ato që the.” Unë ia përsërita dhe atëherë ai tha: “Betohem për Allahun, që s’ka zot tjetër pos Tij! Sikur të posedoja gjithë botën, do ta jepja atë që të shpëtoja nga peripecitë e ditës së ringjalljes[2].”

[1] E transmeton Buhariu në “Vlerat e Sahabëve”, tema: Vlerat e Umer ibën Hatabi radijallahu anhu, nr. 3692.

[2] E transmeton Ibën Hibbani në “Sahihun” e vet, kapitulli: El Menakib, hadithi 6891 dhe e saktëson El Arnauti. Ebu Ja’la në “Musnedi i Ibën Abasit”, 2781, e saktëson Husejn Selim Esedi, Hakimi në “El Mustedrak”, kapitulli: Ma’rifetus Sahabeh, tema:

Tema e tretë

Ehli bejti emërtohet me emrin e Umerit radijallahu anhu

Prej njerëzve të ehli bejtit që janë emërtuar me emrin e Umerit radijallahu anhu:

- **Umer El Etraf ibën Alij ibën Ebi Talibi**

Nëna e tij ka qenë Ummu Habibeh Es Sah'bae Eteglebijeh nga robëreshat e Rrides[1].

- **Umer ibnul Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi**

Nëna e tij ka qenë Ummu Veled. Ai ka rënë dëshmor bashkë me xhaxhanë e vet Husejnin në Kerbela. Shih: "Umdetut Talib"[2]. El Jakubi ka thënë në historinë e tij: "Haseni ka pasur tetë meshkuj, ata janë: El Hasen, Zejdi, **Umeri,** El Kasimi, **Ebu Bekri**

Fedlu Umer, 98/3, hadithi nr. 4515, ai hesht për këtë bashkë me Dhehebiun, ndërkohë teksti është i Hakimit.

[1] Kjo gjë përmendet në shumë burime, prej tyre: "Sirus Silsileh El Alevijeh", 123, te pema gjenealogjike e Umerit radijallahu anhu të El Etrafit. "Muntehal Amal", 261/1, dhe thotë: "Umeri dhe Rukija e madhe janë binjakë. "Biharul Envar", 120/42. "El Irshad" në temën: Fëmijët e prijësit të besimtarëve, 354/1, botimi i "Darul Mufid". El Beladhrij në "Ensabul Eshraf" në lidhje me fëmijët e Alij ibën Ebi Talibit radijallahu anhu thotë: "Umer ibën Hatabi i ka vënë emrin e tij fëmijës së Aliut..." 'Ensabul Eshraf", 12/2. E saktëson dhe komenton shejh Muhamed Bakir El Mahmudi, botimi i "Muesesetul A'lemij lilmetbuat", Bejrut 1394 h/1974.

[2] Faqe 116, 64 botimi i "Mue'sesu Ensarijan", 107, dhe shtëpia botuese "Xhulul Ma'refeh".

dhe Abdurrahmani me nëna të ndryshme, po ashtu Talha, Abdullahu...”

- **Umer ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi**

Et Testuri thotë: “Ebu Hanife Ed Dinuri dhe Ibën A’tham El Kufij kanë vërtetuar ekzistencën e një djali të tij të quajtur Umer. I pari thotë (pasi citon ngjarjen e Tafit dhe pasi jep emrat e të vrarëve): “Nga familja e tij mbetën vetëm dy fëmijët e tij të vegjël, Aliu i vogël që sapo kishte hyrë në moshën e pubertetit dhe Umeri, që ishte katër vjeç. Jezidi i tha një ditë Umer ibnul Husejnit: -A do të mundesh me djalin tim? , d.m.th. Halidin, i cili ishte moshatar me të. Ai u përgjigj: -Më jep mua dhe atij një shpatë që të luftojmë dhe atëherë do të shohësh se cili prej nesh është më durimtar. Kështu Jezidi e përqafoi atë dhe tha: “Dardha mbin nën dardhë”. Po ashtu është edhe Umeri, vetëm se ka pasur shtatë vite[1].”

[1] “Risaletun Fi tavarikhi En Nebij vel Al”, në fund të vëllimit 12 nga “Kamusurr Rrixhal” të Testuriut, 83, ndërsa botimi i Sherrafes, faqe 122, 123.

- **Umer (Eleshref) ibën Alij (Zejnul Abidin) ibnul Husejn Esh Shehidi**

Nëna e tij ka qenë Ummul Veled, quhet El Eshref sepse Umeri quhej El Etraf dhe ky ka qenë Umer ibën Alij ibën Ebi Talibi[1].

[1] Shih: "El Irshad", faqe 261, "Umdetut Talib", faqe 223, "Keshful Gummeh", 272/2, botimi i "El Edva" dhe "El Esili", faqe 276.

Tema e katërt

Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Umerit radijallahu anhu

1. Muhamed ibën Abdullahu, i Dërguari i Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

U martua me Hafsën radijallahu anha, vajzën e Umer ibën Hatabit radijallahu anhu, e cila citohet në çdo burim dhe referencë dhe kjo gjë s'ka nevojë për argument.

2. Ummu Kulthum, e bija e Ali ibën Ebi Talibit

U martua me Umerin radijallahu anhu.

Gjithashtu edhe kjo martesë vërtetohet në të gjitha referencat e pemëve gjenealogjike, për më shumë shih librin: "El Esili fi ensabit Talibin"[1].

Ndërsa në "Benatu emiril Mu'minine Alij ibën Ebi Talib" ka thënë: "Ummu Kulthumi ka pasur për nënë Fatime Zehranë radijallahu anha. Umeri radijallahu anhu u martua me Umu Kulthumin dhe lindi me të Zejdin, më vonë pasoi Abdullah ibën Xha'feri (El Esili, faqe 58)."

[1] Ibën Taktakij, faqe 58, me recensimin e Mehdij Er Rrixhai.

Zejd ibën Umeri thoshte: “Unë jam fëmija i dy kalifëve”, synonte Umerin dhe Aliun radijallahu anhuma.

Kapitulli III

Prijësi i besimtarëve Uthman ibën Affani radijallahu anhu

Tema e parë: Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimin që Uthmani radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe lavdërimet që këta të fundit i kanë bërë atij radijallahu anhu

Tema e dytë: Transmetimet që kanë ardhur nga ehli bejti në lidhje me vlerat e Uthmanit radijallahu anhu

Tema e tretë: Ehli bejti emërtohet me emrin e Uthmanit radijallahu anhu

Tema e katërt: Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Uthmanit radijallahu anhu

Kapitulli III

Prijësi i besimtarëve Uthman ibën Affani radijallahu anhu

Tema e parë

Transmetimet që kanë ardhur në lidhje me lavdërimin që Uthmani radijallahu anhu i ka bërë ehli bejtit dhe lavdërimet që këta të fundit i kanë bërë atij radijallahu anhu

Ky kalif i drejtë është si të gjithë sahabët e tjerë, ia njeh meritat familjes së Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, i lavdëron ata për gjërat që meritojnë, ndër to është ajo që përmend Ibën Kethiri në "El Bidajeh ven Nihajeh": "...thuhet se Umeri dhe Uthmani radijallahu anhuma kur shkëmbeheshin me Abasin radijallahu anhu, zbrisnin prej kafshës si shenjë respekti për të[1]."

Ibën Kethiri rahimehullah thoshte:

"Uthmani radijallahu anhu e nderonte Hasanin dhe Husejnin radijallahu anhuma dhe i donte ata. I biri i Aliut, Husejni radijallahu anhuma, në ditën e Ed Darit -kur Uthmani radijallahu anhu u rrethua në

[1] "El Bidajeh Ven Nihajeh", 162/7.

shtëpinë e tij- kishte nxjerrë një shpatë dhe luftonte për të mbrojtur Uthmanin radijallahu anhu, aq sa Uthmani radijallahu anhu ia kishte frikën atij se mos i ndodhte ndonjë gjë e keqe dhe iu lut me emrin e Zotit që të kthehej në shtëpi, me qëllim që zemra e Aliut radijallahu anhu të qetësohej dhe prej frikës që kishte për të[1].”

Ndërsa Aliu radijallahu anhu dilte në mbrojtje të Uthmanit radijallahu anhu dhe u kujtonte njerëzve kontributin e Uthmanit radijallahu anhu në mbledhjen e Kur’anit në një libër të vetëm. Suvejd ibën Gafeleh El Xhu’fij radijallahu anhu transmeton se ka dëgjuar Aliun radijallahu anhu të thotë: “O njerëz! Kini frikë Zotin! Kini frikë Zotin! Kujdes se po e teproni me Uthmanin radijallahu anhu kur thoni se ai ka cenuar Kur’anin, pasi ai nuk e ka cenuar atë, por e ka mbledhur në një libër me miratimin e të gjithëve ne, shokët e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Ai na tha një ditë: -Çfarë mendoni për këto këndimet që njerëzit kanë filluar të debatojnë, pasi ata i thoni njëri-tjetrit: -Leximi im është më i mirë se leximi yt! Dhe kjo është gati kufër! Atëherë ne i thamë: -Çfarë mendon ti, o prijësi besimtarëve? Tha: -Mendoj që ta mbledhim Kur’anin në një libër të vetëm, sepse nëse kemi ne divergjenca sot, ata që

[1] “El Bidajeh Ven Nihajeh”, 36/8.

do të vijnë pas nesh do të kenë edhe më shumë. Ne i thamë: -Shumë mirë e ke menduar. Atëherë ai i çoi haber Zejd ibën Thabitit dhe Seid ibën Asit dhe u tha: -Njëri nga ju shkruan, ndërsa tjetri ia shqipton. Nëse keni qëndrime të ndryshme në diçka, atëherë ejani tek unë. Kështu njëri nga ata e shqiptonte, kurse tjetri e shkruante. Ata patën debat vetëm për një shkronjë në suren Bekareh, pasi njëri thoshte: Et Tabut, kurse tjetri: Et Tabuh. Kur e ngritën këtë mesele tek Uthmani radijallahu anhu, ai iu tha se është: Et Tabut. Atëherë Aliu radijallahu anhu shtoi: -Sikur të isha vënë unë prijës në vendin e tij, do kisha bërë siç bëri ai radijallahu anhu. Kështu njerëzit i thanë Suvejd ibën Gafeles: -Pasha Zotin, Aliu është ky që po thotë këto gjëra për Uthmanin radijallahu anhu? Pasha Zotin, Aliu është ky që po thotë këto gjëra për Uthmanin radijallahu anhu?![1]"

Ndër rastet e tjera kur Aliu radijallahu anhu lavdëron Uthmanin radijallahu anhu

Nga Mutarrif ibnush Shekhiri transmetohet se ka thënë: "U takova këtu në Haziz me Aliun radijallahu anhu dhe më tha: "Dashuria për Uthmanin radijallahu anhu të ka ndaluar që të vish te ne?" (dy herë). Pasi mori frymë nga shokët e vet,

[1] "Esh Sheriatu" i Axhurriut, 1784/4.

tha: “Nëse e do atë, atëherë duhet të dish se ai ka qenë më i miri prej nesh dhe më i lidhuri[1].”

Haseni i biri i Aliut radijallahu anhu e refuzon kategorikisht vrasjen e padrejtë të Uthmanit radijallahu anhu

Nga Ata ibën Axhlani radijallahu anhu, prej Asim ibën Sulejmanit radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Pasi u vra Uthmani radijallahu anhu, Haseni iu drejtua vrasësve të tij duke u thonë: “Mos qofshi të mirëpritur e as të mirëseardhur! Më fatkeqët e këtij umeti janë ata që kanë shkaktuar këtë çarje madhore, sepse vallahi po të mos kishte qenë për vendosmërinë e prijësit të besimtarëve ndaj nesh, mendimin për ju do ta kishim pasur të prerë[2].”

Shikoje se si e ka mbrojtur atë për rreth një muaj me miratimin e Aliut radijallahu anhu, shihe edhe prikën që kishin prej Uthmanit!

Nga Ata ibën Axhlani, nga Asim ibën Sulejmani transmetohet se Haseni, i biri i Aliut, radijallahu anhu tha: “Shkova në shtëpi dhe erdha për rreth një muaj. Uthmani radijallahu anhu ishte i rrethuar, e gjitha kjo nën sytë e Aliut radijallahu

[1] “Vlerat e Sahabëve” të Ahmed Ibën Hanbelit (468/1), nr. 761. Shih po ashtu: “Es Suneh” të Ibën Ebi Asimit, 573/2, nr. 1211.
[2] “Tarikhul Medineh”, Ibën Shejbe, 1131/3.

anhu, i cili asnjëherë nuk më ndaloi që të vija. Kështu shkoi tek ai ditën kur u dyndën njerëzit tek ai dhe i tha: -O prijësi i besimtarëve! Pse i ndalon njerëzit e tu (që të luftojnë në mbrojtjen tënde)? Pasi ty të lejohet që t'i vrasësh ata (që kishin ardhur për ta vrarë)? Njerëzit (e tu) janë shumë të vendosur që t'i luftojnë ata, prandaj na lejo ta bëjmë këtë gjë. Atëherë Uthmani radijallahu anhu u përgjigj: -O biri i vëllait tim! Kam vendosur me të drejtën që kam ndaj teje që të shkosh te familja jote[1]!"

Muhamed ibën Zijadi transmeton se Aliu radijallahu anhu i ka thënë Hasenit: -Shko tek ai burrë! Ai u përgjigj: -E kam bërë. Ai radijallahu anhu iu betua që të shkonte sërish[2].

Nga Ibrahim ibën Muhamed ibën Sa'di, i cili transmeton prej babit të vet, transmetohet se ka thënë: "Shkuan tek Uthmani radijallahu anhu ditën e xhuma, Abdullahu i biri i Umerit radijallahu anhuma, Usametu ibën Zejdi, Muadh Ibën Afrai dhe Ebul Jusri radijallahu anhum, po ashtu shkoi edhe Haseni i biri i Aliut radijallahu anhu, i cili i tha Uthmanit radijallahu anhu: -Na urdhëro që ta zbatojmë! Sepse unë e kam të vështirë që të falem pas dikujt tjetër veç teje! Uthmani radijallahu anhu

[1] "Tarikhul Medineh", Ibën Shejbe, 1213/4.
[2] "Tarikhul Medineh", Ibën Shejbe, 1213/4.

iu përgjigj: -Bëfsh hair në farefis biri im! Ti je një pasardhës i mirë, namazi është vepra më e mirë e muslimanëve, prandaj kushdo që do t'i bindet Zotit, bindju atij, ndërsa nëse e kundërshton Zotin, ti mos e kundërshto. Ajo që unë dua prej teje është që të shkosh te babai yt dhe t'i marrë edhe këta të tjerët. Haseni radijallahu anhu tha: -Unë dua të luftoj krah teje! Uthmani ia ktheu: -Unë kam vendosur që të mos luftosh! Atëherë doli Haseni, pas Uthmani vendosi, doli edhe Usamja dhe më pas erdhi fisi Adij dhe morën Abdullahun të birin e Umerit radijallahu anhu[1].

Madje Haseni, i biri i Aliut radijallahu anhuma, doli i plagosur në përpjekje për të mbrojtur Uthmanin radijallahu anhu.

Harun ibën Umeri transmeton se Esed ibën Musa ka thënë: "Më ka treguar Muhamed ibën Talha se Kinanetu meula Safijjeh i ka thënë: "Kam qenë prezent kur u vra Uthmani radijallahu anhu. Ai nxori nga shtëpia e tij katër djem prej Kurejshëve, të cilët ishin të armatosur dhe veshur me rroba lufte me qëllim mbrojtjen e tij radijallahu anhum. Ndër emrat që citoi ishin: Haseni i biri i Aliut, Abdullah

[1] "Tarikhul Medineh", Ibën Shejbe, 1215/4.

ibën Zubejri, Muhamed ibën Atibi dhe Mirvan ibnul Hakemi radijallahu anhum[1].”

Këtu po paraqesim edhe një transmetim tjetër nga Husejni, djali tjetër i Aliut radijallahu anhu

Nga Muhamed ibnu Hatibi transmetohet se ka thënë: “Përmendën Uthmanin radijallahu anhu në prezencë të Husejnit, djalit të Aliut radijallahu anhu, atëherë Husejni tha: “Prijësi i besimtarëve Aliu radijallahu anhu po vjen tani, pyeteni për të.” Kur erdhi Aliu radijallahu anhu, e pyetën për Uthmanin dhe ai radijallahu anhu lexoi ajetin: “**Nuk ka gjynah për ata që kanë besuar dhe kanë bërë vepra të mira”[2]**, sa herë që lexonte një germë të ajetit thoshte: “Uthmani radijallahu anhu ishte nga ata që besuan, Uthmani radijallahu anhu ishte nga ata që iu frikësuan Allahut xhele shanuhu.” Më pas lexoi deri te thënia e Zotit xhele shanuhu: “**Allahu i do punëmirët.”[34]**

[1] “Tarikhul Medineh”, Ibën Shejbe, 1298/4.
[2] Surja El Maideh: ajeti 93.
[3] Surja Ehli Imran: ajeti 134.
[4] “Esh Sheriatu”, Axhurri, 2336/5.

Tema e dytë: Transmetimet që kanë ardhur nga ehli bejti në lidhje me gradat dhe meritat e Uthmanit radijallahu anhu, poseduesit të dy dritave

Prej Uthmanit radijallahu anhu turpërohen edhe engjëjt

Transmetimi i nënës së besimtarëve, Hafsës radijallahu anha

Nga Hafsa, vajza e Umerit radijallahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Hyri njëherë Aliu radijallahu anhu tek i Dërguari i Zotit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, ndërkohë që Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i ishte zbuluar pak kofsha. Kështu erdhi Ebu Bekri radijallahu anhu, mori leje për t'u futur dhe Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i dha leje. Më pas erdhi Umeri radijallahu anhu, mori leje për t'u futur dhe Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i dha leje pa ndryshuar gjendjen që ishte. Më pas erdhën disa shokë të tjerë të tij sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ai sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u dha leje. Kështu erdhi edhe Aliu radijallahu anhu dhe mori leje për t'u futur dhe Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i dha leje. Kur erdhi Uthmani radijallahu anhu dhe mori leje për t'u futur, Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-

lem e rregulloi rrobën e vet, më pas i dha leje që të futej. Pasi biseduan pak, ai radijallahu anhu doli. Atëherë unë i thashë: "O i Dërguari i Allahut! Hyri Ebu Bekri, Umeri, disa shokë të tu dhe Aliu dhe nuk lëvize nga gjendja që ishe, kur hyri Uthmani radijallahu anhu, u mbulove?" Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem i tha: "**A të mos kem turp nga një burrë prej të cilit kanë turp engjëjt?[1]"**

Sikur njerëzit të mos kërkonin gjakun e Uthmanit radijallahu anhu, do gurëzoheshin

Transmetimi i Zuhdem El Xhuremit nga Ibën Abasi radijallahu anhuma

Nga Zuhdem El Xhuremi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Na mbajti një ditë Ibën Abasi radijallahu anhu një ligjëratë dhe tha: "Nëse njerëzit nuk do të kërkonin gjakun e Uthmanit radijallahu anhu, atëherë do të gurëzoheshin me gurë që binin nga qielli[2]."

[1] Transmeton Imam Ahmedi në "El Musned", hadithi i Hafsës, nënës së besimtarëve radijallahu anha, me numër 26509, në "El Fedail", hadithi nr. 784, dhe e saktëson El Arnauti dhe Vesijullah Abasi. Hadithi po ashtu ka tregues të tjerë nga hadithi i Aishes radijallahu anha, të cilin e transmeton Imam Muslimi në kapitullin: Vlerat e Sahabëve, tema: Fedailu Uthman iben Affan, nr. 2401.

[2] Transmeton Taberaniu në "El Kebir' te: Dhjetë të përgëzuarit me xhenet, prejardhja e Uthman ibën Affanit radijallahu anhu, 1/84, hadithi nr. 122, në "El Eusat", 379/2, hadithi 3453, dhe e citon El

Dashuria e Aliut për Uthmanin radijallahu anhuma dhe pastërtia e Aliut radijallahu anhu prej gjakut të tij radijallahu anhu

Nga Kajsi ibën Ubadi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Aliun radijallahu anhu ditën e Xhemelit të thotë: "O Zot! Unë jam i larë përpara Teje prej gjakut të Uthmanit radijallahu anhu, madje mendja ime është tërbuar ditën e vrasjes së tij radijallahu anhu. Po ashtu nuk e kam dashur veten kur më erdhën dhe kërkuan besën time (për të qeverisur), prandaj u thashë: -Vallahi, unë kam turp nga Zoti që t'i jap besën një populli që vranë atë burrë për të cilin Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem ka thënë: "**A të mos kem turp prej atij që turpërohen edhe engjëjt?"** Prandaj unë kam turp që të jap besën ndërkohë që xhenazja e Uthmanit radijallahu anhu qëndron akoma e pavarrosur." Kështu njerëzit u larguan dhe kur ai u varros, erdhën dhe ma kërkuan sërish besën. Atëherë unë thashë: -O Zot! Unë hezitoj ta bëj këtë gjë që po bëj, mirëpo kur erdhi verdikti, atëherë e

---

Hejthemiu në "Mexhmeuz Zevaid", 97/9, duke ia atribuar Taberaniut në "El Kebir" dhe "El Eusat", më pas thotë: "Burrat e transmetimit të "El Kebir" janë të saktë". Po ashtu e transmeton Ibën Ebi Shejbeh në "Musannefin" e tij, 360/6, hadithi 32034, nga Ebil Melihi prej Ibën Abasit radijallahu anhu me tekst: "Sikur njerëzit të binin dakord njëzëri se Uthmani radijallahu anhu duhej vrarë, atëherë do gurëzoheshin prej qiellit siç u gurëzua populli i Lutit".

dhashë besën, m'u duk sikur më doli zemra vendit dhe thashë: -O Zot, merr prej meje sa të duash për Uthmanin radijallahu anhu![1]"

Transmetimi i Ibën Ebi Lejlas prej Aliut radijallahu anhu

Nga Abdurrahman ibën Ebi Lejla transmetohet se ka thënë: "Kam parë Aliun radijallahu anhu që kishte ngritur duart lart dhe thoshte: -O Zot, unë deklaroj pastërtinë time prej gjakut të Uthmanit radijallahu anhu[2]!"

[1] Transmeton El Hakim në "El Mustedrak" në kapitullin: "Ma'rifetus Sahahbeh", tema: Fedailu Emiril Mu'minine dhin nurejn, 101/3, hadithi nr. 4627, dhe thotë për të: "I saktë sipas kushteve të dy shejhëve dhe nuk e kanë transmetuar, gjithashtu e miraton Dhehebiu". Ibën Kethiri thotë në "El Bidajetu Ven Nihajeh", 193/7: "Hafidhi i madh i hadithit Ibën Asakiri është përkujdesur që të mbledhë rrugët e ardhura prej Aliut radijallahu anhu, që deklarohet i pastër prej gjakut të Uthmanit, madje betohej për këtë gjë në hytbet e tij radijallahu anhu etj., se ai as e ka vrarë, as ka urdhëruar për vrasjen e tij radijallahu anhu, as ka qenë i kënaqur me këtë gjë, por e ka ndaluar atë dhe nuk e kanë dëgjuar. Kjo gjë vërtetohet prej tij radijallahu anhu në rrugë të shumta aq sa dëshmohet ky fakt prerazi te shumë dijetarë të hadithit.

[2] E transmeton Imam Ahmedi në "El Fedailu", 727, dhe e saktëson Vesijullah Abasi, po ashtu El Hakimi e transmeton në versionin e gjatë në "El Mustedrak", 51/4, hadithi nr. 4583 dhe e saktëson, si dhe Ibën Sa'diu në "Tabekatet" e veta, 82/3.

Uthmani radijallahu anhu është nga ata njerëz që e ka arritur mirësia e Zotit në avancë

Transmetimi i Muhamed ibën Hatibit prej Aliut radijallahu anhu

Nga Muhamed ibën Hatibi transmetohet se ka thënë: "Kam dëgjuar Aliun radijallahu anhu të thotë: "**Ndërsa ata të cilëve u ka prirë mirësia Jonë qysh më parë"**[1], prej tyre është edhe Uthmani radijallahu anhu[2]."

Uthmani ka qenë nga ata që besojnë dhe bëjnë vepra të mira, e sërish ruhen dhe besojnë e vazhdimisht ruhen dhe bëjnë vepra të mira.

Transmetimi i Muhamed ibën Hatibit prej Aliut radijallahu anhu

Nga Muhamed ibën Hatibi radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: "Kam pyetur Aliun radijallahu anhu për Uthmanin dhe më ka thënë: "Ai është nga ata **që besojnë dhe bëjnë vepra të mira, e sërish ruhen dhe besojnë e vazhdimisht ruhen**

[1] Suretul Enbija: 101.

[2] E transmeton Imam Ahmedi në "Vlerat e Sahabëve", nr. 771, Ibën Ebi Asim në "Es Sunneh", 193/3, Ibën Xherriri në "Tefsirin" e tij, 75/17, me zinxhir të saktë siç thotë recensuesi në "El Fedail".

dhe bëjnë vepra të mira[1]**”** dhe nuk e përfundoi ajetin[2].”

Aliu radijallahu anhu dhe Aishja radijallahu anha mallkojnë vrasësit e Uthmanit radijallahu anhu

Transmetimi i Muhamed ibnul Hanefijes nga babai i tij radijallahu anhu

Nga Muhamed ibnul Hanefijjeh radijallahu anhu transmetohet se ka thënë: “Kur Aliu radijallahu anhu mori vesh se Aishja radijallahu anha mallkonte vrasësit e Uthmanit radijallahu anhu, në stallën e deveve i ngriti duart lart deri në fytyrë dhe tha: “Edhe unë i mallkoj vrasësit e Uthmanit. Zoti i mallkoftë ata në male e fusha!” E tha dy apo tri herë[3].

---

[1] Suretul Maide: 93.

[2] E transmeton Imam Ahmedi në “El Fedail”, 770, por ndoshta e sakta është: **“për sa kohë që ata ruhen (nga të ndaluarat), besojnë dhe bëjnë vepra të mira, e sërish ruhen dhe besojnë e vazhdimisht ruhen dhe bëjnë vepra të mira”** siç ka ardhur në “Ed Durr el menthur”, në suren Maideh, ajeti 90, po ashtu në “El Fiten” të El Mervezisë, 83/1, dhe zinxhiri i tij është i saktë siç thotë recensuesi i “El Fedail”.

[3] E transmeton Imam Ahmedi në “Vlerat e Sahabëve”, hadithi nr. 733, dhe zinxhiri i tij është i saktë siç thotë recensuesi, po ashtu El Mervezij në “El Fiten”, 95/1, dhe Seid ibën Mensuri në “Sunenin” e tij, 336/2, hadithi nr. 2943.

Tema e tretë

Ehli bejti emërtohet me emrin e Uthmanit radijallahu anhu

1- Uthman ibën Alij bin Ebu Talibi

U vra bashkë me Hysejnin në Kerbela. Nëna e tij ka qenë Umul Benine vajza e Hazam El Vehidijeh, më pas El Kelabijeh. Këtë gjë e kanë përmendur një numër i konsiderueshëm dijetarësh të historive dhe pemëve gjenealogjike[1].

2- Uthman ibën Alij ibnul Husejni, siç vjen në enciklopedinë e njerëzve të Tesuriut.

[1] Prej tyre është: "El Mufid fil Irshad", faqe 186-428. Muhamed Rida El Hakimi në "E'janun Nisa", faqe 51. El Jakubi në "Historinë" e vet kur flet për fëmijët e Aliut. Shejh Abas El Kummi në "Muntehal Amal", 544/1. Et Testuri në "Tavarikhun Nebij vel Al", faqe 110, botimi i shtëpisë botuese Esh Sherifeh, tema: Fëmijët e prijësit të besimtarëve. Ibën Taktakij në "El Esili", faqe 57, dhe thotë: "Uthmani i Ummul Beninit është personi që është vrarë në ditën e Taffit". Mus'abuz Zubejri në "Nesebu Kurejsh", faqe 43, shtëpia botuese El Mearif. El Beladhri në "Ensabul Eshraf", 192/2, dhe thotë: "Ka lindur gjithashtu Uthmanin, Xhaferin e madh, Abdullahin që u vra me Husejnin radijallahu anhum". "Ensabul Eshraf" me recensim të Muhamed Bakir El Mahmudij, shtëpia botuese "Mu'esesetul A'lemij", 192/2. Shih po ashtu: "Tarikhut Taberij", 126/3. "Tarikhu Khalifeh ibën Khajati", faqe 234. "El Kamil fit Tarikh", të Ibën Ethirit, 443/3, dhe "El Bidajetu ven Nihajeh", 323/7.

Tema e katërt

Krushqitë mes ehli bejtit dhe familjes së Uthmanit radijallahu anhu

1- Rukijah dhe Ummu Kulthumi, dy vajzat e të Dërguarit të Allahut sal-lAllahu alejhi ve sel-lem

Burri i saj ishte Uthman Ibën Affani radijallahu anhu ibën Ebil Asi ibën Umijjeh ibën Abdishems ibën Abdimenafi ibën Kusajji ibën Kilabi. Nëna e Uthman ibën Affanit ka qenë Erva bintu Kurejzi ibën Rabiah ibën Habi ibën Abdishems ibën Abdimunafi. Nëna e saj ka qenë Bejda "Ummu Hakimia", vajza e Abdulmutalibit ibën Hashimit ibën Abdimunafit. Kjo ka qenë halla e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem dhe ka qenë binjake me Abdullahun, babanë e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem. Pra, Uthman ibën Affani është Emevij Munafi nga ana e babait dhe Munafi nga ana e nënës si dhe Hashimij nga ana e gjyshit të nënës.

Kjo krushqi nuk ka nevojë për referenca e as argumente pasi është përmendur në çdo referencë. Shih: "Sahihul Buhari", kapitulli: Vlerat e shokëve të Profetit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, tema: Vlerat e Uthman ibën Affanit, hadithi nr. 3699.

2- Ummul Kasimi, vajza e Hasenit të birit të Hasenit, i biri i Alij ibën Ebi Talibit

Burri i saj ka qenë Mirvan ibën Ebani ibën Uthman ibën Affani. Mus'abuz Zubejri ka thënë: "Ummul Kasimi, vajza e Hasenit, ka qenë gruaja e Mirvanit, djalit të Ebanit, i cili ka qenë i biri i Uthman Ibën Affanit radijallahu anhum. Me të ka lindur Muhamed ibën Mirvanin, më pas ka lënë Husejn ibën Abdullahun ibën Ubejdilahun ibnul Abas ibën Abdulmutalibin. Ajo vdiq me të dhe nuk patën fëmijë së bashku. ("Nesebu Kurejsh" faqe, 53)

3- Fatimja, vajza e Husejnit (Esh Shehidi) ibën Alij ibën Ebi Talibi

Burri i saj ka qenë Abdullah ibën Amër ibën Uthman ibën Affani. Ajo lindi me të Muhamed Ed Dibaxhin, i cili u vra në vitin 145 h, në burgun e Devanikut bashkë me vëllezërit nga nëna, Abdullah El Mahdi dhe El Hasen El Mutheleth dhe shumë familjarë të tjerë të ehli bejtit. Fatimja ka qenë e martuar më parë me El Hasen Elmuthenna me të cilin lindi Abdullah El Mahdin dhe El Hasen Elmutheleth dhe Ibrahim Elgamrin. Disa dijetarë e neglizhojnë këtë prejardhje ndonjëherë siç ka bërë profesor Alij Muhamed Dekhili në librin e tij "Fatimetu bintul Husejn",

pasi ai mendon se ajo është martuar vetëm me El Hasen Elmuthenna. Po ashtu ka bërë edhe në librin e tij "E'janun Nisa abrel usur el mukhtelifeh", në të cilin ka bërë biografinë e Fatimes radijallahu anha, vajzës së Husejnit, dhe përmend si burrë të sajin El Hasen El Muthenna dhe se fëmijët e saj i ka me të. Gjithashtu ai thotë se ata janë burgosur në burgun e Mensur Ed Devanikuti dhe se janë vrarë më pas në burg, mirëpo ai nuk përmend se me ta u vra edhe Muhamed Dibaxhi, i biri i Abdullah ibën Amrit ibën Uthman ibën Affanit, vëllai i tyre nga nëna.

4- Is'hak ibën Abdullah ibën Alij ibnul Husejni ibën Alij ibën Ebi Talibi

U martua me Aishe bintu Umer ibën Asim ibën umer ibën Uthman ibën Affanin. Mus'ab Ez Zubejri ka thënë: "Is'hak ibën Abdullah ibën Alij ibnul Husejn ibën Alij ibën Ebi Talibi ka lindur Jahjan me nënë Aishe bintu Umer ibën Asim ibën Umer ibën Uthman ibën Affan. Nëna e saj ka qenë Kulthumi, e bija e Vehb ibën Abdurrahman ibën Vehbi ibën Abdullah El Ekber ibën Zum'ah ibnul Esved ("Nesabu Kurejsh", faqe 65). Po ashtu Ibën Hazmi përmend në "Xhumhuretu Ensabil Arab" te fëmijët e Abdullah ibën Alij ibnul Husejnit, i njohur si El Erkiti, mirëpo ai e citon emrin e saj atje si: Aishja,

vajza e Umer ibën Asimit ibën Uthman ibën Affan ibën Ebil As ibën Umejjeh.

5- Ummu Kulthumi, vajza e Abdullah ibën Xhafer ibën Ebi Talibit

Burri i saj ka qenë Eban ibën Uthman ibën Affani. Ed Dinuri përmend se gruaja tij ka qenë Ummu Kulthumi vajza e Abdullah ibën Xha'fer "Tajari" ibën Ebi Talibit, vëllai i Aliut radijallahu anhu.

6- Ibrahim ibën Abdullah ibnul Hasen ibnul Hasen ibën Alij ibën Ebi Talibi

Ky ka qenë burri i Rukijes së vogël të Muhamed "Ed Dibaxhit" ibën Abdullah ibën Abër ibën Uthman ibën Affanit. Ibën Hazmi ka thënë: "...Me të lindi Abdullah ibën Amër ibën Uthman ibën Affan "El Mutarrifi"...Muhamedi i madh dhe Muhamedi vogël i njohur si Ed Dibaxhi dhe El Kasim... lindi Muhamed Ed Dibaxhi: Abdulazizin dhe Halidin...Rukijen e madhe dhe Abdullahun, Uthmanin dhe El Kasimin... dhe Rukijen e vogël, u martua me Rukijen e madhe Muhamed ibën Hishami ibën Abdulmelik ibën Mirvani, ndërsa me Rukijen e vogël u martua Ibrahim Ibnul Hasen ibnul Hasen ibën Alij Ibën Ebi Talibi.

Po ashtu me Sekinen u martua Zejd ibën Amër ibën Uthman ibën Affani.

Thuhet se Sulejman ibën Abdilmeliku e urdhëroi atë që të divorcohej prej saj dhe kështu ndodhi[1].

[1] "Shedheratudh Dheheb", 82/2, "Tarikhu Dimeshk", 153/37, nr. 9696. "Vefejatul A'jan", 378/1, nr. 268. "Nurusl Ebsar", faqe 268, "A'lamun Nisa" të Mustavit, faqe 124, "El A'lam", 106/3, dhe "El Mihbar", 438, dhe shumë referenca të tjera.

Përfundim

Falë Zotit ia arritëm që të parashtronim lidhjet e ehli bejtit me tre kalifët e drejtë nëpërmjet dhjetërave teksteve, transmetimeve dhe haditheve që tregojnë për dashurinë e thellë dhe të sinqertë midis tyre si dhe për lëvdatat dhe ndihmën e ndërsjellë midis tyre të ardhura te ne nëpërmjet transmetimeve autentike dhe të saktësuara nga hulumtimet. Kjo bën që njeriu i logjikshëm dhe objektiv t'i zbërthejë klishetë dhe farsat, intrigat e pabaza dhe të shuhet zjarri i fryrë më kot nga njerëzit që duan gjullurdi. Zoti na ruajt nga humbja pas udhëzimit dhe nga trazirat pas qetësisë!

Ndër pikat kyçe që arritëm të shtjellojmë falë Zotit janë:

1- Thënia e saktë rreth ehli bejtit se kush janë ata dhe se sipas asaj që arritëm ata janë Benu Hashim, pasi atyre u ndalohet sadakaja.
2- Nënat e besimtarëve janë pjesë integrale e ehli bejtit.
3- Pema gjenealogjike hashimite është prejardhja dhe trashëgimia më e nderuar dhe se dashuria që besimtarët kanë për ta vjen si rrjedhojë e dashurisë që kanë për Pejgamberin sal-lAllahu

alejhi ve sel-lem, e cila në vetvete është obligim për të cilin shpërblehesh.

Dashuria ndaj tyre ka disa kritere, ndër më të rëndësishmet mund të përmendim:

- Të jenë të udhëzuar në Islam, pasi nëse janë femohues, nuk mund të ketë dashuri për ta.
- Të ndjekin udhëzimin e Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem.

4- Sahabi është ai person i cili është takuar me Pejgamberin sal-lAllahu alejhi ve sel-lem duke qenë besimtar dhe që ka vdekur në besim.
5- Ehli bejti dhe sahabët kanë vlera të vërtetuara dhe kontribute të njohura për të cilat flasin librat e besimit, rrjedhimisht ata duhen dashur.
6- Gjithashtu kam parashtruar marrëdhëniet e dashura midis ehli bejtit dhe Ebu Bekrit radijallahu anhum në katër boshte: boshti i lavdërimeve bilaterale, krushqitë, emërtimi me emrin e tij radijallahu anhu më pas transmetimet e ardhura prej tyre në lidhje me vlerat e njëri-tjetrit.
7- Gjithashtu kam hedhur dritë mbi farsën e Fedekut dhe e përgënjeshtrova atë me dhjetë tema.

8- Gjithashtu në libër kam ekspozuar lidhjet e sinqerta midis ehli bejtit dhe Umer ibën Hatabit radijallahu anhum në katër boshte: lëvdatat reciproke, krushqitë, emërtimi i tyre me emrin e tij radijallahu anhu dhe transmetimet që ata përcillnin prej Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, në të cilat përmendeshin vlerat e njëri-tjetrit.
9- Po ashtu kam përcjellë në këtë libër marrëdhëniet plot dashuri midis ehli bejtit dhe Uthman ibën Affanit radijallahu anhum në po katër boshte: lëvdatat reciproke, krushqitë, emërtimi i tyre me emrin e tij radijallahu anhu dhe transmetimet që ata përcillnin prej Pejgamberit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem, në të cilat përmendeshin vlerat e njëri-tjetrit.

Me këtë mendojmë se është arritur qëllimi, duke iu lutur Zotit xhele shanuhu që të na japë sukses, të na forcojë në rrugën e drejtë dhe që të bashkojë umetin e Muhamedit sal-lAllahu alejhi ve sel-lem!

Alij Ibën Hamd ibën Muhamed Et Temimi